

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

JAVNE ZDRAVSTVENE USTANOVE UNIVERZITETSKI KLINIČKI CENTAR TUZLA

2022.

Broj: 01-02-08-11-3-3325-7/22

Sarajevo, septembar 2023.

SADRŽAJ

I.	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	4
II.	REZIME DATIH PREPORUKA	7
III.	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU	10
IV.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	11
1.	UVOD	11
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	11
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA	12
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	14
5.	PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE	19
5.1	Izrada i donošenje finansijskog plana/plana poslovanja	19
5.2	Izveštavanje	20
6.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	20
6.1	BILANS USPJEHA – IZVJEŠTAJ O UKUPNOM REZULTATU ZA PERIOD	20
6.1.1	Prihodi	20
6.1.1.1	Prihodi iz ugovora sa kupcima	21
6.1.1.2	Ostali prihodi i dobici	22
6.1.2	Rashodi	22
6.1.2.1	Poslovni rashodi	22
6.1.2.1.1	Troškovi sirovina i materijala	22
6.1.2.1.2	Utrošena energija i gorivo	22
6.1.2.1.3	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	23
6.1.2.1.4	Amortizacija	27
6.1.2.1.5	Troškovi primljenih usluga	27
6.1.2.1.6	Ostali poslovni rashodi i troškovi	27
6.1.2.2	Ostali rashodi i gubici	27
6.1.3	Finansijski rezultat	27
6.2	BILANS STANJA – IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU NA KRAJU PERIODA	28
6.2.1	Dugoročna imovina	28
6.2.1.1	Nekretnine, postrojenja i oprema	28
6.2.1.2	Nematerijalna imovina	32
6.2.2	Kratkoročna imovina	32
6.2.2.1	Zalihe	32
6.2.2.2	Potraživanja od kupaca	33
6.2.2.3	Novac i novčani ekvivalenti	34
6.2.2.4	Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja	34
6.2.3	Kapital	35
6.2.4	Obaveze	36
6.2.4.1	Dugoročne obaveze	36
6.2.4.2	Odgođene porezne obaveze	37
6.2.4.3	Kratkoročne obaveze	37
6.2.5	Popis sredstava i obaveza	39
6.3	IZVJEŠTAJ O GOTOVINSKIM TOKOVIMA	40
6.4	IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU	40
6.5	BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE	41
7.	VANBILANSNA EVIDENCIJA	42
8.	JAVNE NABAVKE	43
9.	OSTALI NALAZI	47
9.1	Finansijska konsolidacija	47
9.2	IT revizija	48
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA	50
V.	PRILOZI	54
1.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	54
2.	IZJAVA RUKOVODSTVA	54

I. IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Javne zdravstvene ustanove Univerzitetski klinički centar Tuzla (u daljnjem tekstu: Bolnica)**, koji obuhvataju: Bilans stanja – Izvještaj o finansijskom položaju na 31. 12. 2022. godine, Bilans uspjeha – Izvještaj o ukupnom rezultatu za period od 1. 1. 2022. do 31. 12. 2022. godine, Izvještaj o tokovima gotovine – Izvještaj o gotovinskim tokovima na 31. 12. 2022. godine, Izvještaj o promjenama na kapitalu za period koji završava na 31. 12. 2022. godine, te Bilješke uz finansijske izvještaje.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanih u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Bolnice na 31. 12. 2022. godine, finansijsku uspješnost, novčane tokove i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. **Ne možemo potvrditi vrijednost stalnih sredstava iskazanih u iznosu od 85.152.475 KM jer je njihova vrijednost uvećana po osnovu primjene modela revalorizacije, iako je internim aktima utvrđeno da se sredstva vode po trošku nabavke. To nije u skladu sa MRS-om 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema. Također, na datum bilansa nije izvršena ocjena postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, niti je vršena procjena nadoknadle vrijednosti za takva sredstva shodno odredbama MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti imovine i Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH. Efekte na finansijske izvještaje nismo u mogućnosti procijeniti (tačka 6.2.1.1 Izvještaja);**
2. **Za potraživanja starija od godinu dana u iznosu od 1.769.332 KM nije izvršena procjena očekivanih kreditnih gubitaka u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 9 – Finansijski instrumenti. To za posljedicu ima potcijenjene rashode, što je imalo uticaja i na finansijski rezultat (tačke 6.2.2.2. i 6.2.2.4 Izvještaja);**
3. **Odgođeni prihodi potcijenjeni su za 4.512.616 KM s obzirom na to da je na teret odgođenih prihoda evidentiran iznos od 4.833.333 KM po osnovu sredstava finansijske konsolidacije koji je trebalo evidentirati u korist aktivnih vremenskih razgraničenja. Pored navedenog, na poziciji odgođenog prihoda priznato je 320.717 KM koji se odnose na rezervisanja po sudskim sporovima koji su okončani, a obaveze izmirene. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i zahtjevima MRS-a 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina (tačka 6.2.4.3 Izvještaja);**
4. **Prilikom sastavljanja godišnjih finansijskih izvještaja Bolnica nije izvršila procjenu, niti objavila značajnu neizvjesnost u vezi stalnosti poslovanja, odnosno nije postupila u skladu s tačkom 25. MRS-a 1 – Presentacija finansijskih izvještaja. Na 31. 12. 2022. godine akumulirani gubitak do visine kapitala iz ranijeg perioda iznosio je 46.922.564 KM, ukupne obaveze 88.574.753 KM, od čega se na kratkoročne obaveze odnosi 63.190.865 KM, dok je tekuća imovina iznosila 34.397.992 KM. Navedeno ukazuje na to da Bolnica tekućim sredstvima nije u mogućnosti blagovremeno izmirivati dospjele obaveze. Ove okolnosti stvaraju sumnju u sposobnost Bolnice da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, što nije objavljeno u finansijskim izvještajima (tačka 6.5 Izvještaja).**

Reviziju finansijskih izvještaja obavili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava.¹ Primijenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 200 – Principi finansijske revizije i ISSAI 2000–2899 – standardi finansijske revizije. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Bolnice u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeća pitanja:

- **Bolnica ne posjeduje dokumentaciju o vlasništvu ili posjedu na najvećem dijelu zemljišta i nekretnina na području kompleksa Gradina i Kreka, kao i četiri stana koja su evidentirana u poslovnim knjigama Bolnice. Istovremeno, u ZK izvacima navedena su zemljišta i građevinski objekti koji se vode kao vlasništvo Bolnice, a koji nisu evidentirani u poslovnim knjigama (tačka 6.2.1.1 Izvještaja);**
- **Vrijednost osnovnog kapitala nije usaglašena u poslovnim knjigama i sudskom registru, jer je u finansijskim izvještajima na 31. 12. 2022. godine iskazan osnovni kapital u iznosu od 61.917.709 KM, dok u sudskom registru nije upisan kapital (tačka 6.2.3 Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi s navedenim pitanjima.

Ključna pitanja revizije

Osim pitanja navedenih u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, utvrdili smo da nema drugih ključnih pitanja revizije.

Ostala pitanja

Finansijske izvještaje Bolnice za godinu završenu 31. 12. 2021. godine revidirao je drugi revizor, koji je izrazio mišljenje s rezervom o tim finansijskim izvještajima 2. 6. 2022. godine.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Bolnice odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

U sastavljanju finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno za procjenjivanje sposobnosti Bolnice da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako rukovodstvo ili namjerava likvidirati Bolnicu ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja koje je ustanovila Bolnica.

¹ Odluka o usvajanju i objavi INTOSAI Okvira profesionalnih objava („Sl. novine FBiH“, broj 59/22). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Bolnice;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi rukovodstvo, zasnovano na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Bolnice da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem izvještaju nezavisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima, ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo mišljenje. Naši zaključci zasnivaju se na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma izvještaja nezavisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Bolnica prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

Između pitanja o kojima se komunicira s rukovodstvom, mi određujemo ona koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja, i to su ključna revizijska pitanja. Opisujemo ih u izvještaju, osim ako zakon ili regulativa sprečava njihovo objavljivanje, ili kada odlučimo, u izuzetno rijetkim okolnostima, da ih ne treba objaviti jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvještavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvještavanja.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Javne zdravstvene ustanove Univerzitetski klinički centar Tuzla za 2022. godinu** izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Bolnice za 2022. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. Pravilnik o plaćama Bolnice nije usklađen sa odredbama Kolektivnog ugovora o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u oblasti zdravstva na području Tuzlanskog kantona u dijelu obračuna stimulacija zaposlenicima, što je imalo za posljedicu isplate stimulacija koje nisu u skladu s Kolektivnim ugovorom, a koje nisu ni dokumentovane. Obračun i isplata plaće za pomoćnike direktora vršen je na osnovu odluka Upravnog odbora, što je imalo za posljedicu ostvarivanje plaće u većem iznosu. Zbog navedenog, obračun plaća za pomoćnike direktora i obračun stimulacija zaposlenicima nije izvršen u skladu s Kolektivnim ugovorom o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u oblasti zdravstva na području Tuzlanskog kantona (tačka 6.1.2.1.3 Izvještaja);
2. Evidencije o radnom vremenu nisu vođene u skladu s Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencija o radnicima i drugim licima angažovanim na radu u dijelu vremena odlaska i dolaska na posao, prekida rada, obavljanja dežurstva, rada po pozivu, pripravnosti i dr., niti su sadržavale podatke o prekovremenom radu za koje je utvrđeno da se obračunava i isplaćuje. U određenim slučajevima prekovremeni rad je iskazan preko fonda sati dozvoljenog Zakonom o radu. Također, zaposlenici Bolnice su na mjesečnom nivou obavljali znatno veći broj radnih sati redovnog rada uključujući i dežurstva. To nije u skladu s odredbama Zakona o radu i Kolektivnog ugovora o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u oblasti zdravstva na području Tuzlanskog kantona (tačka 6.1.2.1.3 Izvještaja);
3. Nisu provođene redovne mjere upravljanja rizikom likvidnosti shodno Zakonu o finansijskom poslovanju, što je dovelo do neblagovremenog izvršavanja novčanih obaveza. Na 31. 12. 2022. godine obaveze prema dobavljačima iznosile su 46.088.402 KM (tačka 6.2.4.3 Izvještaja);
4. Popis imovine i obaveza nije izvršen u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, s obzirom na to da nije izvršen popis zemljišta, građevinskih objekata, dijela opreme i inventara, potraživanja i obaveza, niti je izvršeno usaglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza (tačka 6.2.5 Izvještaja);
5. Plan javnih nabavki nije sačinjen na način da sadrži sve elemente utvrđene Pravilnikom o javnim nabavkama Bolnice i pojedinačno procijenjene vrijednosti nabavki, čime nije osigurano transparentno provođenje javnih nabavki. Direktni postupci su pokretani, a da nisu bili planirani Planom javnih nabavki, niti su donesene posebne odluke o pokretanju postupka za nabavke ugovorene u najmanjem iznosu od 447.460 KM. Izvršeno je dijeljenje postupaka nabavki prehrambenih proizvoda, reagenasa i servisa medicinskih aparata i opreme. Prilikom nabavki lijekova i medicinskog potrošnog materijala ostvaren je promet veći od vrijednosti na koje su zaključeni okvirni sporazumi sa dobavljačima i vršene su nabavke u periodu između zaključivanja dva okvirna sporazuma, odnosno bez ugovora ili zaključenog okvirnog sporazuma. Izvršene su nabavke održavanja i popravke opreme dijelovima koji nisu bili predmet tenderske dokumentacije, niti okvirnog sporazuma. Navedeno nije u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama (tačka 8. Izvještaja).

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava. Primijenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 400 – Principi revizije usklađenosti i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Bolnice u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeća pitanja:

- **Bolnica je prethodnih godina, kao i najveći dio 2022. godine, funkcionisala bez Nadzornog odbora koji je Vlada FBiH imenovala Rješenjem od 8. 12. 2022. godine. Poslovi koji su u nadležnosti Nadzornog odbora u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti i Statutom tokom 2022. godine nisu obavljani. Osim toga, Bolnicom od 25. 5. 2022. godine rukovodi vršilac dužnosti direktora do imenovanja direktora, a najduže do šest mjeseci. Do okončanja revizije direktor nije imenovan, što nije u skladu s članom 67. Zakona o zdravstvenoj zaštiti (tačka 4. Izvještaja);**
- **Izvršen je prijem u radni odnos na određeno vrijeme 155 zaposlenika, od čega je 110 medicinski kadar, po osnovu Uredbe o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u FBiH Vlade FBiH, kojom je omogućen prijem u radni odnos na određeno radno vrijeme bez javnog oglašavanja, što nije u skladu sa Zakonom o radu (tačka 4. Izvještaja);**
- **Akt o osnivanju zdravstvene ustanove kojim bi se regulisao iznos sredstava za osnivanje i početak rada i način njihovog obezbjeđivanja nisu donijeli osnivači Bolnice. Također, osnivači su imali obavezu da zaključe ugovor kojim bi se regulisala međusobna prava, obaveze i odgovornosti, koji do okončanja ove revizije nije zaključen. To nije u skladu sa Zakonom o ustanovama, Zakonom o zdravstvenoj zaštiti i Statutom, a ukazuje i na to da između osnivača ne postoji usaglašen stav po pitanju statusa Bolnice (tačka 6.2.3. Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi s navedenim pitanjima.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Bolnice odgovorno je da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa zakonima i drugim propisima.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. **Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajnu neusklađenost kada ona postoji.**

Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Bolnice, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 19. 9. 2023. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić, s. r.

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić, s. r.

II. REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/TAČKA
1.	Sačiniti mapu poslovnih procesa, kako to nalaže Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru FBiH i Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.	4.
2.	Preispitati odredbe Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji u dijelu utvrđenog broja potrebnih izvršilaca, uvažavajući odredbe Zakona o zdravstvenoj zaštiti i Naredbu o standardima i normativima zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja u FBiH.	4.
3.	Interne akte Bolnice uskladiti sa zakonskim i podzakonskim propisima kojima je uređeno poslovanje Bolnice.	4.
4.	Izvršiti popunjavanje sistematizovanog broja izvršilaca u jedinici za internu reviziju kako bi se uspostavila funkcija interne revizije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.	4.
5.	Izmjene i dopune finansijskog plana vršiti na osnovu realnih očekivanja nastanka rashoda Bolnice.	5.1
6.	Potrebno je da Upravni odbor usvoji godišnji obračun prije njegove predaje Finansijsko-informatičkoj agenciji, u skladu s članom 65. Zakona o zdravstvenoj zaštiti i članom 38. Statuta.	6.
7.	Pravilnik o plaćama uskladiti sa Zakonom o radu i Kolektivnim ugovorom o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u oblasti zdravstva na području Tuzlanskog kantona u dijelu obračuna i isplate stimulacije zaposlenicima, a obračun i isplatu plaća i naknada vršiti u skladu s navedenim aktima.	6.1.2.1.3
8.	Redovan rad, uključujući i dežurstva, obavljati do broja sati koji je utvrđen Zakonom o radu, Kolektivnim ugovorom, Pravilnikom o radnom vremenu Bolnice.	6.1.2.1.3
9.	Evidencije o radnom vremenu voditi u skladu s odredbama Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu i na osnovu njih vršiti obračun plaća.	6.1.2.1.3
10.	Prekovremeni rad vršiti do dozvoljenog sedmičnog iznosa utvrđenog Zakonom o radu.	6.1.2.1.3
11.	Isplatu plaća i uplatu pripadajućih doprinosa vršiti istovremeno, u skladu s odredbama Zakona o doprinosima.	6.1.2.1.3
12.	Za radna mjesta sistematizovana Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta angažovanje vršiti u skladu s odredbama Zakona o radu.	6.1.2.1.3
13.	Revalorizaciju provoditi u skladu sa zahtjevima MRS-a 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema, s ciljem realnog iskazivanja stalnih sredstava u finansijskim izvještajima.	6.2.1.1
14.	Na datum bilansa vršiti ocjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti takvog sredstva, u skladu sa zahtjevima	6.2.1.1

	MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava, Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o računovodstvenim politikama.	
15.	Rashodovana stalna sredstva koja su iskazana u vanbilansnoj evidenciji isknjižiti iz bilansne evidencije.	6.2.1.1
16.	Utvrđiti činjenično stanje i preispitati prava vlasništva i korištenja nad zemljištem i građevinskim objektima na lokalitetima Kojšina i Krajiška ulica, te u skladu s konstatovanim izvršiti knjigovodstveno evidentiranje.	6.2.1.1
17.	Obezbijediti vjerodostojnu vlasničku dokumentaciju za stanove koje je Bolnica evidentirala u poslovnim knjigama.	6.2.1.1
18.	Uspostaviti pomoćnu evidenciju potraživanja u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.	6.2.2.2
19.*	Na datum bilansa izvršiti procjenu očekivanih kreditnih gubitaka u skladu s MSFI-jem 9 – Finansijski instrumenti, zbog fer i istinitog iskazivanja potraživanja i finansijskog rezultata.	6.2.2.2
20.*	Poduzeti aktivnosti na dopuni podataka o osnivačima Bolnice u sudskom registru, u skladu sa odlukama Parlamenta FBiH i Skupštine Tuzlanskog kantona o preuzimanju osnivačkih prava nad Bolnicom.	6.2.3.
21.*	Utvrđiti činjenično stanje i stvarnu vrijednost vlasničkog kapitala Bolnice s ciljem realnog iskazivanja kapitala u finansijskim izvještajima Bolnice i poduzeti aktivnosti na upisu kapitala u sudski registar.	6.2.3
22.	Utvrđiti stvarni iznos obaveza za plaće zaposlenika, pripadajućih poreza i doprinosa, te izvršiti njihovu isplatu.	6.2.4.1
23.	Knjigovodstveno evidentiranje rezervisanja i obračunatih nenaplaćenih prihoda vršiti u skladu sa odredbama Pravilnika o kontnom okviru i sadržaju konta za privredna društva, a priznavanje rezervisanja vršiti u skladu sa MRS-om 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina.	6.2.4.3
24.	Potrebno je da menadžment Bolnice poduzme aktivnosti na sačinjavanju sanacionog plana poslovanja Bolnice i upravljanju rizikom likvidnosti u skladu sa Zakonom o finansijskom poslovanju.	6.2.4.3
25.*	Godišnjim popisom utvrđiti stvarno stanje zemljišta, građevinskih objekata, obaveza i potraživanja, usaglasiti knjigovodstveno sa stvarnim stanjem i utvrđene rezultate popisa evidentirati na način i u rokovima propisanim Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.	6.2.5
26.	Izvršiti procjenu sposobnosti Bolnice da nastavi poslovati u vremenski neograničenom periodu i sačiniti bilješke uz finansijske izvještaje u skladu sa zahtjevima MRS-a 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja, i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda, Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja i Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.	6.5
27.	Utvrđiti vrijednost tuđe imovine date na korištenje Bolnici i evidentirati u vanbilansnoj evidenciji u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o kontnom okviru i sadržaju konta za privredna društva.	7.

28.*	Nabavke roba i usluga vršiti u skladu s procedurama propisanim Zakonom o javnim nabavkama, a izbor dobavljača i postupke javnih nabavki provoditi uz dosljedno poštovanje principa i odredbi Zakona i s ciljem izbjegavanja dijeljenja postupaka i primjene odgovarajućeg postupka.	8.
29.	Uspostaviti sistem praćenja realizacije ugovora kako bi se osiguralo dosljedno poštovanje svih odredbi zaključenih okvirnih sporazuma.	8.
30.*	Razmotriti mogućnost usklađivanja medicinske evidencije izdavanja lijekova, shodno Zakonu evidencijama u oblasti zdravstva, u dijelu evidencije o prometu i potrošnji lijekova i inicirati izmjene zakonskog propisa u dijelu neprovodivosti.	9.2
31.*	Izraditi i usvojiti akcijske planove za provođenje strateškog plana razvoja u cilju izgradnje informacionog sistema u skladu sa poslovnim ciljevima Bolnice.	9.2
32.*	Izraditi i implementirati tehničko rješenje zaštite prostorije za serversku opremu od potencijalnog plavljenja, te osigurati adekvatne kontrole okruženja IT resursa i njihov monitoring.	9.2
33.*	Kontinuirano vršiti nadogradnju i održavanje IT infrastrukture Bolnice kako bi se osigurala sigurnost, pouzdanost i učinkovitost IT okruženja.	9.2

* nerealizovane preporuke iz prethodnog perioda (9)

III. KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
 - Pravilnik o kontnom okviru i sadržaju konta za privredna društva;
 - Međunarodni računovodstveni standardi;
 - Konceptualni okvir za finansijsko izvještavanje;
 - Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja;
 - Program rada i plan finansijskog poslovanja Javne zdravstvene ustanove Univerzitetski klinički centar Tuzla za period I-XII 2022. godine;
 - Zakon o Ustanovama;
 - Zakon o zdravstvenom osiguranju;
 - Zakon o zdravstvenoj zaštiti;
 - Zakon o finansijskom poslovanju;
 - Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakon o radu;
 - Zakon o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija FBiH i javnih preduzeća u većinskom vlasništvu u FBiH;
 - Zakon o porezu na dohodak;
 - Zakon o doprinosima;
 - Zakon o javnim nabavkama;
 - Kolektivni ugovor o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u oblasti zdravstva na području Tuzlanskog kantona;
 - Uredba o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u FBiH;
 - Statut Bolnice;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Bolnica je osnovana 1992. godine Odlukom Skupštine opštine Tuzla od 4. 12. 1992. godine i upisana u Višem sudu u Tuzli rješenjem od 31. 12. 1992. godine. Odlukom o preuzimanju osnivačkih prava nad Univerzitetsko-kliničkim bolnicama u Federaciji Bosne i Hercegovine² od 25. 7. 2013. godine, Parlament Federacije Bosne i Hercegovine preuzeo je osnivačka prava nad univerzitetsko-kliničkim bolnicama u FBiH, čiji osnivač može biti jedan ili više kantona i Federacija BiH zajedno. Ovom odlukom preuzeta su osnivačka prava i nad Bolnicom. U skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti, a na prijedlog Vlade Tuzlanskog kantona (u daljem tekstu: Kanton), Skupština kantona je 26. 7. 2013. godine donijela Odluku o preuzimanju osnivačkih prava na JZU UKC Tuzla zajedno s Federacijom BiH.³

Bolnica obavlja specijalističko-konsultativnu djelatnost u okviru koje se pružaju vanbolničke zdravstvene usluge, obavlja dijagnostika i liječenje povrijeđenih i oboljelih i obavlja potpuna medicinska rehabilitacija. Također se obavlja i bolnička zdravstvena djelatnost u okviru koje se obavlja stacionarno liječenje svih nivoa zdravstvene zaštite odnosno sekundarne i tercijarne zdravstvene zaštite, konzilijarna zaštita uz učestvovanje konzilija zdravstvenih radnika različitih specijalnosti, transfuziološka djelatnost, uvođenje novih zdravstvenih tehnologija, snabdijevanje lijekovima i medicinskim sredstvima, stručno osposobljavanje i obrazovanje svih profila zdravstvenih radnika, naučno-istraživački rad, medicinska i naučna istraživanja kao i klinička ispitivanja.

Osnovni opći akt Bolnice je Statut, koji je donesen 2013. godine⁴ (saglasnost na njega dali su Parlament FBiH i Skupština Tuzlanskog kantona⁵) i njime je utvrđen: naziv i sjedište osnivača i Bolnice, djelatnost, imovina i način stjecanja sredstava za rad, statusne promjene, prava i obaveze osnivača i međusobna prava i obaveze Bolnice i osnivača, osnove organizacije, način raspolaganja viškom prihoda nad rashodima i način pokrivanja viška rashoda nad prihodima, organ upravljanja, nadzora i rukovođenja, planovi i izvješća, unutrašnji nadzor nad radom organizacionih jedinica i uposlenika, javnost rada i službena tajna i druga pitanja od značaja za rad Bolnice.

Unutrašnja organizacija i način rada utvrđeni su Pravilnikom o radu koji je donio Upravni odbor u septembru 2021. godine i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta koji je donesen 2010. godine. Od 2010. godine izvršeno je 37 izmjena i dopuna ovog Pravilnika. Na 31. 12. 2022. godine u Bolnici je od sistematizovanih 3.720 bilo popunjeno 2.581 radno mjesto, od toga je 1925 zdravstvenih radnika i 656 nezdravstvenih radnika.

Sjedište Bolnice je u Tuzli, ulica Trnovac bb.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Bolnice za 2022. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate poslovanja. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, s prekidima, u periodu od decembra 2022. do jula 2023. godine.

² „Sl. novine FBiH“, br. 67/13

³ „Sl. novine Tuzlanskog kantona“, br. 12/13

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 70/13

⁵ „Sl. novine FBiH“ br. 70/13 i „Sl. novine Tuzlanskog kantona“ br. 12/13

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je finansijsku reviziju Bolnice za 2016. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao mišljenje s rezervom o finansijskim izvještajima i mišljenje s rezervom o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Bolnica je postupila u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestila o preduzetim radnjama s ciljem prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju. Revizijom je konstatovano da nisu u potpunosti preduzete odgovarajuće mjere, u skladu s planiranim aktivnostima.

Uvidom u preduzete aktivnosti i analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke	
1.	Prihodi po osnovu pruženih zdravstvenih usluga iskazani su u obračunskom periodu na koji se odnose na osnovu stepena izvršenja usluga, u skladu sa zahtjevima MSFI 15 – Prihodi od ugovora s kupcima.
2.	Definisane su plaće direktora i pomoćnika direktora.
3.	Preispitana je opravdanost povećanja rashoda poslovanja plaćanjem oporezivog dijela toplog obroka. Kolektivnim ugovorom o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u oblasti zdravstva na području Tuzlanskog kantona i Pravilnikom o plaćama utvrđena je naknada uposlenicima za topli obrok u iznosu od 1% prosječne plaće u FBiH.
4.	Poduzete su aktivnosti planiranja sredstava u budžetu Tuzlanskog kantona za liječenje neosiguranih lica u skladu sa članom 13. Zakona o zdravstvenoj zaštiti.
5.	Postupci javnih nabavki pokretani su na vrijeme, a tenderska dokumentacija pripremana je u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.
6.	Odabir pregovaračkog postupka bez objave obavještenja kao i pregovaranje s jednim ponuđačem vršeno je u slučaju kada su ispunjeni uslovi iz člana 21. Zakona o javnim nabavkama.
7.	Osigurano je korištenje razvijenih funkcionalnosti aplikativnog sistema Visus kao i razvoj novih funkcionalnosti kontrole radnog vremena. Izmijenjena je aplikacija u modulu za kadrovsku evidenciju i obračun plaća, proširen je broj izvještaja u modulu za kadrovsku evidenciju i implementirana je opcija za preuzimanje evidentiranih sati rada i odsustva iz evidencije prisustva na radu u obračun plaća.
8.	Osigurano je ažuriranje sigurnosnih IT procedura. Revizija procedura se radi svake tri godine.
Djelimično realizovane preporuke	
1.	Bolnica je imenovala Nadzorni odbor, i poduzela aktivnosti na zaključivanju ugovora između osnivača o međusobnim pravima, obavezama i odgovornostima, međutim nisu poduzete aktivnosti u skladu sa odlukama Parlamenta FBiH i Skupštine Kantona na dopuni podataka u sudskom registru.

2.	Ustanova je usvojila dokument „Strategija informacionih tehnologija i medicinskih uređaja za period od 2021-2024. godina“, koji predstavlja IT strategiju za period od tri godine. Međutim, nisu prezentovani akcioni planovi za provođenje u cilju izgradnje informacionog sistema u skladu sa poslovnim ciljevima Ustanove.
Nerealizovane preporuke	
1.	U cilju fer i realnog iskazivanja finansijskog rezultata obuhvatiti sve prihode i rashode obračunskog perioda. ⁶
2.	Poduzeti aktivnosti na usklađivanju osnovnog kapitala u poslovnim knjigama i sudskom registru.
3.	Preispitati zaključke Upravnog odbora po pitanju ispravke nenaplaćenih potraživanja na teret rashoda, obzirom da isti utiču na realnost finansijskih izvještaja i poduzeti odgovarajuće aktivnosti po navedenom.
4.	Godišnji popis stalnih sredstava vršiti u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH i Pravilnika o popisu sredstava i izvora sredstava JZU UKC Tuzla.
5.	Vršiti procjenu i određivanje vrijednosti javnih nabavki u skladu sa članom 15. Zakona o javnim nabavkama.
6.	Razmotriti mogućnost usklađivanja medicinskih evidencija sa relevantnom zakonskom regulativom.
7.	Osigurati adekvatne kontrole okruženja IT resursa i monitoring istih.
8.	U skladu sa finansijskim mogućnostima vršiti nadogradnju i održavanje IT infrastrukture Ustanove.

Nakon izvršene revizije za 2022. godinu date su ukupno 33 preporuke, od čega su 24 nove i devet preporuka koje su već date u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2016. godinu (sedam nerealizovanih i dvije djelimično realizovane).

Postupanje po Pismu menadžmentu

U toku obavljene prethodne revizije konstatovali smo da postoje određene slabosti sistema internih kontrola, koje mogu uticati na finansijske izvještaje i pravilnost poslovanja. Putem pisma menadžmentu koje je dostavljeno nakon obavljene prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se preduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih finansijskih izvještaja za 2022. godinu, i kako se one ne bi ponovile u izvještaju o finansijskoj reviziji za 2022. godinu.

U pismu menadžmentu dato je 13 preporuka, od kojih je pet implementirano do dana sačinjavanja izvještaja o finansijskoj reviziji, jedna je djelimično implementirana, a za sedam preporuka nisu preduzete aktivnosti.

Revizijom je utvrđeno da većina preporuka nije implementirana. Preporuka koja je djelimično implementirana i preporuke koje nisu implementirane, ponoviti će se u Izvještaju.

⁶ Preporuka nije ponovljena s obzirom na to da su date preporuke u dijelovima Izvještaja koji se odnose na konkretne propuste koji se tiču iskazivanja prihoda i rashoda.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Bolnica u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcionišu u skladu sa važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH⁷ i Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH⁸ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela.

Rukovodstvo Bolnice odgovorno je za uspostavljanje, razvoj i implementaciju odgovarajućeg, efikasnog, efektivnog i ekonomičnog finansijskog upravljanja i kontrola u Bolnici. Rukovodstvo je odgovorno i za izradu internih akata (koji se zasnivaju na svih pet komponenti sistema internih kontrola i podzakonskim aktima), poštujući principe zakonitosti, finansijskog upravljanja i transparentnosti.

Rukovodstvo je donijelo Etički kodeks, kojim su definisane etičke i institucionalne vrijednosti i o čemu su upoznati svi zaposleni. Bolnica je imenovala Etički komitet koji kontinuirano vrši nadzor primjene Etičkog kodeksa. U toku revidirane godine ovaj komitet utvrdio je nepoštivanje Etičkog kodeksa u samo jednom slučaju.

Bolnica je usvojila značajan broj internih akata i procedura s ciljem uspostavljanja funkcionalnog i efikasnog sistema internih kontrola: Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, Pravilnik o radu, Pravilnik o radnom vremenu, Pravilnik o računovodstvu, Pravilnik o računovodstvenim politikama, Pravilnik o finansijskom poslovanju, Pravilnik o blagajničkom poslovanju, Pravilnik o popisu sredstava i izvora sredstava, Pravilnik o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole i dr. Uvidom u pojedine interne akte konstatovali smo da nisu u potpunosti usaglašeni sa propisima koji su na snazi i koje je Bolnica u obavezi primjenjivati. Tako npr. Pravilnikom o računovodstvenim politikama Bolnice utvrđeno je i da za priznavanje mjerenje, prezentaciju i objelodanjivanje pozicija u finansijskim izvještajima Ustanova primjenjuje MSFI za MSP, te da ministar donosi uputstvo kojim se daju smjernice za primjenu MSFI za MSP. Revizijom nije utvrđeno da se primjenjuju MSFI za MSP. Navedena odredba Pravilnika nije u skladu sa Okvirom finansijskog izvještavanja koji je Bolnica u obavezi da primjenjuje. Pravilnik o računovodstvenim politikama ne definiše jasno koja metoda vrednovanja stalnih sredstava se primjenjuje za koju grupu stalnih sredstava, što nije u skladu sa MRS-om 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema. Pored navedenog, utvrđeno je da će se potencijalni gubitak umanjiti ili anulirati ako se moguća obaveza može sučeliti sa odgovarajućim kontra-potraživanjem od trećeg lica. Navedeno nije u skladu sa odredbama MRS-a 1 Prezentacija finansijskih izvještaja, prema kojem subjekt imovinu i obaveze ili prihode ne smije prebijati, osim ako prebijanje ne nalaže ili dopušta neki MSFI. Subjekt je dužan i imovinu i obaveze, i prihode i rashode iskazati odvojeno, osim u situacijama predviđenim standardima. Također, Pravilnik o plaćama nije usklađen sa odredbama Kolektivnog ugovora o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u oblasti zdravstva na području Tuzlanskog kantona u dijelu uvećanja odnosno korekcije plaće.

Uvidom u sistematizovana i popunjena radna mjesta, te broj zaposlenika kojima Bolnica raspolaže na 31. 12. 2022, konstatovali smo da ima 95 zaposlenih doktora medicine čija radna mjesta nisu sistematizovana. Kao obrazloženje za to Bolnica je navela da se prijem vrši uglavnom na određeno vrijeme, i to radi sticanja uslova za dodjelu specijalizacije ili dodjele specijalizacije doktorima medicine koji su izabrani putem javnog oglasa za dodjelu specijalizacije. Navedeno je i da će Bolnica, s obzirom na to da ima opravdanu potrebu za angažmanom doktora medicine radi njihovog osposobljavanja za samostalan rad u određenim granama medicine i radi svakodnevnog odliva zdravstvenih radnika, u narednom periodu poduzeti aktivnosti vezane za izradu novog pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.

⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17, 3/19

Također, na pojedina radna mjesta raspoređeno je više zaposlenika u odnosu na broj utvrđen sistematizacijom. U decembru 2022. godine poduzete su aktivnosti na preraspodjeli zaposlenika na odgovarajuća radna mjesta.

Bolnica radi sa značajno manjim brojem izvršilaca u odnosu na sistematizaciju. Na 31. 12. 2022. popunjenost je iznosila 69%. Skrećemo pažnju da navedeno može uticati na vršenje djelatnosti Bolnice. **Imajući u vidu da broj zaposlenika u odnosu na broj sistematizovanih radnih mjesta iznosi 69%, te da od ukupnog broja zaposlenih njih 95 radi, a njihova radna mjesta nisu sistematizovana, postavlja se pitanje adekvatnosti nivoa popunjenosti, odnosno pitanje osnovanosti utvrđene sistematizacije.**

Vlada Federacije je u februaru 2019. godine donijela Uredbu o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u Federaciji Bosne i Hercegovine. Donesene su i dvije izmjene i dopune Uredbe u 2021. godini. Ovom Uredbom propisan je postupak prijema u radni odnos u zavodima, agencijama, direkcijama, organizacijama pod drugim nazivom, pravnim osobama sa javnim ovlaštenjima na prenesenim federalnim propisima, kao i u javnim ustanovama i javnim preduzećima čiji je osnivač FBiH, te u privrednim društvima u kojima Federacija učestvuje sa više od 50% ukupnog kapitala osim ako posebnim propisom nije drugačije određeno. **Uredbom je omogućen prijem u radni odnos bez postupka javnog oglašavanja najduže do šest mjeseci, jednokratno u toku kalendarske godine za konkretno radno mjesto i prijem u radni odnos na određeno vrijeme najdalje do 12 mjeseci ukupno za konkretno radno mjesto za vrijeme proglašenog stanja prirodne ili druge nesreće ili epidemije zarazne bolesti u Federaciji, kao i za vrijeme vanrednog stanja u FBiH proglašenog od strane nadležnih institucija. Provedenom revizijom smo utvrdili da je Bolnica po ovom osnovu u toku 2022. godine primila u radni odnos na određeno vrijeme 155 zaposlenika, od čega je 110 medicinski kadar. Stoga skrećemo pažnju da je Uredbom o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u FBiH ostavljena mogućnost zapošljavanja bez provedene procedure obaveznog javnog oglašavanja, što nije u skladu sa Zakonom o radu.**

Bolnica je u toku 2022. godine prema konkursu za prijem u radni odnos iz 2021. godine primila u radni odnos na neodređeno vrijeme 47 zaposlenika. Prema konkursu za specijalizacije iz 2022. godine primljeno je 11 zaposlenika, a prema konkursu za specijalizacije iz 2021. godine primljeno je tri zaposlenika na određeno vrijeme. Također tokom 2022. godine izvršen je i prijem 24 zaposlenika na određeno vrijeme preko Programa za sufinansiranje zapošljavanja iz 2022. godine.

Statut Bolnice Upravni odbor usvojio je 6. 7. 2013. godine. Statut nije usaglašen sa članom 63. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, jer njime nije uređen iznos sredstava za osnivanje, početak rada Bolnice i obezbjeđenje sredstava.

Bolnica ima uspostavljen sistem upravljanja rizicima. Izvršena je procjena rizika na nivou poslovnih procesa koji se realiziraju u Bolnici koji su objedinjeni u Registar rizika, iako nije sačinjena mapa poslovnih procesa koja bi trebala sadržavati opise poslovnih procesa koji se realizuju u Bolnici, način njihovog provođenja, pravila, procedure, kontrole, nadležnosti i odgovornosti potrebne za njihovo realiziranje. Kvalitetne mape poslovnih procesa u kojima su precizirani jasni ciljevi olakšavaju identifikaciju ključnih rizika i rukovodstvu omogućavaju da za utvrđene rizike visokog nivoa preispitaju postojeće kontrolne aktivnosti i poduzmu adekvatne mjere.

Bolnica je u decembru 2022. godine imenovala koordinatorku za finansijsko upravljanje i kontrolu. Godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2022. godinu sačinjen je i dostavljen Ministarstvu zdravstva Tuzlanskog kantona. U okviru Izvještaja utvrđene su mjere koje se planiraju poduzeti za dalji razvoj finansijskog upravljanja i kontrole po COSO komponentama.

Nije u potpunosti uspostavljen sistem finansijskog upravljanja i kontrole u dijelu kontrolnog okruženja i kontrolnih aktivnosti u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH. Skrećemo pažnju na to da je mapiranje poslovnih procesa i njihova razrada veoma značajna, jer predstavlja osnov za utvrđivanje i procjenu rizika u organizaciji. Osim toga, konstatovano je da je popunjenost u odnosu na sistematizovani broj zaposlenika na 31. 12. 2022. godine iznosila 69%, a istovremeno je zaposleno 95 doktora medicine čija radna mjesta nisu sistematizovana. Pojedini interni akti nisu usaglašeni sa važećim zakonskim i podzakonskim propisima.

Preporuke:

- *sačiniti mapu poslovnih procesa, kako to nalaže Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru FBiH i Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH;*
- *preispitati odredbe Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji u dijelu utvrđenog broja potrebnih izvršilaca, uvažavajući odredbe Zakona o zdravstvenoj zaštiti i Naredbu o standardima i normativima zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja u FBiH;*
- *interne akte Bolnice uskladiti sa zakonskim i podzakonskim propisima kojima je uređeno poslovanje Bolnice.*

Organi Bolnice

Članom 44. Statuta utvrđeno je da nadzor nad radom i poslovanjem Bolnice vrši Nadzorni odbor. Predsjednika i članove Nadzornog odbora imenuje i razrješava Vlada Federacije BiH, u postupku koji se provodi u skladu sa propisima o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima, na prijedlog Federalnog ministra zdravstva. Prema odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti i Statuta Nadzorni odbor obavlja sljedeće poslove: analizira izvještaje o poslovanju Bolnice, obavlja nadzor nad upotrebom sredstava za rad, pregleda godišnje izvještaje o poslovanju i godišnji obračun, pregleda i provjerava urednost i zakonitost vođenja poslovnih knjiga, donosi godišnji plan rada Nadzornog vijeća, obavlja druge poslove u skladu sa zakonom i općim aktima. Nadzorni odbor je imenovan 8. 12. 2022. godine u sljedećem sastavu: Samed Jagodić – predsjednik, Igor Anđić – član i Hidajeta Jarčević – članica. Nadzorni odbor je održao prvu konstituirajuću sjednicu 13. 1. 2023. godine. **Prije ovog imenovanja Bolnica nije imala imenovan Nadzorni odbor. S obzirom na to da je Nadzorni odbor imenovan tek u decembru 2022. godine, a da je prva konstituirajuća sjednica održana u januaru 2023. godine, konstatujemo da Nadzorni odbor tokom 2022. nije obavljao poslove koje su mu Zakonom o zdravstvenoj zaštiti i Statutom dati u nadležnost.**

Članom 36. Statuta utvrđeno je da Bolnicom upravlja Upravni odbor koji u skladu sa članom 37. Statuta ima sedam članova i čine ga: - Predstavnici Federacije BiH - 2 člana - Predstavnici Kantona - 2 člana - Stručni djelatnici Bolnice - 3 člana, od kojih su najmanje 2 zdravstveni djelatnici. Predsjednika i članove Upravnog odbora imenuje i razrješava Vlada Federacije BiH na prijedlog Federalnog ministra zdravstva. Upravni odbor Bolnice je imenovala Vlada FBiH 6. 10. 2022. godine u sljedećem sastavu: Jasmin Osmančević – predsjednik (predstavnik FBiH), Adnan Muslimović - član (predstavnik Kantona), Enes Gušić – član (predstavnik Kantona), Adnan Behrem – član (predstavnik Bolnice), Azra Gutić - Hodžić – član (predstavnik Bolnice), Tomislav Marić – član (predstavnik Bolnice), Božo Jurić – član (predstavnik FBiH). Vlada FBiH je donijela Rješenje o razrješanju predsjednika Upravnog odbora Jasmina Osmančevića 3. 11. 2022. godine i Rješenje o imenovanju novog predsjednika Upravnog odbora Emira Softića. Do imenovanja Upravnog odbora djelovao je privremeni Upravni odbor kojeg je imenovala Vlada FBiH 21. 4. 2022. godine u sastavu: Emir Softić- predsjednik, Adnan Muslimović – član, Dževad Ahmetović, Adnan Behram – član, Azra Gutić – Hodžić – član, Tomislav Marić- član, Jasmin Osmančević- član. Do 21. 4. 2022. godine u Bolnici je djelovao Upravni odbor kojeg je imenovala Vlada Kantona 23. 11. 2021. godine u sastavu Nedim Salibegović – predsjednik, Tarik Bakalović, Samir Hodžić, Naida Morić, Redžiba Šiljić Sagdati, Haris Dug, Sadik Omerović – članovi. Konstatujemo da Upravni odbor koji je djelovao do 20. 4. 2022. godine nije imenovan u skladu s odredbama Statuta, s obzirom na to da ga je imenovala Vlada Kantona. Presentirano je 16 zapisnika sa sjednica Upravnog odbora u 2022. godini. Prema prezentiranim podacima Upravni odbor je obavljao poslove u skladu s odredbama Statuta.

Bolnicom rukovodi vršilac dužnosti direktora Denijal Tulumović kojeg je Upravni odbor imenovao 25. 5. 2022. godine, do imenovanja direktora, a najduže do šest mjeseci od dana imenovanja. Do imenovanja sadašnjeg v.d. direktora funkciju direktora je obavljao Alen Kamerić imenovan 28. 12. 2021. godine. Direktora imenuje Upravni odbor, uz prethodnu saglasnost federalnog ministra zdravstva.

Članom 58. Statuta utvrđeno je da v. d. direktora rukovodi Bolnicom do izbora i imenovanja direktora po javnom oglasu, a najduže šest mjeseci od dana imenovanja. Vršilac dužnosti direktora ima sva prava i dužnosti direktora Bolnice. S obzirom na to da je v. d. direktora imenovan 25. 5. 2022. godine, a da do okončanja revizije nije imenovan direktor Bolnice, konstatujemo da u ovom dijelu nisu ispoštovane odredbe člana 67. Zakona o zdravstvenoj zaštiti i člana 58. Statuta. U 2023. godini raspisan je javni konkurs za izbor i imenovanje direktora Bolnice.

Unutrašnji nadzor nad radom organizacijskih jedinica i zdravstvenih zaposlenika

Bolnica je obavezna provoditi unutrašnji nadzor nad radom svojih organizacijskih jedinica i zdravstvenih zaposlenika u skladu s članovima 192. i 193. Zakona o zdravstvenoj zaštiti i članom 96. Statuta. Prema Pravilniku o unutrašnjem nadzoru nad radom organizacionih jedinica i zdravstvenih radnika, Bolnica je donijela Plan i program uspostave, razvoja i održavanja sistema poboljšanja kvaliteta i sigurnosti i provođenja unutrašnjeg nadzora nad radom organizacionih jedinica i zdravstvenih radnika za 2022. godinu, koji je dostavljen Federalnom ministarstvu zdravstva i Ministarstvu zdravstva Kantona. U Bolnici je imenovan koordinator Komisije za poboljšanje kvaliteta sigurnosti zdravstvenih Bolnica i 17 komisija/odborna/timova u oblasti upravljanja kvalitetom.

Koordinator je sačinio Izvještaj o stanju kvaliteta i sigurnosti zdravstvenih usluga i unutrašnjem nadzoru nad radom organizacionih jedinica i zdravstvenih radnika u Bolnici za 2022. godinu koji je 30. 3. 2023. godine dostavljen Komisiji za poboljšanje kvaliteta i sigurnosti zdravstvenih usluga. U skladu sa navedenim Pravilnikom, izvještaj o unutrašnjem nadzoru navedena Komisija je usvojila i dostavila 3. 4. 2023. godine Upravnom odboru na razmatranje.

Upravni odbor je na sjednici održanoj 16. 5. 2023. godine donio Zaključak kojim se prihvata informacija o Izvještaju o stanju kvaliteta i sigurnosti zdravstvenih usluga i unutrašnjem nadzoru nad radom organizacionih jedinica i zdravstvenih radnika za 2022. godinu. Izvještaj je dostavljen i Stručnom vijeću koje ga je razmatralo na sjednici 5. 7. 2023. godine i donijelo Zaključak kojim se prima k znanju ovaj Izvještaj.

Sigurnosti standardi

U skladu s članom 55. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, Bolnica je dužna uspostaviti sistem sigurnosnih standarda. Agencija za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu u FBiH (u daljnjem tekstu: AKAZ) jedini je nadležni organ u oblasti poboljšanja kvaliteta i sigurnosti zdravstvenih usluga i akreditacije zdravstvenih Bolnica u FBiH. Akreditacija podrazumijeva postupak kojim se ocjenjuje i potvrđuje da zdravstvena Bolnica zadovoljava definisane i objavljene standarde sigurnosti i kvaliteta u procesu pružanja zdravstvene zaštite, kao i sticanje akreditacijskog statusa kod AKAZ-a. Obuhvata i certifikaciju i vrši se svake tri godine u skladu sa Zakonom o sistemu poboljšanja kvaliteta, sigurnosti i o akreditaciji u zdravstvu FBiH.⁹ Članom 6. Zakona definisano je da je učešće u programu akreditacije dobrovoljan proces koji se vrši na zahtjev zdravstvenih Ustanova primarne i bolničke zdravstvene zaštite, a dodjeljuje se onim zdravstvenim ustanovama za koje se dokaže da su ispunile postavljene standarde i kriterije koje je propisao AKAZ.

Prema prezentiranim podacima, AKAZ je Bolnici izdao rješenje o akreditaciji 30. 11. 2018. godine u kojem je navedeno da joj se dodjeljuje bezuslovna akreditacija, kao i da akreditacija ima rok od četiri godine od dana donošenja ovog Rješenja. Ova akreditacija je krajem revidirane godine istekla. AKAZ je Bolnici, na njen zahtjev, u novembru revidirane godine izdao potvrdu o procesu uspostave sistema sigurnosti i kvaliteta za bolnice, kojom se, na osnovu službene evidencije AKAZ-a, potvrđuje da je Bolnica započela proces uspostavljanja sistema sigurnosti i kvaliteta za bolnice, o čemu je sa Bolnicom sklopljen Ugovor o uslovima vanjskog pregleda i akreditaciji.

⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 59/05, 52/11 i 6/17

Interna revizija

U skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u Federaciji BiH¹⁰ i Pravilnikom o kriterijima za uspostavu jedinice za internu reviziju u javnom sektoru u Federaciji BiH¹¹ Bolnica je formirala Jedinicu za internu reviziju. **Prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, u Bolnici su za obavljanje interne revizije sistematizirana četiri radna mjesta: rukovodilac, interni revizor, mlađi interni revizor i tehnički sekretar. U Službi za internu reviziju u periodu od 1. 1. do 6. 9. 2022. godine radila su dva interna revizora, a od 6. 9. do 31. 12. 2022. godine radi samo jedan revizor (rukovodilac), koji i obavlja poslove interne revizije, te stoga ne možemo potvrditi da je Bolnica uspostavila funkciju interne revizije u skladu sa zakonskim odredbama.**

Direktor je usvojio Strateški plan interne revizije za period 2022–2024. godina, a na osnovu njega i Godišnji plan rada interne revizije. Godišnjim planom rada interne revizije za 2022. godinu planirano je obavljanje pet revizija i objavljeno je pet izvještaja, i to: Revizija prihoda od Zavoda zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona – CT i MRI, Revizija finansijskih izvještaja Bolnice na 31. 12. 2021. godine, Revizija postupaka javnih nabavki u Bolnici, Revizija periodičnog izvještaja o radu i poslovanju Bolnice u 2022. godini i Revizija obračuna i isplate plaća. U Godišnjem Planu za 2022. godinu je planirana i Revizija po nalogu direktora Bolnice koje imaju prioritet u odnosu na ostale planirane revizije ako direktor dostavi zahtjev za reviziju. U izvještajima interne revizije dato je 12 preporuka (tri provedene i devet neprovedenih, za koje nije protekao rok provedbe). Godišnji izvještaj interne revizije za 2022. godinu je, u skladu s članom 18. Zakona o internoj reviziji, dostavljen Centralnoj harmonizacijskog jedinici. Prema obrazloženju rukovodioca interne revizije jedinica svake godine ponavlja Reviziju finansijskih izvještaja Bolnice i Reviziju postupaka javnih nabavki u Bolnici zbog konstatovanog visokog rizika u navedenim revizijama. Kroz ove revizije vrši se i praćenje postupanja po preporukama iz prethodnih godina.

Najznačajniji nalazi interne revizije konstatovani u Godišnjem izvještaju su: da je interna kontrola računovodstvenog sistema sa stanovišta prijema, obrade i evidentiranja finansijske dokumentacije u Bolnici dobro normativno uređena i organizovana, da su finansijske transakcije i finansijski izvještaji Bolnice većim dijelom realni i objektivni, usklađeni sa zakonskom regulativom i da odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja za period 01. 01. 2021. - 30. 6. 2022. godine, da se ne poštuje u potpunosti Zakon o javnim nabavkama; da je postupak fakturisanja izvršen u skladu sa internim aktima Bolnice (procedure); da je dostavljena dokumentacija za fakturisanje većim dijelom uredno potpisana od strane odgovornih lica; da je kretanje knjigovodstvenih isprava i rokovi za njihovo dostavljanje za dalju obradu u skladu sa internim aktima Bolnice (procedure); da postoje liste čekanja pacijenata na usluge CT i MRI (do 40 dana od dana odobrenja uputnice u skladu sa Okvirnim sporazumima); da se Zakon o radu nije poštovao u dijelu ukupnog broja sati prekovremenog rada zaposlenika.

Interna revizija, uspostavljena na način da su u periodu od 1. 1. do 6. 9. 2022. radila dva interna revizora, a od 6. 9. do 31. 12. 2022. radi samo jedan revizor (rukovodilac), nije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH. Osim toga, nedovoljno je da bi funkcija interne revizije bila u potpunosti operativna i dala puni doprinos boljem i efikasnijem radu Bolnice.

Preporuka:

- **izvršiti popunjavanje sistematizovanog broja izvršilaca u jedinici za internu reviziju kako bi se uspostavila funkcija interne revizije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.**

¹⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 47/08 i 101/16

¹¹ „Sl. novine FBiH“, br. 49/20

Prevenција korupcije

Vlada Kantona je 2021. godine donijela Strategiju za borbu protiv korupcije u Tuzlanskom kantonu za period 2021–2024. godina i Akcioni plan za provedbu Strategije protiv korupcije 2021.–2024. godina. Akcionim planom utvrđeni su zadaci svih institucija u Kantonu, uključujući i javne ustanove.

Bolnica je donijela Plan Integriteta Javne zdravstvene ustanove Univerzitetski klinički centar Tuzla 2018. godine koji je bio na snazi i veći dio 2022. godine. Upravni odbor Bolnice je 7. 5. 2022. godine donio Odluku o obrazovanju Radne grupe za izradu i provođenje novog Plana integriteta kojom je imenovan koordinator i članovi tima za izradu novog Plana integriteta. Radna grupa je sačinila novi Plan borbe protiv korupcije sa Akcionim planom za period od 2022. – 2025. godine, te je direktor 1. 11. 2022. godine donio Odluku o njegovom usvajanju. Upravni odbor je 10. 11. 2022. godine usvojio novi Plan borbe protiv korupcije sa akcionim planom za period od 2022. – 2025. godine.

5. PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE

5.1 Izrada i donošenje finansijskog plana/plana poslovanja

Program rada i plan finansijskog poslovanja za period 2022-2024. godine donio je Upravni odbor 28. 12. 2021. godine. Isti dan Upravni odbor donio je Program rada i plan finansijskog poslovanja za period I-XII 2022. godine. Ovim aktom planirani su uravnoteženi prihodi i rashodi u iznosu od 153.468.900 KM. Prihodi i troškovi planirani su na osnovu izvršenja prethodne godine i procjene za 2022. godinu. U julu je Upravni odbor donio Odluku o izmjeni i dopuni Programa rada i plana finansijskog poslovanja Bolnice za 2022. godinu. Ukupan iznos planiranih prihoda i rashoda nije se mijenjao, samo je izvršena preraspodjela s pozicije Troškovi neproizvodnih usluga u okviru pozicije Troškovi ostalih usluga za iznos od 738.500 KM. Najznačajniji iznos planiranih troškova odnosi se na troškove plaća, naknada i ostalih ličnih primanja (108.889.100 KM) i troškove sirovina i materijala (35.130.600 KM). Bolnica nema usvojen interni akt o načinu donošenja finansijskog plana i plana poslovanja, međutim, u obavezi je primjenjivati Uputstvo o metodologiji za izradu godišnjeg plana poslovanja javnih preduzeća i javnih ustanova Kantona. Program rada i plan finansijskog poslovanja sačinjen je u skladu sa navedenim Uputstvom.

Finansijskim planom predviđeni prihodi i rashodi, te njihovo izvršenje, iskazani su u tabeli u sljedećim iznosima:

u KM

R. br.	Pozicija	Finansijski plan za 2022. godinu	Ostvareno u 2022. godini	Ostvareno u 2021. godini	Indeks (4/3)*100
1	2	3	4	5	6
I	Prihodi	153.468.900	153.202.296	149.716.098	99,83
II	Rashodi	153.468.900	153.947.262	152.817.827	100,31
III (I-II)	Višak rashoda nad prihodima	0	744.967	3.101.729	-

Bolnica je u 2022. godini ostvarila prihode u iznosu od 153.202.296 KM, rashode u iznosu od 153.947.262 KM i iskazala višak rashoda nad prihodima u iznosu od 744.967 KM.

Uvidom u dokumentaciju konstatovano je prekoračenje ostvarenih rashoda na pojedinim pozicijama, kao i manje ostvarenih rashoda u odnosu na planirane na pojedinim pozicijama, što u konačnici predstavlja ukupno povećanje rashoda u finansijskom izvještaju u iznosu od 478.362 KM. Prekoračenja planiranih rashoda konstatovana su u iznosu od 5.872.698 KM, a najznačajnija se odnose na sljedeće rashode: troškovi sirovina i materijala (2.258.783 KM), troškovi ostalih primanja zaposlenih (1.640.277 KM) i troškovi rezervisanja za otpremnine (500.000 KM). Također, Bolnica je na pojedinim pozicijama ostvarila manje rashoda u odnosu na plan, a najveći dio odnosi se na troškove plaća (4.621.267 KM), troškove naknada ostalim fizičkim licima (358.736 KM) i troškove naknada plaća (291.446 KM). Istovremeno, prihodi su u 2022. godini ostvareni u iznosu od 153.202.296 KM, što je za 266.604 KM manje od planiranog iznosa.

Imajući u vidu značajna odstupanja planiranih i ostvarenih rashoda, kako ukupnih tako i po pojedinačnim pozicijama iskazanim u finansijskom planu Bolnice, konstatujemo da izmjene i dopune finansijskog plana nisu vršene na osnovu realnih ulaznih parametara, odnosno na realnim očekivanjima nastanka rashoda Bolnice.

Preporuka:

- **izmjene i dopune finansijskog plana vršiti na osnovu realnih očekivanja nastanka rashoda Bolnice.**

5.2 Izvještavanje

U skladu sa odredbama Statuta, Bolnica je sačinjavala tromjesečne, polugodišnji i godišnji izvještaj o radu i poslovanju Bolnice. Godišnji izvještaj Upravni odbor usvojio je 27. 2. 2023. godine. Ovaj izvještaj dostavljen je Ministarstvu zdravstva Kantona i Federalnom ministarstvu zdravstva u martu 2023. godine. Izvještaj je sačinjen u skladu sa Uputstvom o metodologiji za izradu izvještaja o radu i poslovanju javnih preduzeća i javnih Ustanova Kantona iz 2011. godine.

Nadzorni odbor nije sačinio godišnji izvještaj o poslovanju Bolnice na osnovu obavljenih aktivnosti shodno članu 72. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, jer ga je Vlada FBiH imenovala tek u decembru 2022. godine (prva konstituirajuća sjednica održana u januaru 2023. godine).

Direktor je sačinjavao i podnosio Upravnom odboru tromjesečne izvještaje o cjelokupnom poslovanju Bolnice u skladu sa članom 68. Zakona o zdravstvenoj zaštiti i članom 59. Statuta. Upravni odbor je usvojio ove izvještaje.

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Godišnje finansijske izvještaje za 2022. godinu Bolnica je sačinila i dostavila nadležnim organima i institucijama, u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku.

Upravni odbor je 27. 2. 2023. godine donio Odluku o utvrđivanju godišnjih finansijskih izvještaja, za 2022. godinu za potrebe njihove predaje ovlaštenoj instituciji.

Članom 65. Zakona o zdravstvenoj zaštiti utvrđeno je da djelokrug Upravnog odbora zdravstvenih ustanova, između ostalog, podrazumijeva usvajanje godišnjeg obračuna. Također, članom 38. Statuta utvrđeno je da Upravni odbor usvaja završni račun. Upravni odbor nije razmatrao niti usvojio godišnji obračun za 2022. godinu, što nije u skladu s članom 65. Zakona o zdravstvenoj zaštiti i članom 38. Statuta.

Preporuka:

- **potrebno je da Upravni odbor usvoji godišnji obračun prije njegove predaje Finansijsko-informatičkoj agenciji, u skladu s članom 65. Zakona o zdravstvenoj zaštiti i članom 38. Statuta.**

6.1 BILANS USPJEHA – IZVJEŠTAJ O UKUPNOM REZULTATU ZA PERIOD

6.1.1 Prihodi

U Godišnjim finansijskim izvještajima iskazani su prihodi u iznosu od 153.202.296 KM. Struktura ostvarenih prihoda prikazana je u tabeli:

	1. 1.-31. 12. 2022.	1. 1.-31. 12. 2021.
PRIHODI	153.202.296	149.716.098
Prohodi iz ugovora s kupcima	139.499.213	131.273.992
Prihodi od pruženih usluga na domaćem tržištu	139.497.948	131.272.630
Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	1.265	1.362
Ostali prihodi i dobici	13.703.083	18.442.106

6.1.1.1 Prihodi iz ugovora sa kupcima

Prihodi iz ugovora sa kupcima iskazani su u iznosu od 139.499.213 KM i čine 91% ukupnih prihoda. Najznačajniji dio ostvarenih prihoda iz ugovora sa kupcima odnosi se na ostvarene prihode od Zavoda zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona (u daljnjem tekstu: Zavod), a na osnovu zaključenih ugovora o izvršavanju zdravstvenih usluga (redovne tranše za bolničku zdravstvenu zaštitu, CT usluge, MR usluge, sufinansiranje hemodijalize, hormoni rasta i lijekovi, ortopedska pomagala i dr.).

Bolnica je sa Zavodom 10. 1. 2022. godine, nakon što je Zavod proveo javnu nabavku za usluge bolničke zdravstvene zaštite, zaključila Ugovor o pružanju bolničke zdravstvene zaštite za 2022. godinu. Ugovorom su utvrđene obaveze pružanja bolničke zdravstvene zaštite sekundarnog nivoa, bolničke zdravstvene zaštite tercijarnog nivoa, te dodatna sredstva predviđena za bolničko liječenje oboljelih od COVID 19 i mikrobiološku laboratorijsku dijagnostiku. Ukupna ugovorena sredstva za finansiranje ugovorene zdravstvene zaštite po Programu zdravstvene zaštite iznosila su 98.367.557 KM, dok su aneksom ugovora od 28. 9. 2022. godine ova sredstva uvećana na 99.860.998 KM. Bolnica je po ovom osnovu priznala prihod u iznosu od 98.874.080 KM iz razloga što Zavod Bolnici nije doznačio ukupan iznos ugovorenih sredstava, već su se ugovorene mjesečne tranše umanjivale na osnovu odluka i rješenja Zavoda. Zavod je ove akte donosio na osnovu zahtjeva osiguranih lica koja su ugovorene usluge radili u drugim zdravstvenim Ustanovama, jer ih u tom momentu iz različitih razloga nisu mogli obaviti u Bolnici. Bolnici su za ova umanjenja dostavljene informacije, ali ne i rješenja i odluke kojim se osiguranim osobama priznaje pravo na povrat sredstava, a koje je Zavod donosio, niti fakture na osnovu kojih su utvrđene vrijednosti umanjenja ugovorenih tranši.

Zaključenim ugovorom utvrđeno je da će Zavod Bolnici iznos mjesečne tranše doznačavati najkasnije do 25. u mjesecu za protekli mjesec, u dva ili više dijelova. Isplata naknada vršila se u toku mjeseca u više dijelova.

Na ovoj poziciji prihoda su knjigovodstveno evidentirani i prihodi po osnovu Ugovora o pružanju zdravstvenih usluga koje se finansiraju iz sredstava Fonda solidarnosti FBiH, zaključenog sa Zavodom zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH (u daljnjem tekstu: FZZOIR) za 2022. godinu u iznosu od 19.401.982 KM. Obim zdravstvenih usluga iskazan je brojem zdravstvenih usluga, odnosno brojem pacijenata kojima se pružaju usluge.

Pored ovih usluga ugovorom je definisano finansiranje lijekova za pružanje zdravstvenih usluga za koje nabavku lijekova i potrošnog materijala vrši naručilac usluga. Lijekovi koji će nabavljati FZZOIR za pružanje zdravstvenih usluga definisani su Odlukom o Listi lijekova Fonda solidarnosti FBiH i to: lijekovi za terapiju malignih neoplazmi, lijekovi za terapiju malignih neoplazmi sa posebnim režimom propisivanja, imunosupresivni lijekovi za terapiju nakon transplantacije organa, lijekovi za liječenje hepatitisa C i B, lijekovi za liječenje oboljelih od multiple skleroze, lijekovi u tretmanu hemodijalize, lijekovi za liječenje hemofilije, antiretrovirusni lijekovi, humani imunoglobulin, biološki lijekovi za liječenje upalnih bolesti debelog crijeva i lijekovi za profilaksu respiratornog sincicijalnog virusa. Ugovorom je definisano da će Bolnica (pružalac usluga) za ove lijekove i potrošni materijal za dijalizu obezbijediti prijem i kontrolu lijekova, te njihovo skladištenje i redovnu kontrolu, kao i dostavu mjesečnih izvještaja o potrošnji. Navedene lijekove nabavlja FZZOIR, a izabrani dobavljač direktnu isporuku lijekova vrši Bolnici za pružanje zdravstvenih usluga upotrebom predmetnih lijekova. S tim u vezi, radi se o tuđoj robi, koja je knjigovodstveno evidentirana u okviru vanbilansne evidencije. Prema prezentovanom Zapisniku sa popisa zaliha i potrošnog medicinskog materijala koji je sačinila zajednička komisija FZZOIR-a i Bolnice popisane su zalihe lijekova i potrošnog materijala koje se evidentiraju vanbilansno, o čemu je detaljnije obrazloženo u tački 6.2.5 Izvještaja.

Prihodi po osnovu pružanja usluga neosiguranim licima i pacijentima iz drugih kantona ostvareni su u iznosu od 8.407.986 KM. Pacijentima iz drugih kantona usluge se pružaju na osnovu zaključenih ugovora sa zavodima zdravstvenog osiguranja drugih kantona.

6.1.1.2 Ostali prihodi i dobiti

Ostali prihodi i dobiti iskazani u iznosu od 13.703.083 KM najvećim dijelom se odnose na prihode iz namjenskih izvora finansiranja (11.065.963 KM) i prihode od donacija (2.357.165 KM).

Prihodi od namjenskih izvora finansiranja u iznosu od 9.666.667 KM ostvareni su po osnovu zaključenog Ugovora o dodjeli sredstava „Tekući transfer drugim nivoima vlasti i fondovima – transfer za sanaciju zdravstvenih Bolnica u Federaciji Bosne i Hercegovine“ sa Federalnim ministarstvom zdravstva 22. 7. 2022. godine (detaljnije u tački 9.1 Izvještaja). Pored navedenog, najznačajniji iznos ovih prihoda (1.000.000 KM) priznat je na osnovu zaključenog Ugovora o prenosu sredstava po Programu dodjele bespovratnih sredstava za pokriće dijela troškova bolničkog liječenja oboljelih od bolesti COVID-19 za 2022. godinu, sa Zavodom.

Prihodi od donacija najvećim dijelom (1.666.363 KM) se odnose na prihode po osnovu obračunate amortizacije na donirana stalna sredstva.

6.1.2 Rashodi

U Godišnjim finansijskim izvještajima iskazani su rashodi u iznosu od 153.920.253 KM. Njihova struktura prikazana je u tabeli:

	u KM	
	1. 1. - 31. 12. 2022.	1. 1. - 31. 12. 2021.
RASHODI	153.920.253	152.801.030
Poslovni rashodi	153.009.724	151.985.894
Nabavna vrijednost prodate robe	759	683
Troškovi sirovina i materijala	37.492.602	40.622.189
Troškovi energije i goriva	2.128.313	2.041.562
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	105.316.686	102.396.880
Amortizacija	4.214.084	3.817.662
Troškovi primljenih usluga	2.891.604	2.219.658
Ostali poslovni rashodi i troškovi	965.676	887.260
Ostali rashodi i gubici	910.529	815.136

6.1.2.1 Poslovni rashodi

Poslovni rashodi iskazani su u visini od 153.009.724 KM i veći su za 1.023.830 KM u odnosu na prethodnu godinu. Najznačajnije uvećanje u iznosu od 2.919.806 KM nastalo je na troškovima plaća i ostalih ličnih primanja dok je na rashodima sirovina i materijala došlo do smanjenja troškova u iznosu od 3.129.587 KM.

6.1.2.1.1 Troškovi sirovina i materijala

Troškovi sirovina i materijala iskazani su u iznosu od 37.492.602 KM, a najvećim dijelom odnose se na utrošak lijekova i sanitetskog materijala (7.774.061 KM), utrošak sanitetskog i medicinskog potrošnog materijala (20.709.432 KM) i utrošak implantata na klinikama (5.736.571 KM). Provedenom revizijom konstatovali smo da se knjigovodstveno evidentiranje ovih troškova vrši na osnovu dokumenta „izlaz materijala“ iz materijalnog knjigovodstva, a koji se sačinjava na osnovu mjesečnog izvještaja o potrošnji svakog odjela. Priznavanje troška se vrši na osnovu stvarnog utroška po pacijentu na osnovu dostavljene dokumentacije uz mjesečni izvještaj sa klinike. Razduženje zaliha na klinikama ne vrši se u finansijskom knjigovodstvu u momentu stvarnog utroška, nego na mjesečnom nivou, u skladu sa podacima iz materijalnog knjigovodstva o utrošku zaliha za taj mjesec. Obračun utroška vrši se po metodi prosječne ponderisane cijene.

6.1.2.1.2 Utrošena energija i gorivo

Utrošena energija i gorivo iskazana je u iznosu od 2.128.313 KM i najvećim dijelom se odnosi na utrošenu električnu energiju (1.140.123 KM) i na utrošenu toplotnu energiju (548.914 KM).

6.1.2.1.3 Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja

Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja iskazani su u iznosu od 105.316.686 KM, što je za 2.919.806 KM više u odnosu na prethodnu godinu. Uvećanje je najvećim dijelom nastalo kao posljedica sklapanja novog Kolektivnog ugovora o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u oblasti zdravstva na području Tuzlanskog kantona, koji je stupio na snagu 1. 8. 2021. godine (u daljnjem tekstu: Kolektivni ugovor) kojim su uvećani koeficijenti složenosti poslova za pojedina radna mjesta kao i zbog povećanja prosječne mjesečne neto plaće u FBiH.

Strukturu ovih troškova čine:

	u KM	
	1. 1. - 31. 12. 2022.	1. 1. - 31. 12. 2021.
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	105.316.686	102.396.880
Bruto plaće zaposlenih	90.478.733	90.848.862
Ostale naknade zaposlenih	14.416.831	11.325.399
Troškovi ost. angažovanih fizičkih lica, uključujući članove odbora	421.122	222.619

Plaće i naknade Bolnice uređene su Zakonom o radu,¹² Kolektivnim ugovorom, Pravilnikom o radu Bolnice i Pravilnikom o plaćama. Kolektivnim ugovorom utvrđeni su koeficijenti za obračun plaća, kao i neto satnica, i ona je u oblasti zdravstva za 2022. godinu iznosila 2,51 KM. Puno radno vrijeme u skladu sa Kolektivnim ugovorom iznosilo je 37,5 sati sedmično. Plaća za obavljeni rad i vrijeme provedeno na radu sastoji se od osnovne plaće, dijela plaće za radni učinak i uvećane plaće u skladu sa članom 76. Zakona o radu. Osnovna plaća je iznos koji se radniku obračunava za odgovarajući posao, a utvrđuje se množenjem koeficijenta složenosti pojedinih radnih mjesta utvrđenih Kolektivnim ugovorom i Pravilnikom o plaćama Bolnice svrstanih u određene grupe, odnosno podgrupe i neto satnice i broja radnih sati u toku mjeseca.

Osnovna plaća radnika uvećavana je za dodatke po osnovu: minulog rada (0,5 – 20%), naučnog stepena i počasnog zvanja (3 – 10%), noćnog rada (50%), rada na dan sedmičnog odmora (20%), rada u dane državnih praznika (50%), prekovremenog rada (25%), uslova rada (4 – 10%), rukovođenja (5 – 15%) u skladu sa Kolektivnim ugovorom, Pravilnikom o plaćama i ugovorima o radu.

Revizorskim uzorkom smo obuhvatili obračun i isplatu plaća i naknada za april, august i decembar 2022. godine. Najviša neto plaća isplaćena u 2022. godini iznosila je 7.923 KM, najniža 660 KM, dok je prosječna neto plaća iznosila 1.945 KM.

Plaća direktora je određena na osnovu člana 6. Zakona o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija FBiH i javnih preduzeća u većinskom vlasništvu FBiH.¹³ Prema ovom Zakonu mjesečna neto plaća za članove uprave koju čini direktor, zamjenik direktora ili direktor i zamjenik direktora i jedan ili više izvršnih direktora institucije kao i predsjedniku, zamjeniku predsjednika i članovima komisije institucije može biti utvrđena najviše u iznosu do pet prosječnih mjesečnih neto plaća isplaćenih u Federaciji u prethodna tri mjeseca prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku. Također 8. 6. 2022. godine donesena je Odlukom Upravnog odbora o plaći direktora koja je usklađena sa prethodno navedenom zakonskom odredbom.

Uvidom u navedene akte i obračune plaća konstatovali smo neusaglašenosti Pravilnika o plaćama s odredbama Zakona o radu i Kolektivnog ugovora, koje su za posljedicu imale sljedeće:

- Odredbama Pravilnika o plaćama predviđeno je da odluke o plaći direktora i pomoćnika direktora donosi Upravni odbor. Upravni odbor Bolnice je 19. 4. 2018. godine donio odluke o plaćama, kojima su utvrđeni koeficijenti i način obračuna plaće pomoćnicima direktora. Utvrđeni koeficijenti ovim odlukama množe se s prosječnom mjesečnom isplaćenom plaćom u Bolnici.

¹² „Sl. novine FBiH”, br. 26/16, 89/18

¹³ „Sl. novine FBiH”, br 12/09

Uvidom u pojedinačne platne liste i evidencije o radu pomoćnika direktora utvrđeno je da su, pored poslova pomoćnika direktora, obavljali i poslove na klinikama, zbog čega ne možemo potvrditi obračun naknada za dežurstva i pripravnost jer se vežu za visinu osnovne plaće,¹⁴ imajući u vidu da obračun osnovne plaće nije vršen u skladu s odredbama Kolektivnog ugovora. Najviša isplaćena plaća pomoćniku direktora je u 2022. godini iznosila 12.652 KM bruto, odnosno 7.923 KM neto. Na osnovu svega navedenog konstatujemo da odluke Upravnog odbora kojima se utvrđuju plaće za pomoćnike direktora nisu donesene u skladu s odredbama Kolektivnog ugovora, što je imalo za posljedicu da obračun plaće za četiri pomoćnika direktora nije izvršen u skladu s odredbama Kolektivnog ugovora. Upravni odbor je 26. 1. 2023. godine donio Odluku kojom je utvrdio mjesečne plaće pomoćnika direktora u iznosu od 90% neto plaće direktora. Odluka je donesena pozivajući se na član 6. Zakona o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija FBiH i javnih preduzeća u većinskom vlasništvu FBiH. Ovim članom su utvrđene neto plaće za članove uprave koju čini direktor, zamjenik direktora i jedan ili više izvršnih direktora institucije. Članom 64. Statuta Bolnice utvrđeno je da su pomoćnici, načelnici organizacionih jedinica kao i šefovi samostalnih službi rukovodni djelatnici (menadžment) Bolnice. S obzirom da niti jednim aktom nije utvrđeno da su pomoćnici direktora članovi Uprave Bolnice ne možemo potvrditi osnovanost donošenja ove Odluke, a samim tim niti utvrđeni način obračuna plaće pomoćnicima direktora. Izmjenama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji 13. 12. 2022. godine je sistematizovano i mjesto novom pomoćniku direktora za pravne poslove i ljudske resurse koji je imenovan 26. 1. 2023. godine. Na 31. 12. 2022. godine sistematizacijom je utvrđeno mjesto za ukupno pet pomoćnika direktora.

- Tokom 2022. godine izvršen je obračun i isplata stimulacija zaposlenicima u neto iznosu od 175.578 KM sa pripadajućim porezima i doprinosima. Uvidom u pojedinačne obračune plaća utvrdili smo da je zdravstvenim radnicima, po osnovu upućivanja na rad u druge zdravstvene ustanove na osnovu zaključenih ugovora s tim ustanovama, vršena isplata stimulacija, odnosno uvećanja plaće u iznosu od 10% neto plaće za jedan odlazak, a 20% za dva i više odlazaka, na šta su obračunavani pripadajući porezi i doprinosi. Također, vršene su isplate stimulacija i do 50% osnovne plaće po osnovu radnog učinka na prijedlog načelnika sektora. Isplate stimulacije vršene su na osnovu molbi za stimulaciju u kojima nije dokumentovano obrazloženje povećanog obima posla, kao ni postignutog radnog učinka (u molbama se navodi samo npr. „radi povećanog obima posla“). Poslodavac može, u skladu s članom 55. Kolektivnog ugovora, nagraditi radnika po osnovu ostvarenih ušteda, racionalizacija i inovacija u procesu rada, shodno Pravilniku o radu i raspoloživim finansijskim sredstvima. Članom 20. Pravilnika o plaćama Bolnice utvrđeno je da direktor može svojom odlukom jednokratno korigovati plaću radnika koji kvalitetno i efikasno obavlja poslove i radne zadatke ili obavlja poslove čiji je obim vanredno povećan ili na svom radnom mjestu trpi povećan napor ili u drugim opravdanim okolnostima, tako što je može uvećati do 50% od osnovne neto plaće. Na osnovu navedenog konstatujemo da odredbe Pravilnika o plaćama kojima je regulisano uvećanje plaće (korekcija plaće) nisu usaglašene s odredbama Kolektivnog ugovora. Također, iz prezentirane dokumentacije po osnovu koje je vršena isplata stimulacija nismo se uvjerali da su ispunjeni uslovi za obračun i isplatu, što je imalo za posljedicu da obračun i isplata nisu vršeni u skladu s odredbama Kolektivnog ugovora.

¹⁴ Naknada za dežurstvo je ugovorena naknada koja se utvrđuje tako da: 1) radnim danom iznosi do 9% osnovne plaće radnika, a obračunava se na sljedeći način: a) prvih osam sati rada obračunava se kao redovan rad, b) drugih osam sati rada obračunava se kao redovan rad jer radnik odrađuje sljedeći dan, c) trećih osam sati dežurstva obračunava se u visini do 9% osnovne plaće radnika; 2) radnim danom pred neradni dan, subotom i nedjeljom, naknada za dežurstvo iznosi do 13,5 % osnovne plaće radnika, a obračunava se na sljedeći način: a) prvih osam sati rada obračunava se kao redovan rad, b) drugih 16 sati obračunava se u visini do 13,5% osnovne plaće radnika; 3) praznikom se naknada za dežurstvo obračunava u visini do 18% osnovne plaće radnika: a) prvih osam sati rada obračunava se kao redovan rad, b) drugih 16 sati rada obračunava se u visini do 18% osnovne plaće radnika. Naknada za pripravnost obračunava se od naknade za dežurstvo, ovisno o tome u koji dan pada pripravnost, i to u iznosu od 30%. Pripravnost radnim danima traje 16 sati, a subotom, nedjeljom i praznikom 24 sata.

Upravni odbor je 10. 9. 2021. godine donio Pravilnik o radnom vremenu u Bolnici. Pravilnikom o radnom vremenu kao i Pravilnikom o radu Bolnice je utvrđeno puno radno vrijeme od 37,5h sedmično što je u skladu sa odredbama Kolektivnog ugovora. Radno vrijeme se u zavisnosti od prirode posla, potreba stanovništva, oblika pružanja zdravstvene zaštite i organizacionih mogućnosti organizuje kao jednokratno radno vrijeme, dvokratno radno vrijeme, smjenski rad i rad u turnusima Zaposlenici imaju pravo na odmor u toku radnog vremena u trajanju od 30 minuta koji ne ulaze u radno vrijeme. Posebni oblici rada u Bolnici su: dežurstvo (24 sata), pripravnost (radnim danom 16h, a subotom nedjeljom i praznikom 24h), rad po pozivu (uz efektivan rad, uključeno je i vrijeme potrebno za dolazak u Bolnicu i povratak kući). **Odredbama Kolektivnog ugovora i Pravilnika o radnom vremenu u Bolnici utvrđeno je da poslodavac ne može odrediti duže radno vrijeme od propisanog zakonom, računajući i vrijeme provedeno na dežurstvu. Provedenom revizijom i uvidom u platne liste i šiht liste zaposlenika utvrđeno je u više slučajeva da je iznos mjesečnog broja sati, uključujući broj sati provedenih na dežurstvima, prekoračen. Uvidom u revidirani uzorak platnih listi zaposlenika utvrđeno je da su obavljali npr. redovan rad od preko 150 sati, a uz redovan rad konstatovano je obavljanje i do šest dežurstava. Navedeni broj sati je na platnim listama iskazan kao redovan rad, a dežurstva su iskazana u broju obavljenih dežurstava, a ne u satima. Shodno navedenom, konstatovali smo da su zaposlenici u Bolnici radili znatno veći broj radnih sati redovnog rada uključujući i dežurstva na mjesečnom nivou, što nije u skladu s odredbama Kolektivnog ugovora o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u oblasti zdravstva na području Tuzlanskog kantona i Pravilnika o radnom vremenu Bolnice.**

Odredbama Zakona o radu definisano je da je poslodavac dužan svakodnevno voditi evidenciju o radnicima i drugim licima angažovanim na radu. U skladu s Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu, evidencija mora sadržavati podatke o početku i završetku radnog vremena, smjenama i druge podatke o prisustvu radnika na radu. Uvidom u evidencije o radnom vremenu koje se vode u Bolnici konstatovali smo da se samo označi prisustvo zaposlenika na poslu na određeni dan. Naime, vrijeme dolaska i odlaska na posao, pauze, privatni i službeni izlazi ne evidentiraju se u evidencijama o radnom vremenu zaposlenika. Osim toga, **sati prekovremenog rada u Bolnici ne vode se u evidencijama o radnom vremenu zaposlenika, a uvidom u pojedinačne obračune plaća utvrđeno je da se prekovremeni rad obračunava i plaća. Prekovremeni rad se obračunavao po osnovu izvještaja sa klinika o prekovremenom radu i odluka direktora o prekovremenom radu za određeni mjesec. Konstatovano je da je u određenim slučajevima iskazan veći broj sati na izvještajima o prekovremenom radu u odnosu na broj sati u odlukama direktora. Također, u određenim slučajevima iskazan je broj prekovremenih sati preko dozvoljenog sedmičnog iznosa utvrđenog Zakonom o radu. Zakonom o radu je utvrđeno da u slučaju više sile (požar, potres, poplava) i iznenadnog povećanja obima posla, kao i u drugim sličnim slučajevima neophodne potrebe, radnik je, na zahtjev poslodavca, obavezan da radi duže od punog radnog vremena (prekovremeni rad), a najviše do osam sati sedmično. Uspostavljena evidencija prisustva na poslu nije u skladu s Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu, što ima za posljedicu da ne služi kao osnov za ostvarivanje prava iz radnog odnosa, odnosno da se broj iskazanih sati na platnim listama zaposlenika ne može potvrditi putem evidencija o radnom vremenu zaposlenika u Bolnici. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o radu i Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu.¹⁵**

Članom 11. Zakona o doprinosima¹⁶ je definisano da se doprinosi po stopama iz člana 10. Zakona o doprinosima obračunavaju pri obračunu plaće i dopijevaju za plaćanje istovremeno sa isplatom plaće. **Uvidom u izvode i izvršene uplate plaća radnicima, kao i pripadajućih doprinosa, konstatovali smo da se uplata plaća i doprinosa nije vršila u isto vrijeme. Uplata plaće za prethodni mjesec vršila se na početku mjeseca, dok se uplata doprinosa vršila krajem mjeseca. Navedeno nije u skladu sa odredbama Zakona o doprinosima.**

¹⁵ „Sl. novine FBiH”, br. 92/16

¹⁶ „Sl. novine FBiH”, br. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 01/02, 17/06, 14/08, 91/15, 104/16, 34/18, 99/19, 4/21, 6/23

Ostale naknade zaposlenih iskazane su u iznosu od 14.416.831 KM. U strukturi ovih troškova najznačajniji su: naknade za topli obrok (5.699.759 KM), naknade za prijevoz s posla i na posao (2.134.894 KM), naknade za regres (1.402.644 KM), otpremnine prilikom odlaska u mirovinu (771.435 KM), naknade u slučaju smrti (383.549 KM) i dr.

Naknada za topli obrok isplaćena je u visini od 5.699.759 KM. Utvrđena je Pravilnikom o radu i Kolektivnim ugovorom u visini od 1% prosječne mjesečne neto plaće u FBiH prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku.

Naknade za prevoz isplaćene su u iznosu od 2.134.894 KM. Radniku čije je mjesto stanovanja od mjesta rada udaljeno najmanje dva kilometra pripada naknada za troškove prevoza do visine cijene mjesečne karte u javnom gradskom ili prigradskom prevozu za tu relaciju. Pravo na ostvarivanje naknade utvrđuje se na osnovu uvjerenja o prebivalištu. Visina se utvrđivala na osnovu visine cijene za gradski i prigradski saobraćaj. Naknada se isplaćivala zaposlenicima srazmjerno broju dana koji su radili za protekli mjesec.

Troškovi otpremnina isplaćeni su u iznosu od 771.434 KM. Visina otpremnine utvrđena je Kolektivnim ugovorom i Pravilnikom o plaćama u visini od pet prosječnih mjesečnih neto plaća isplaćenih radniku u posljednja tri mjeseca ili u visini pet prosječnih neto plaća ostvarenih u FBiH prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku ili u visini od pet najpovoljnijih neto plaća koje je radnik ostvario u posljednja 24 mjeseca rada, prije odlaska u penziju. Uvidom u pojedinačne obračune i isplaćene otpremnine konstatovali smo da je obračun i isplata otpremnina vršena u skladu sa Kolektivnim ugovorom i Pravilnikom o radu, na način koji je najpovoljniji za zaposlenika.

Pomoći i naknade troškova sahrane u slučaju smrti iskazane su u iznosu od 383.549 KM. U skladu s Kolektivnim ugovorom radniku se u slučaju smrti člana njegove uže porodice, na ime troškova sahrane, isplaćuje naknada u iznosu od tri prosječne neto plaće ostvarene u FBiH prema posljednjem objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku. U slučaju smrti radnika, članovima uže porodice isplaćuje se naknada u iznosu od pet prosječnih neto plaća ostvarenih u FBiH prema posljednjem podatku Federalnog zavoda za statistiku. U određenim slučajevima smrti zaposlenika u Bolnici kada je i član uže porodice zaposlen u Bolnici naknada se isplaćivala po oba osnova u visini pet prosječnih plaća za smrt radnika i tri prosječne plaće za smrt užeg člana porodice.

Troškovi ostalih angažovanih fizičkih osoba, uključujući članove odbora iskazani su u iznosu od 421.122 KM. Najveći dio odnosi se na naknade po osnovu ugovora o djelu koje su iskazane u iznosu od 259.604 KM. Ugovori o djelu su najvećim dijelom zaključivani za obavljanje kliničkih studija. Konstatovali smo i da je Bolnica zaključivala ugovore o djelu sa zaposlenicima kojima je radni odnos u Bolnici mirovao do isteka njihovog mandata u Parlamentu FBiH odnosno Skupštini Kantona. **Ne može se potvrditi opravdanost zaključivanja ugovora o djelu sa zaposlenicima kojima je radni odnos mirovao, kao i njihova isplata, budući da se radi o poslovima koji su sistematizovani i koji se obavljaju u kontinuitetu, a zaključeni su sa zaposlenicima čiji radni odnos nije prestao u Bolnici. Predmeti ugovora o djelu regulisani su Zakonom o obligacionim odnosima kojim je utvrđeno da se ugovori o djelu zaključuju za jasno definisane i konkretne poslove koji traju određeno vrijeme, dok se za obavljanje poslova koji su sistematizirani pravilnicima o radu i koji se obavljaju u kontinuitetu tokom cijele godine izvršio angažuju u skladu s odredbama Zakona o radu.**

Bolnica nije uskladila Pravilnik o plaćama sa Zakonom o radu i Kolektivnim ugovorom o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u oblasti zdravstva na području Tuzlanskog kantona, niti su obračun i isplata plaća za pomoćnike direktora, kao i obračun i isplata stimulacija zaposlenicima vršeni u skladu sa navedenim aktima. Evidencije o radnom vremenu se nisu vodile u skladu sa Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu, niti je na osnovu njih vršen obračun plaća, a prekovremeni rad je obavljan preko dozvoljenog sedmičnog iznosa utvrđenog Zakonom o radu. Isplata plaća i doprinosa nije se vršila istovremeno u skladu sa Zakonom o doprinosima, a angažovanje izvršilaca za obavljanje poslova utvrđenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta nije vršeno u skladu s odredbama Zakona o radu.

Preporuke:

- *Pravilnik o plaćama uskladiti sa Zakonom o radu i Kolektivnim ugovorom o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u oblasti zdravstva na području Tuzlanskog kantona u dijelu obračuna i isplate stimulacije zaposlenicima, a obračun i isplatu plaća i naknada vršiti u skladu s navedenim aktima;*
- *redovan rad, uključujući i dežurstva, obavljati do broja sati koji je utvrđen Zakonom o radu, Kolektivnim ugovorom i Pravilnikom o radnom vremenu Bolnice;*
- *evidencije o radnom vremenu voditi u skladu s odredbama Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu i na osnovu njih vršiti obračun plaća;*
- *prekovremeni rad vršiti do dozvoljenog sedmičnog iznosa utvrđenog Zakonom o radu;*
- *isplatu plaća i uplatu pripadajućih doprinosa vršiti istovremeno, u skladu s odredbama Zakona o doprinosima;*
- *za radna mjesta sistematizovana Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta angažovanje vršiti u skladu s odredbama Zakona o radu.*

6.1.2.1.4 Amortizacija

Amortizacija je iskazana u iznosu od 4.214.084 KM. Najveći iznos amortizacije se odnosi na amortizaciju građevinskih objekata (1.399.875 KM) i amortizaciju postrojenja i opreme (2.594.868 KM). Od ukupnog iznosa amortizacija na donirana sredstva iznosila je 1.666.363 KM. Način obračuna amortizacije je pojašnjen u tački 6.2.1.1 Izvještaja.

6.1.2.1.5 Troškovi primljenih usluga

Troškovi primljenih usluga iskazani su u iznosu od 2.891.604 KM i najvećim dijelom se odnose na troškove održavanja opreme (1.206.530 KM) i troškove tekućeg održavanja (856.155 KM). Troškovi za usluge održavanja opreme kao i tekućeg održavanja su nastali na osnovu provedenih javnih nabavki za ove usluge i zaključenih okvirnih sporazuma. Najveći broj zaključenih okvirnih sporazuma se odnosi na održavanje medicinske opreme kao i održavanje informacionih sistema u Bolnici. U revidiranom uzorku faktura konstatovali smo da Bolnica vrši servisiranje na osnovu ispostavljene narudžbenice. Kao prilog svim revidiranim fakturama dostavljeni su radni nalozi o izvršenim uslugama servisiranja. Konstatovane nepravilnosti pri servisiranju opreme detaljnije su obrazložene u tački 8. Izvještaja.

6.1.2.1.6 Ostali poslovni rashodi i troškovi

Ostali poslovni rashodi i troškovi su iskazani u iznosu od 965.676 KM i najvećim dijelom se odnose na troškove rezervisanja. Bolnica je izvršila rezervisanja za otpremnine za odlazak zaposlenika u penziju u 2023. godini u iznosu od 500.000 KM. Rezervisanja su izvršena na osnovu iznosa koji je utvrđen finansijskim planom za 2023. godinu. Također Bolnica je izvršila rezervisanja za sudske sporove u iznosu od 162.623 KM.

6.1.2.2 Ostali rashodi i gubici

Ostali rashodi i gubici su iskazani u iznosu od 910.529 KM. Najvećim dijelom odnose se na troškove rezervisanja (688.536 KM) i ostale rashode i gubitke (191.906 KM).

Najznačajniji iznos troškova rezervisanja u iznosu od 500.000 KM nastao je na osnovu rezervisanja za otpremnine u 2023. godini.

Ostali rashodi i gubici (191.806 KM) odnose se na naknadno utvrđene obaveze iz ranijih godina.

6.1.3 Finansijski rezultat

Bolnica je iskazala negativan finansijski rezultat prije oporezivanja (višak rashoda nad prihodima) u iznosu od 717.957 KM. Porez na dobit utvrđen je u iznosu od 27.010 KM tako da ukupan ostvareni višak rashoda nad prihodima iznosi 744.967 KM.

Iskazani finansijski rezultat ne možemo potvrditi jer Bolnica:

- nije vršila procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, niti je vršena procjena nadoknadive vrijednosti za takva sredstva, kako bi se utvrdilo odstupanje nadoknadive vrijednosti imovine od knjigovodstvenog iznosa u skladu s MRS-om 36 – Umanjenje vrijednosti imovine (tačka 6.2.1.1 Izvještaja);
- nije iskazala prihode i povezana potraživanja nastala po osnovu međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju u skladu s odredbama Konceptualnog okvira za finansijsko izvještavanje (tačka 6.2.2.2 Izvještaja);
- nije izvršila procjenu očekivanih kreditnih gubitaka za potraživanja starija od godinu dana u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 9 – Finansijski instrumenti (tačke 6.2.2.2 i 6.2.2.4 Izvještaja);

Navedeno je moglo uticati na iskazivanje finansijskog rezultata za 2022. godinu.

6.2 BILANS STANJA – IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU NA KRAJU PERIODA

6.2.1 Dugoročna imovina

Struktura dugoročne imovine na datum bilansa je:

u KM

	31. 12. 2022.	31. 12. 2021.
DUGOROČNA IMOVINA	85.153.690	72.977.913
Nekretnine, postrojenja i oprema	85.152.373	72.122.047
Imovina s pravom korištenja	-	354.502
Nematerijalna imovina	102	498.939
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	1.215	2.425

Pravilnikom o računovodstvenim politikama definisano je da se materijalna stalna sredstva vrednuju i iskazuju po trošku nabavke, odnosno po nabavnoj cijeni. Pored navedenog, ovim aktom utvrđeno je da se knjigovodstveni iznos stalnih materijalnih sredstava koriguje ako opći, odnosno granski indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda poraste za 10% ili više od 10 % tokom tekuće godine ili od datuma posljednjeg korigovanja. Obavljenom revizijom utvrđeno je da se povećanje vrijednosti, tj. revalorizacije sredstava vrši na svim sredstvima stalne materijalne imovine, a neki efekti revalorizacije se priznaju i knjiže u vlasnički kapital kao revalorizacione rezerve, što je detaljnije obrazloženo u tački 6.2.1.1 Izvještaja.

6.2.1.1 Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazani su u iznosu od 85.152.373 KM (nabavne vrijednosti 242.173.039 KM, ispravke vrijednosti 157.020.666 KM) i predstavljaju najznačajniji dio stalnih sredstava. Struktura i promjene na ovoj imovini u 2022. godini daju se u tabeli:

u KM

Opis	Zemljište	Građevinski i objekti	Postrojenja, oprema i namještaj	Transportna sredstva	Ostala materijalna imovina	Sredstva u pripremi	Ukupno
1	2	3	4	5	6	7	8
1 Nabavna vrijednost							
na 1. 1. 2022.	7.524.868	98.445.292	95.011.073	1.046.216	354.503	274.215	202.656.166
- direktna povećanja u 2022.	0	0	0	0	544	4.945.337	4.945.881
- prenos sa pripreme	0	0	4.690.044	0	0	-4.690.044	0
- otuđenje i rashodovanje	0	0	-139.958	0	0	0	-139.958
-ostalo	0	17.125.814	17.403.093	182.042	0	0	34.710.949
na 31. 12. 2022.	7.524.868	115.571.107	116.964.252	1.228.258	355.047	529.508	242.173.039

Opis	Zemljište	Građevinski i objekti	Postrojenja, oprema i namještaj	Transportna sredstva	Ostala materijalna imovina	Sredstva u pripremi	Ukupno
1	2	3	4	5	6	7	8
2 Akumulirana amortizacija							
na 1. 1. 2022.	27.197	46.667.508	82.006.263	979.836	0	0	129.680.804
- amortizacija za 2022.	2.763	1.429.924	2.761.325	20.059	0	0	4.214.071
- otuđenje i rashodovanje	0	0	-139.958	0	0	0	-139.958
-ostalo	0	8.365.287	14.726.480	173.982	0	0	23.265.749
na 31. 12. 2022.	29.960	56.462.719	99.354.110	1.173.877	0	0	157.020.666
3 Neto knjigov. vrijednost							
na 1. 1. 2022.	7.497.671	51.777.784	13.004.809	66.380	354.503	274.215	72.975.362
na 31. 12. 2022.	7.494.908	59.108.388	17.610.142	54.380	355.047	529.508	85.152.373

Odredbe Pravilnika o računovodstvenim politikama nisu usklađene s odredbama MRS-a 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema u dijelu načina mjerenja stalnih sredstava nakon početnog priznavanja. U skladu s MRS-om 16, Bolnica je u obavezi kao svoju računovodstvenu politiku odabrati ili model troška ili model revalorizacije, te odabranu politiku primjenjivati dosljedno i na cjelokupnu grupu nekretnina, postrojenja i opreme. Učestalost procjene fer vrijednosti nije decidno propisana MRS-om 16, ali revalorizacija se treba provoditi dovoljno redovno, tako da se knjigovodstvena vrijednost značajno ne razlikuje od one do koje bi se došlo utvrđivanjem fer vrijednosti na kraju izvještajnog perioda. Tačkom 35. MRS-a 16 definisano je da učestalost revaloriziranja zavisi od promjena fer vrijednosti stavke koja se revalorizira. Kad se fer vrijednost revalorizirane imovine znatno razlikuje od njene knjigovodstvene vrijednosti, tada je potrebna daljnja revalorizacija. Neke stavke nekretnina, postrojenja i opreme mogu pokazivati značajna i promjenjiva kretanja fer vrijednosti, što znači da je potrebno provođenje godišnje revalorizacije. Tako česta revalorizacija nije potrebna kod nekretnina, postrojenja i opreme koje imaju neznatne promjene fer vrijednosti. Umjesto toga, može biti dovoljno da se stavke revaloriziraju samo svake treće ili pete godine.

Na ovu nepravilnost ukazivali smo i u Pismu menadžmentu nakon obavljene prethodne revizije. S obzirom na to da je u 2022. godini granski indeks cijena porastao za više od 10 %, Bolnica je izvršila revalorizaciju stalnih sredstava. Pomoćnik direktora za ekonomsko-financijske poslove uputio je dopis direktoru za korigovanje iznosa stalnih sredstava. **Revalorizacija u 2022. godini izvršena je na osnovu Odluke Upravnog odbora od 27. 2. 2022. godine** kojom je utvrđeno da se vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme uvećava za 17,4% u korist revalorizacionih rezervi. Korigovana je vrijednost stalnih sredstava, kao i ispravka vrijednosti, te je rezultat ovako provedene revalorizacije za posljedicu imao uvećanje iskazane vrijednosti stalnih sredstava u Bilansu stanja na 31. 12. 2022. godine u iznosu od 11.378.608 KM (što predstavlja uvećanje od 17,4%), priznavanje revalorizacionih rezervi u iznosu od 10.240.748 KM i odgođenih poreznih obaveza u iznosu od 1.137.860 KM.

Imajući u vidu da je Pravilnikom o računovodstvenim politikama utvrđeno da se stalna sredstva vode po nabavnoj vrijednosti, te da je provedena revalorizacija stalnih sredstava po osnovu porasta cijena industrijskih proizvoda (prema podacima Federalnog zavoda za statistiku, rast cijena industrijskih proizvoda u 2022. godini iznosio je 17,4%), a ne u skladu sa zahtjevima MRS-a 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema, konstatujemo da revalorizacija nije izvršena u skladu sa navedenim standardom.

Zemljište je iskazano u iznosu od 7.494.908 KM i odnosi se na zemljište koje Bolnica koristi. U poslovnim knjigama je evidentirano zemljište kompleksa Gradina 95.566 m², Slavinovići 37.774 m² i Kreka 2.976 m². **Vrijednost cjelokupnog zemljišta je uvećana 2016. godine u iznosu od 4.266.502 KM na osnovu procjene vrijednosti zemljišta i izvršene revalorizacije.** Prema Pravilniku o računovodstvenim politikama Bolnice iz 2010. godine, stalna sredstva se vode na isti način kao i Pravilnikom o računovodstvenim politikama Bolnice iz 2021. godine. Konstatujemo da revalorizacija nije izvršena u skladu sa zahtjevima MRS-a 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema, što je za posljedicu imalo precijenjena stalna sredstva za 4.266.502 KM i revalorizacione rezerve za 4.266.502 KM.

Građevinski objekti iskazani su u iznosu od 59.108.388 KM i odnose se na objekte koje koristi Bolnica. Najznačajnije vrijednosti odnose se na objekte Gradina, Interna klinika i Plava bolnica. Povećanje vrijednosti građevinskih objekata u iznosu od 8.760.527 KM odnosi se na uvećanje po osnovu revalorizacije izvršene u 2022. godini (nabavne vrijednosti u iznosu od 17.125.814 KM i ispravke vrijednosti u iznosu od 8.365.287 KM), a smanjenje vrijednosti odnosi se na obračunatu amortizaciju.

Postrojenja, oprema i namještaj iskazani su u iznosu od 17.610.142. Uvećanje vrijednosti ove imovine izvršeno je u iznosu od 22.093.138 KM, a najvećim dijelom odnosi se na izvršenu revalorizaciju (15.478.491 KM). Preostalo uvećanje najvećim dijelom se odnosi na nabavku nove opreme. Smanjenje vrijednosti najvećim dijelom odnosi se na obračunatu amortizaciju.

Transportna sredstva iskazana su u iznosu od 54.380 KM.

Oprema u pripremi iskazana je u iznosu od 529.508 KM. Uvećanja opreme u pripremi odnose se na izvršene nabavke, dok se umanjeње odnosi na stavljanje sredstava u upotrebu. Oprema u pripremi se najvećim dijelom odnosi na medicinske aparate, računare i namještaj koji nisu stavljeni u upotrebu.

Amortizacija stalnih sredstava vrši se linearnom metodom otpisa, u skladu sa Pravilnikom o računovodstvenim politikama. U novembru 2021. godine Upravni odbor donio je Odluku o procjeni vijeka trajanja stalnih sredstava. Ovom Odlukom utvrđen je procijenjeni vijek trajanja stalnih sredstava kao i amortizacione stope po kojima se vrši amortizacija stalnih sredstava. Amortizacione stope utvrđene su po grupama stalnih sredstava u procentima od 1,3% (zgrade od betona i metala) do 33% (elektronski računari).

Rashodovanje stalnih sredstava

U 2022. godini izvršeno je rashodovanje medicinske i laboratorijske opreme u vrijednosti od 2.355.010 KM (sadašnja vrijednost ove opreme iznosi 0,00 KM). Rashodovanje je izvršeno na osnovu odluka Upravnog odbora od 9. 2. 2022. godine o rashodu stalnih sredstava. Odlukama je utvrđeno da će se rashod i likvidacija stalnih sredstava realizovati u skladu sa zakonskim odredbama koje regulišu način postupanja s rashodovanim stalnim sredstvima. U Pismu menadžmentu data je preporuka da se izvrši evidencija ovih stalnih sredstava u vanbilansnoj evidenciji do likvidacije i donošenja odluke o postupanju s tim stalnim sredstvima. Bolnica je postupila po preporuci, međutim, izvršeno je i storniranje prethodnog knjiženja kojim je ova oprema isknjižena iz bilansne evidencije. Uvažavajući da se radi o opremi koja je u cijelosti amortizovana, navedeno nema uticaja na Bilans stanja na 31. 12. 2022. godine.

Procjena vrijednosti umanjenja sredstava

Vrijednost stalnih sredstava u poslovnim knjigama Bolnice iskazana je u neto iznosu od 85.153.690 KM. Bolnica na datum bilansa nije vršila procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, niti je vršena procjena nadoknadive vrijednosti za takva sredstva, shodno paragrafu 9. i ostalim zahtjevima iz MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava.

Pravilnikom o računovodstvenim politikama (član 20.) propisano je da je Bolnica dužna u situacijama kada to zahtijevaju MRS i MSFI izvršiti procjenu vrijednosti ukupne imovine i kapitala sa stanjem na dan kada završava poslovna godina, te izvještaj o izvršenoj procjeni učiniti javno dostupnim.

Također, Zakonom o računovodstvu i reviziji (članovima 27. do 29.) utvrđena je obaveza procjenjivanja vrijednosti imovine, obaveza i kapitala u situacijama kada to zahtijevaju MRS/MSFI, kao i da procjenu mogu vršiti ovlaštena lica - procjenitelji. Procjenjivanje vrijednosti ima za cilj utvrditi knjigovodstvenu, tržišnu, nadoknadivu, sadašnju, fer, zamjensku, likvidacionu ili poslovnu vrijednost pravnih lica imovine, obaveza i kapitala, a na osnovu vjerodostojne dokumentacije, fizičke sposobnosti predmeta procjene budućih novčanih primitaka i izdataka u skladu s pravilima struke.

Bolnica na datum bilansa nije vršila procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, niti je vršena procjena nadoknadive vrijednosti za takva sredstva, u skladu s MRS-om 36 – Umanjenje vrijednosti imovine, Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o računovodstvenim politikama.

Konstatujemo da Pravilnik o računovodstvenim politikama Bolnice nije usklađen sa zahtjevima MRS-a 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema u dijelu kojim se reguliše revalorizacija stalnih materijalnih sredstava, što je imalo za posljedicu da je provedena revalorizacija po osnovu porasta cijena industrijskih proizvoda, a ne u skladu sa ovim standardom. To je imalo za posljedicu precijenjene nekretnine, postrojenja i opremu za 15.645.110 KM, revalorizacijske rezerve za 14.507.250 KM i odgođene porezne obaveze za 1.137.860 KM. Nije vršena ocjena postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjena nadoknadive vrijednosti za takva sredstva, u skladu sa zahtjevima MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava, Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnika o računovodstvenim politikama. Osim toga, Bolnica nije izvršila isknjižavanje rashodovanih stalnih sredstava evidentiranih u okviru vanbilansne evidencije iz bilansne knjigovodstvene evidencije.

Preporuke:

- *revalorizaciju provoditi u skladu sa zahtjevima MRS-a 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema, s ciljem realnog iskazivanja stalnih sredstava u finansijskim izvještajima;*
- *na datum bilansa vršiti ocjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti takvog sredstva, u skladu sa zahtjevima MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava, Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o računovodstvenim politikama;*
- *rashodovana stalna sredstva koja su iskazana u vanbilansnoj evidenciji isknjižiti iz bilansne evidencije.*

Vlasništvo nad nekretninama

Bolnica u poslovnim knjigama ima evidentirano zemljište i nekretnine kompleksa Gradina, Slavinovići i Kreka.

Za zemljište i nekretnine kompleksa Gradina prezentirani su zemljišno knjižni izvaci (u daljem tekstu: ZK) gdje je utvrđeno da na zemljištu i nekretninama upisanim u A listu postoji državno vlasništvo sa udjelom 1/1, te pravo raspolaganja u korist Kantona sa udjelom 1/1 upisano u B listu. U C (teretnom listu) uknjiženo je pravo korištenja na nekretninama u A listu u korist Bolnice sa udjelom 1/1. Na jednom ZK izvratku utvrđeno je da je na jednom dijelu zemljišta u blizini Klinike za dječije bolesti upisano vlasništvo u korist Bolnice 1/1.

Za zemljište i nekretnine kompleksa Slavinovići prezentovan je ZK izvadak i utvrđeno je vlasništvo nad zemljištem i nekretninama u korist Bolnice, a u teretnom listu nema upisanih tereta. Uvidom u ZK izvadak za zemljište i nekretnine kompleksa Kreka utvrđeno je da je na zemljištu i nekretninama (dvorište, kuća, zgrada) upisano državno vlasništvo, sa pravom raspolaganja Kantona upisano u B listu, a u teretnom listu je uknjiženo pravo korištenja u korist Bolnice sa udjelom 1/1.

Prema prezentovanoj dokumentaciji Bolnica je podnosila zahtjev koji se temeljio na sadržaju ZK izvratka za dio nekretnina i zemljišta na području kompleksa Gradina za pretvorbu prava korištenja u pravo vlasništva i brisanja državnog vlasništva u 2015. godini. Kantonalni sud u Tuzli je donio drugostepeno Rješenje 10. 6. 2021. godine kojim se odbija zahtjev Bolnice. Zahtjev je odbijen jer je na ZK izvratku iskazano državno vlasništvo, s pravom raspolaganja u korist Kantona, dok je u dijelu C - teretnom listu Bolnica upisana kao nosilac s pravom korištenja. Prema obrazloženju Rješenja, u situaciji kada su na istim nekretninama u zemljišnim knjigama upisana dva titulara sa različitim pravima – jedan kao nosilac prava raspolaganja u B vlasničkom listu, a drugi kao nosilac prava korištenja u C teretnom listu, prednost se ima dati uvijek upisanom nosiocu prava raspolaganja. U ovom slučaju Tuzlanski kanton ima prednost u odnosu na Bolnicu u pogledu podnošenja zahtjeva za pretvorbu prava korištenja u pravo vlasništva. Pored navedenog Bolnica u prethodnom periodu nije poduzimala aktivnosti s ciljem rješavanja imovinsko-pravnih odnosa građevinskih objekata koje koristi i koji su evidentirani u njenim poslovnim knjigama na 31. 12. 2022. godine.

Prema navedenom, Bolnica ne posjeduje dokumentaciju o vlasništvu i posjedu na zemljištu i nekretninama na području kompleksa Gradina (osim za dio zemljišta u blizini Klinike za dječije bolesti) i na zemljištu i nekretninama Kreka.

Osim toga, Bolnica je prezentovala ZK izvadak u kojem je u dijelu B upisano pravo vlasništva Bolnice 1/1 na nekretninama i zemljištu upisanim u A listu kuća u II Krajiškoj (kuća, zgrada i dvorište 304 m²) i parcela (njiva 5. klase, površine 1007 m²). Uvidom u poslovne knjige konstatovali smo da navedene nekretnine i zemljište nisu evidentirane. Prema Izvještaju Centralne popisne komisije, Bolnica nije u stvarnom korištenju zemljišta i nekretnina, a prema obrazloženju zaposlenika Bolnica nema informacije da li neko koristi navedene objekte i zemljište. Također, Bolnica je prezentovala ZK izvratke za zemljište i nekretnine na području Kojšina koje su u državnom vlasništvu i vlasništvu grada Tuzle, a za koje je upisana kao posjednik u posjedovnom listu (nije evidentirano u poslovnim knjigama). Prema Izvještaju Centralne popisne komisije, Bolnica nije u stvarnom korištenju. Bolnica nema informacije ko je u posjedu i korištenju objekata. Rješavanje ovog problema zahtijeva detaljniju analizu i utvrđivanje činjeničnog stanja vezanog za stvarni status zemljišta i građevinskih objekata koji se u ZK izvacima vode kao vlasništvo Bolnice ili imovina u posjedu Bolnice.

Bolnica u bilansu ima evidentirana četiri stana sadašnje vrijednosti 82.233 KM. Za tri stana nije prezentirana nikakva dokumentacija o vlasništvu stanova, dok je za jedan stan prezentirana kopija ugovora o kupoprodaji stana iz 1998. godine. Bolnica ne posjeduje originalan ugovor o kupoprodaji niti je prezentiran ZK izvadak u kojem je Bolnica upisana kao vlasnik. Prema Izvještaju centralne popisne komisije i usmenom obrazloženju zaposlenika Bolnica je u posjedu tri stana koja su prazna i trenutno se ne koriste, a u posjedu jednog stana je bivša zaposlenica Bolnice koja je u posjed stana ušla neovlaštenim putem. Bolnica je protiv bivše zaposlenice podnijela tužbu u 2021. godini Općinskom sudu u Tuzli za ulazak u neovlašteni posjed stana. **Bolnica ne posjeduje vjerodostojnu dokumentaciju o vlasništvu stanova koji su iskazani u njenim poslovnim knjigama na 31. 12. 2022. godine u iznosu od najmanje 82.234 KM sadašnje vrijednosti.**

Preporuke:

- *utvrditi činjenično stanje i preispitati prava vlasništva i korištenja nad zemljištem i građevinskim objektima na lokalitetima Kojšina i Krajiška ulica, te u skladu s konstatovanim izvršiti knjigovodstveno evidentiranje;*
- *obezbijediti vjerodostojnu vlasničku dokumentaciju za stanove koje je Bolnica evidentirala u poslovnim knjigama.*

Hipoteke i založno pravo

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju konstatovali smo da nad nekretninama i pokretnim stvarima nisu upisane hipoteke i založna prava u korist trećih lica.

6.2.1.2 Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina iskazana je u iznosu od 102 KM (nabavne vrijednosti 4.173.845 KM, ispravke vrijednosti 4.173.743). Ova imovina odnosi se na softvere koje Bolnica koristi.

6.2.2 Kratkoročna imovina

6.2.2.1 Zalihe

Na datum bilansa iskazane su sljedeće zalihe:

	u KM	
	31. 12. 2022.	31. 12. 2021.
ZALIHE	11.805.195	11.784.385
Sirovine i materijal, rez. dijelovi i sitan inventar	11.726.089	11.738.155
Roba	360	424
Dati avansi	78.746	45.806

U skladu sa odredbama Pravilnika o računovodstvenim politikama, zalihe se vrednuju po trošku nabavke. Ukoliko je neto prodajna vrijednost niža od troškova nabavke, zalihe se vrednuju i iskazuju po neto prodajnoj vrijednosti. Razduženje, tj. trošak zaliha vrši se po prosječnoj cijeni. Otpis autoguma i sitnog inventara u upotrebi otpisuju se 100% metodom.

Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar najvećim dijelom se odnose na zalihe sirovina i materijala (11.528.870 KM). Najznačajniji iznos zaliha odnosi se na zalihe lijekova, te sanitetskog i potrošnog materijala na klinikama (6.061.612 KM), zalihe ortopedskih pomagala i implantata u kliničkim apotekama (3.596.311 KM) i zalihe lijekova u bolničkoj apoteci (1.144.382 KM).

Provedenom revizijom utvrdili smo da Bolnica vodi materijalno i finansijsko knjigovodstvo zaliha. Zaduženje zaliha bolničke apoteke i priznavanje obaveza prema dobavljaču vrši se pri svakoj nabavci. Prema potrebama klinika za lijekovima i potrošnim materijalom, vrši se razduženje zaliha bolničke apoteke u momentu ispostave zaliha u klinike što je detaljnije obrazloženo u tački 6.1.2.1.1. Izvještaja.

Kontrole rokova trajanja lijekova vrše se prilikom prijema robe. Odjeli na kojima dođe do isteka roka određenog lijeka isti prijavljuju na kraju godine prilikom izrade godišnjeg popisa lijekova, te ga uz obrazloženje odlažu na mjesto predviđeno za to.

Bolnica nije vršila procjenu vrijednosti zaliha u skladu sa MRS-om 2 – Zalihe.

6.2.2.2 Potraživanja od kupaca

Kratkoročna potraživanja od kupaca su na 31. 12. 2022. godine iskazana u neto iznosu od 9.606.055 KM. Najveći iznos potraživanja se odnosi na potraživanja od FZZOIR-a i potraživanja od Zavoda.

Ukupna potraživanja od FZZOIR-a iskazana su u iznosu od 3.834.261 KM i nastala su po osnovu ugovora o pružanju zdravstvenih usluga koje se finansiraju iz sredstava Fonda solidarnosti FBiH za 2022. godinu. Bolnica je putem IOS-a usaglasila dio potraživanja od FZZOIR-a u iznosu od 3.638.584 KM. Neusaglašeni dio potraživanja u iznosu od 199.886 KM se najvećim dijelom odnosi na utvrđeni manjak po popisu u iznosu od 161.698 KM.

Bolnica nije uspostavila pomoćnu knjigu potraživanja na način da osigurava analitičke evidencije potraživanja, kako je propisano članom 16. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH. Nije moguće prezentovati podatke analitički na nivou pojedinačnih kupaca.

Potraživanja od Zavoda iskazana su najmanje u iznosu od 2.678.903 KM. Najvećim dijelom se odnose na potraživanja za dio mjesečne naknade za 12. mjesec u po ugovoru o pružanju bolničke zdravstvene zaštite za 2022. godinu u iznosu od 1.193.370 KM i ostala potraživanja koja se odnose na potraživanja za usluge CT-a (292.098 KM), za ortopedska pomagala i sočiva (226.856 KM), za usluge magnetne rezonance (160.782 KM) i dr. Veći dio potraživanja sa Zavodom je usaglašen.

Na osnovu prezentiranih podataka utvrdili smo da su u okviru redovnih potraživanja iskazana i ona starija od 12 mjeseci, najmanje u iznosu od 1.050.815 KM. Najveći dio odnosi se na sumnjiva i sporna potraživanja od pravnih lica u iznosu od 417.393 KM i sumnjiva i sporna potraživanja od fizičkih lica u iznosu od 310.640 KM. **Konstatujemo da nije izvršena procjena očekivanih kreditnih gubitaka za potraživanja u skladu s MSFI-jem 9 – Finansijski instrumenti, s ciljem realnog iskazivanja potraživanja i finansijskog rezultata u najmanjem iznosu od 1.050.815 KM. To ima za posljedicu potcijenjene rashode, što je imalo uticaja i na finansijski rezultat.**

Osim navedenoga, Bolnica je iskazala potraživanja od Zavoda po osnovu stvarnih troškova nastalih po osnovu pružanja zdravstvene zaštite inoosiguranicima po osnovu međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju u iznosu od 434.760 KM. Također, Bolnica je izdala 1.138 obračuna u vrijednosti 852.609 KM za usluge izvršene u 2022. godini. Prema Konceptualnom okviru za finansijsko izvještavanje prihod se priznaje u bilansu uspjeha kad dođe do povećanja budućih ekonomskih koristi vezanih za povećanje imovine ili smanjenje obaveza, koje se može pouzdano izmjeriti. To znači da se priznavanje prihoda odvija istovremeno sa priznavanjem povećanja imovine ili smanjenja obaveza. Također prema Konceptualnom okviru rashodi se priznaju u bilansu uspjeha na osnovu izravne povezanosti između nastalih troškova i ostvarenih pojedinačnih stavki prihoda.

Ovaj proces, koji se obično naziva sučeljavanje troškova s prihodima, sastoji se od istovremenog ili kombiniranog priznavanja prihoda i rashoda koji proizlaze izravno ili zajednički iz istih transakcija ili drugih događaja. Osim toga, kada je vjerojatno da će potraživanje pravne osobe biti naplaćeno, tada je opravdano, u odsutnosti bilo kakvog suprotnog dokaza, priznati to potraživanje kao sredstvo. **Konstatovano je da se evidentiranje potraživanja i povezanih prihoda po osnovu međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju vrši u momentu naplate potraživanja od Zavoda, iako je usluga izvršena i obračuni dostavljeni Zavodu u prethodnim godinama, odnosno nakon pruženih usluga. Povezani rashodi liječenja inoosiguranika pacijenata su evidentirani u momentu nastanka. Navedeno više dobiva na važnosti ako se uzme u obzir činjenica da proces naplate od inostranih nositelja osiguranja traje i po nekoliko godina. Bolnica ne posjeduje podatke niti evidencije koji iznos obračuna za 2022. godinu je uplaćen i evidentiran na potraživanjima i povezanim prihodima niti na koje obračunske periode se uplate Zavoda odnose. Zbog ovakvog načina knjigovodstvenog evidentiranja prihoda i potraživanja po ovom osnovu za 2022. godinu ne možemo potvrditi. Navedeno nije u skladu s odredbama Konceptualnog okvira za finansijsko izvještavanje.**

Bolnica je 30. 6. 2023. godine knjigovodstveno evidentirala potraživanja od Zavoda nastala po osnovu međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju u korist prihoda.

Preporuke:

- **uspostaviti pomoćnu evidenciju potraživanja u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH;**
- **na datum bilansa izvršiti procjenu očekivanih kreditnih gubitaka u skladu s MSFI-jem 9 – Finansijski instrumenti, zbog fer i istinitog iskazivanja potraživanja i finansijskog rezultata.**

6.2.2.3 Novac i novčani ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti iskazani su u sljedećim iznosima:

	KM	
	31. 12. 2022.	31. 12. 2021.
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI	11.681.986	2.897.554
Transakcijski računi	11.665.863	2.896.584
Devizni računi	15.739	42
Glavna blagajna	384	928

Novac i novčani ekvivalenti na 31. 12. 2022. godine iskazani su u iznosu od 11.681.986 KM, a odnose se na novčana sredstva koja se vode na računima kod poslovnih banaka.

Bolnica ima otvorena tri transakcijska računa i to u: Intesi Sanpaolo Bank d.d., Asa Banci d.d. Sarajevo i NLB banci d.d. Sarajevo. Transakcijski račun u Intesi Sanpaolo Bank d.d. je glavni račun Bolnice, preko kojeg se vrše sva plaćanja: izmirenje obaveza prema dobavljačima, isplate plaća, plaćanje po osnovu poreza i doprinosa na plaće i dr. Također na glavni račun se doznačavaju novčana sredstva po osnovu tranši od kantonalnog Zavoda i po osnovu naplate potraživanja od Federalnog fonda, drugih ugovornih zavoda, kao i drugih pravnih i fizičkih lica. Bolnica ima četiri devizna računa: dva u Intesi Sanpaolo Bank d.d., jedan u Asa Banci d.d. Sarajevo i jedan u NLB banci d.d. Sarajevo.

6.2.2.4 Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja

Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja iskazana su u iznosu od 1.255.226 KM, a najvećim dijelom se odnose na potraživanja od Zavoda za refundacije bolovanja preko 42 dana u iznosu od 1.009.940 KM.

Zavod zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona nije priznao potraživanja Bolnice u vrijednosti od 718.517 KM, koja datiraju iz 2020. godine jer, kako navodi, nisu u skladu s Pravilnikom o naknadi plaće za vrijeme privremene spriječenosti za rad na teret sredstava Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Tuzlanskog kantona.¹⁷ Centralna popisna komisija je izvršila popis ovih potraživanja za 2021. godinu i dala prijedlog Upravnom odboru da donese odluku o terećenju rashoda za neusaglašeni iznos. Upravni odbor je 16. 2. 2022. godine donio Zaključak da ne prihvata Prijedlog popisne komisije bez dodatnih obrazloženja. Također i u 2022. godini su konstatovana prethodno navedena potraživanja i dat je prijedlog za donošenje Odluke o terećenju rashoda za ovaj iznos. Takva Odluka Upravnog odbora nije donesena ni usvajanjem Izvještaja o obavljenom popisu za 2022. godinu. **Konstatujemo da nije izvršena ispravka vrijednosti potraživanja u iznosu od 718.517 KM na teret rashoda, niti procjena očekivanih kreditnih gubitaka u skladu s MSFI-jem 9 – Finansijski instrumenti. To ima za posljedicu potcijenjene rashode, što je imalo uticaja i na finansijski rezultat.** Preporuka za navedeno data je u tački 6.2.2.2 Izvještaja.

6.2.3 Kapital

Na datum bilansa iskazan je kapital sa sljedećom strukturom:

	KM	
	31. 12. 2022.	31. 12. 2021.
KAPITAL	30.976.929	21.481.148
Državni kapital	61.917.709	61.917.709
Revalorizacione rezerve	14.507.250	4.266.502
Akumulirani, neraspoređeni višak prihoda iz prethodnih perioda	2.219.501	2.219.501
Višak rashoda tekućeg perioda	(744.967)	(3.101.729)
Akumulirani, nepokriveni višak rashoda iz prethodnih perioda	(46.922.564)	(43.820.835)

U skladu sa odredbama Statuta, Bolnica je u vlasništvu Federacije BiH i Kantona i osnovana je u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti. U izvodu iz sudskog registra od 4. 10. 2022. godine kao jedini osnivač upisana je Skupština Kantona. Odluke o preuzimanju osnivačkih prava nad Bolnicom donijeli su Parlament FBiH 25. 7. 2013. godine i Skupština Kantona 26. 7. 2013. godine. **Bolnica nije poduzela aktivnosti kako bi se u izvodu iz sudskog registra upisala i Federacija BiH kao jedan od osnivača.** Statutom je utvrđeno da Bolnica posluje pod nazivom „Javna zdravstvena ustanova Univerzitetsko-klinička bolnica Tuzla“. U poslovanju Bolnica koristi naziv „Javna zdravstvena ustanova Univerzitetski klinički centar Tuzla“, koji je i upisan u sudskom registru. Nije prezentirana dokumentacija da je Bolnica poduzimala aktivnosti na usklađivanju naziva Bolnice u skladu sa nazivom koji je utvrđen Statutom.

Osnivači do okončanja revizije nisu donijeli akt o osnivanju u skladu s članom 6. Zakona o ustanovama kojim se, između ostalog, reguliše iznos sredstava za osnivanje i početak rada i način njihovog osiguravanja, izvori i način obezbjeđenja sredstava za rad, međusobna prava i obaveze između osnivača i Bolnice i dr.

Osnivači su, u skladu sa odredbama člana 7. Zakona o ustanovama, člana 4. Statuta i odlukama o preuzimanju osnivačkih prava, bili u obavezi zaključiti ugovor kojim bi se regulisala međusobna prava, obaveze i odgovornosti osnivača. Skrećemo pažnju da je članom 41. Zakona o ustanovama i članom 6. Statuta definisano da osnivači za obaveze Bolnice odgovaraju supsidijarno, i to do visine preuzetih obaveza. Tokom revidirane godine Bolnica je Ministarstvu zdravstva Kantona dostavila informaciju u vezi trenutnog stanja između osnivača Bolnice i potrebe regulisanja međusobnih odnosa. U informaciji je navedeno da je Federalno ministarstvo zdravstva 2017. godine tražilo da Bolnica imenuje svog predstavnika u radnu grupu koja bi izradila prijedlog ugovora o međusobnim pravima, obavezama i odgovornostima osnivača nad kliničkim centrima, što je Bolnica i učinila.

¹⁷ „Sl. novine Tuzlanskog kantona“, br. 15/14, 4/15, 1/18, 15/20

Novi Pravilnik je objavljen u „Službenim novinama TK“, broj 7/22 od 21. aprila 2022. godine, a stupio je na snagu 29. aprila 2022. godine. Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje da važi Pravilnik o naknadi plaće za vrijeme privremene spriječenosti za rad na teret sredstava Zavoda zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 15/14, 4/15, 1/18 i 15/20).

Navedeno je i da odluka o imenovanju radne grupe nikad nije zvanično donesena, te da ugovor nikad nije zaključen. Iako nije u nadležnosti Bolnice da utvrđuje nacrt ugovora, radi protoka dugog vremenskog perioda i važnosti zaključivanja predmetnog ugovora Bolnica je sačinila prijedlog ugovora i dostavila ga Ministarstvu zdravstva Kantona. Dat je prijedlog da se Vlada Kantona upozna sa sadržajem ugovora, utvrdi prijedlog ugovora i uputi ga Vladi FBiH radi nastavka aktivnosti na njegovom zaključenju i potpisivanju. Vlada Kantona je 15. 9. 2022. godine donijela Zaključak kojim se prihvata informacija u vezi trenutnog stanja između osnivača Bolnice i potrebe regulisanja međusobnih odnosa. U Zaključku je navedeno da će se radna verzija teksta ugovora dostaviti Vladi FBiH i Federalnom ministarstvu zdravstva na razmatranje i dalje postupanje. **Do okončanja revizije ugovor nije zaključen. Sve skupa ukazuje da između osnivača ne postoji usaglašen stav po pitanju statusa Bolnice.**

Skrećemo pažnju da, prema podacima iz sudskog registra, Bolnica nema upisan osnovni kapital, dok je osnovni kapital u poslovnim knjigama iskazan u iznosu od 61.917.709 KM. Pored toga, prema posljednjem sudskom rješenju iz 2022. godine, Skupština Kantona upisana je kao jedini osnivač, što nije u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti, Odlukom Parlamenta FBiH o preuzimanju osnivačkih prava nad univerzitetsko-kliničkim bolnicama u Federaciji BiH i Odlukom Skupštine Kantona o preuzimanju osnivačkih prava nad Javnom zdravstvenom Ustanovom Univerzitetski klinički centar Tuzla, sa Federacijom BiH.

Preporuke:

- **poduzeti aktivnosti na dopuni podataka o osnivačima Bolnice u sudskom registru, u skladu sa odlukama Parlamenta FBiH i Skupštine Tuzlanskog kantona o preuzimanju osnivačkih prava nad Bolnicom;**
- **utvrditi činjenično stanje i stvarnu vrijednost vlasničkog kapitala Bolnice s ciljem realnog iskazivanja kapitala u finansijskim izvještajima Bolnice i poduzeti aktivnosti na upisu kapitala u sudski registar.**

Revalorizacione rezerve u iznosu od 14.507.250 KM odnose se na revalorizacione rezerve nastale u prethodnom periodu po osnovu revalorizacije zemljišta (4.266.502 KM) i na revalorizacione rezerve nastale u revidiranoj godini po osnovu revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme (10.240.748 KM), što je detaljnije obrazloženo u tački 6.2.1.1 Izvještaja.

Akumulirani, neraspoređeni višak prihoda iz prethodnih perioda na 31. 12. 2022. godine iskazan je u iznosu od 2.219.501 KM.

Višak rashoda tekućeg perioda na 31. 12. 2022. godine iskazan je u iznosu od 744.967 KM. Upravni odbor je 27. 2. 2023. godine donio Odluku o prijedlogu pokrića viška rashoda nad prihodima za 2022. godinu za potrebe predaje finansijskih izvještaja ovlaštenoj instituciji. Predloženo je da se ostvareni gubitak u iznosu od 744.967 KM pokrije iz budžete osnivača, odnosno Parlamenta FBiH i Skupštine Kantona. Navedeno je i da će konačnu odluku o pokriću viška rashoda nad prihodima i izvoru pokrića viška rashoda nad prihodima Bolnice za 2022. godinu donijeti osnivači.

Akumulirani, nepokriveni višak rashoda iz prethodnih perioda na 31. 12. 2022. godine iskazan je u iznosu od 46.922.564. Od ukupnog iznosa akumuliranog gubitka iz prethodnih perioda, 93% odnosi na gubitak nastao prije 2016. godine.

6.2.4 Obaveze

6.2.4.1 Dugoročne obaveze

Dugoročne obaveze iskazane su u iznosu od 24.246.027 KM, a odnose se na odgođeni prihod (23.175.276 KM), rezervisanja (1.022.732 KM) i finansijske obaveze po amortizovanom trošku (48.019 KM).

Odgođeni prihodi

Odgođeni prihodi iskazani su u iznosu od 23.175.276 KM, a odnose se na odgođeno priznavanje prihoda na donirana sredstva koja se evidentiraju u skladu sa MRS 20 - Računovodstvo državnih bespovratnih davanja i objavljivanje državne pomoći. Neamortizovana vrijednost stalnih sredstava iz donacija i pomoći koji su stavljeni u upotrebu iznosi 22.846.371 KM, a stalnih sredstava koja nisu stavljena u upotrebu 328.905 KM.

Rezervisanja

Rezervisanja su iskazana u iznosu od 1.022.732 KM, a najvećim dijelom se odnose na rezervisanja za isplatu otpremnina (500.000 KM) i rezervisanja za troškove zaposlenih (522.732 KM).

Rezervisanja za isplatu otpremnina knjigovodstveno su evidentirana na kontu Rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih, na kojem se u skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru i sadržaju konta za privredna društva knjigovodstveno evidentiraju dugoročna rezerviranja za naknade i beneficije zaposlenih, iskazuju se dugoročna rezerviranja po osnovi naknada i beneficija koje se isplaćuju u skladu sa stečenim pravima tokom trajanja i nakon prestanka zaposlenja, kao što su otpremnine prilikom odlaska u penziju, jubilarne nagrade i druge obveze prema zaposlenima, u skladu sa MRS-om 19 – Primanja zaposlenih i usvojenoj računovodstvenoj politici. Knjigovodstveno evidentiranje izvršeno je na osnovu podatka o planiranim isplatama otpremnina u 2023. godini, predviđenih finansijskim planom Bolnice za 2023. godinu.

Rezervisanja za troškove zaposlenih, a koja se odnose se na rezervisane iznose plaća, poreza i doprinosa zaposlenika Bolnice iz 1995. godine. Odlukom Upravnog odbora iz 2007. godine izvršena su rezervisanja i utvrđeno da će se izmirenje ovih obaveza vršiti prestankom radnog odnosa zaposlenika. Nije prezentirana dokumentacija/spisak zaposlenika i visina dugovanja svakom zaposleniku te iznosa obaveza za poreze i doprinose po svakom zaposleniku. Prema datom obrazloženju uplate plaća, poreza i doprinosa vrše se u momentu kada zaposlenicima prestaje radni odnos (odlazak u penziju, smrt i sl.). **Bolnica ima iskazana rezervisanja u iznosu od 522.732 KM koja se odnose na neisplaćene plaće, poreze i doprinose iz 1995. godine. Shodno navedenom, konstatujemo da se u prethodnom periodu plaće, porezi i doprinosi nisu isplaćivali u skladu sa Zakonom o radu, Zakonom o porezu na dohodak i Zakonom o doprinosima.**

Preporuka:

- ***utvrditi stvarni iznos obaveza za plaće zaposlenika, pripadajućih poreza i doprinosa, te izvršiti njihovu isplatu.***

6.2.4.2 Odgođene porezne obaveze

Odgođene porezne obaveze iskazane su u iznosu od 1.137.860 KM. Iskazane obaveze knjigovodstveno su evidentirane na osnovu izvršene revalorizacije stalnih sredstava, a u skladu sa MRS-om 12 – Porez na dobit, što je detaljnije obrazloženo u tački 6.2.1.1 Izvještaja.

6.2.4.3 Kratkoročne obaveze

Kratkoročne obaveze iskazane su u iznosu od 63.190.865 KM, a najvećim dijelom se odnose na finansijske obaveze po amortizovanom trošku (46.088.402), ostale obaveze uključujući razgraničenja (9.179.662 KM) i odgođeni prihod (7.895.791 KM).

Finansijske obaveze po amortizovanom trošku

Ove obaveze se odnose na obaveze prema dobavljačima i iskazane su u iznosu od 46.088.402 KM. Najznačajniji dio obaveza odnosi se na obaveze prema farmaceutskim kompanijama. Prema uzetom uzorku (27.572.470 KM), Bolnica je usaglasila 99,94% obaveza sa dobavljačima.

Odgođeni prihod

Odgođeni prihod iskazan je u iznosu od 7.895.791 KM. Bolnica je na poziciji odgođenog prihoda priznala 10.000.000 KM koja se odnose na namjenska sredstva za nabavku opreme. Iznos od 10.000.000 KM uplatilo je Ministarstvo finansija Kantona u decembru 2022. godine, a po Odluci Vlade Kantona o odobravanju finansijskih sredstava za nabavku medicinske opreme iz decembra 2022. godine. Ovom Odlukom utvrđene su 122 stavke medicinske opreme za koje se Bolnici dodjeljuju sredstva. Bolnica je dužna dostaviti narativni i finansijski izvještaj sa dokumentacijom o namjenskom utrošku odobrenih finansijskih sredstava u roku od 10 dana po okončanim postupcima javnih nabavki. Do okončanja revizije prezentirana je dokumentacija o poduzetim aktivnostima na nabavke medicinske opreme u vrijednosti od 448.331 KM, dok za ostalu opremu Bolnica nije pokrenula aktivnosti nabavke.

Pored navedenog, priznat je i odgođeni prihod u iznosu od 500.000 KM, a na osnovu uplate Ministarstva finansija Kantona na ime realizacije Ugovora o sufinansiranju nabavke medicinske opreme (nabavka linearnog akceleratora). Ostatak sredstava za nabavku linearnog akceleratora Bolnici je dodijeljeno u 2023. godini, kada su i pokrenute aktivnosti na njegovoj nabavci.

Osim navedenog, na teret odgođenog prihoda evidentiran je iznos od 4.833.333 KM po osnovu obračunatog nenaplaćenog prihoda po osnovu sredstava iz budžeta FBiH za finansijsku konsolidaciju. Ispravno bi bilo priznati ovaj obračunati prihod u korist aktivnih vremenskih razgraničenja. **Navedeno je imalo za posljedicu da su odgođeni prihodi u Bilansu stanja na 31. 12. 2022. godine potcijenjeni, kao i aktivna vremenska razgraničenja za navedeni iznos, s obzirom na to da nisu priznata.**

Prema Pravilniku o kontnom okviru i sadržaju konta za privredna društva utvrđeno je da se na kontu 492 iskazuju sva kratkoročna rezervisanja obračunata u skladu sa MRS 19, MRS 37 i drugim relevantnim MRS/MSFI i usvojenom računovodstvenom politikom, a koja se u Bilansu stanja iskazuju u okviru pozicije Rezervisanja (kratkoročna). U glavnoj knjizi kratkoročna rezervisanja za sudske sporove u kojima je Bolnica tužena strana knjigovodstveno su evidentirana na kontu 499 (na kojem se iskazuju ostala kratkoročna razgraničenja) u iznosu od 530.720 KM i iskazana su u Bilansu stanja u okviru pozicije Odgođeni prihod. Osim toga, od navedenog iznosa, 320.717 KM odnosi se na rezervisanja po sudskim sporovima koji su okončani u 2022. godini te nastala dugovanja po sudskim presudama izmirena, dok se 145.677 KM odnosi na obračunate kamate po sudskim sporovima koji su na 31. 12. 2022. godine bili u toku. Iskazivanje rezervisanja za okončane sudske sporove po kojima su obaveze izmirene nije u skladu sa zahtjevima MRS-a 37 - *Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina*.

Bolnica nije izvršila ukidanje rezerviranja po osnovu okončanih sudskih sporova po kojima su dugovanja izmirena u skladu sa zahtjevima MRS-a 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, zbog čega su odgođeni prihodi u Bilansu stanja precijenjeni za 320.717 KM.

Osim toga, na teret odgođenih prihoda evidentiran je iznos od 4.833.333 KM koji se odnosi na obračunate nenaplaćene prihode po osnovu finansijske konsolidacije, umjesto da su priznata aktivna vremenska razgraničenja.

Konstatujemo da je pozicija odgođenog prihoda u Bilansu stanja potcijenjena za 4.512.616 KM.

Preporuka:

- ***knjigovodstveno evidentiranje rezervisanja i obračunatih nenaplaćenih prihoda vršiti u skladu sa odredbama Pravilnika o kontnom okviru i sadržaju konta za privredna društva, a priznavanje rezervisanja vršiti u skladu sa MRS-om 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina.***

Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja

Na poziciji ostale obaveze, uključujući razgraničenja iskazano je 9.179.662 KM. Najznačajniji dio odnosi se na obaveze za neto plaće (4.625.995 KM) i obaveze za doprinose u vezi plaća i naknada plaća (2.971.217 KM) za decembar 2022. godine.

Zakonom o finansijskom poslovanju¹⁸ propisani su rokovi izvršenja novčanih obaveza do 60 dana. Izuzetno se može ugovoriti i duži rok, ali ne duži od 90 dana. Skrećemo pažnju da menadžment Bolnice nije izvršio procjenu sposobnosti Bolnice da nastavi poslovati u vremenski neograničenom periodu i nije procijenio da postoji značajna neizvjesnost da će Bolnica nastaviti neograničeno poslovati u narednom periodu (detaljnije u tački 6.5 Izvještaja). Ukazujemo da su kratkoročne obaveze iskazane u iznosu od 63.190.865 KM. U strukturi kratkoročnih obaveza najznačajniji dio odnosi se na obaveze prema dobavljačima (46.088.402 KM). Imajući u vidu da je tekuća imovina na 31. 12. 2022. godine iznosila 34.397.992 KM, Bolnica tekućim sredstvima nije u mogućnosti blagovremeno izmirivati dospjele obaveze, niti se one izmiruju u rokovima utvrđenim članom 12. Zakona o finansijskom poslovanju.

Uzimajući u obzir značajna dugovanja po osnovu obaveza prema dobavljačima, ističemo da Bolnica nije u mogućnosti servisirati preuzete obaveze, što direktno utiče na njenu likvidnost.

Nisu prezentovane planirane aktivnosti za naredni period na poduzimanju mjera štednje i racionalizacije poslovanja, odnosno program i plan saniranja dugova (osim finansijske konsolidacije i restrukturiranja). To ukazuje da Bolnica nije osigurala provođenje redovnih mjera upravljanja rizikom likvidnosti i u vezi s tim postupala prema pravilima poslovno-finansijske struke, u skladu s članom 6. Zakona o finansijskom poslovanju.

Također, nije prezentovana dokumentacija koja bi potvrdila da su osnivači poduzimali konkretne aktivnosti na saniranju dugova i pokriću ostvarenih gubitaka.

Preporuka:

- *potrebno je da menadžment Bolnice poduzme aktivnosti na sačinjavanju sanacionog plana poslovanja Bolnice i upravljanju rizikom likvidnosti u skladu sa Zakonom o finansijskom poslovanju.*

6.2.5 Popis sredstava i obaveza

Direktor Bolnice je 14. 10. 2022. godine, donio Odluku o redovnom godišnjem popisu imovine i obaveza u Bolnici sa stanjem na 31. 12. 2022. godine. Direktor je 24. 10. 2022. godine donio i Odluke o imenovanju Centralne popisne komisije kao i pojedinačnih komisija. Ukupno su imenovane 74 popisne komisije za obavljanje redovnog godišnjeg popisa. Predmet popisa je cjelokupna imovina i obaveze Bolnice. Upravni odbor je 28. 10. 2021. godine donio Pravilnik o popisu imovine i obaveza u Bolnici kojim su utvrđeni predmet i ciljevi popisa, način formiranja komisija, način obavljanja popisa, sastavljanja Izvještaja o popisu i dr.

Izvještaj Centralne komisije o izvršenom popisu sa stanjem na 31. 12. 2022. godine, komisija je sačinila u februaru 2023. godine, a Upravni odbor usvojio 10. 2. 2023. godine. Upravni odbor je donio više Odluka na prijedlog Centralne popisne komisije, a to su: Odluka o usklađivanju knjigovodstvene vrijednosti energenata na dan popisa, Odluka o usvajanju viška zaliha u bolničkoj apoteci u iznosu od 4.304 KM, Odluku o usvajanju manjka zaliha u Bolničkoj apoteci i priručnim apotekama 347 KM, Odluku o usvajanju viška namirnica u magacinu hrane u iznosu od 1.512 KM, kao i Odluku o rashodu namirnica u iznosu od 939 KM. Također donesena je Odluka o prenosu potraživanja na sumnjiva i sporna u iznosu od 144.170 KM i 216.901 KM koja datiraju iz 2021. godine.

Popisne liste zemljišta, građevinskih objekata, obaveza i potraživanja nisu prezentovane u toku obavljanja revizije. Sačinjeni su izvještaji popisnih komisija na kojima je utvrđeno stanje na osnovu podataka iz knjigovodstva. **Nismo utvrdili da je komisija izvršila poređenje, odnosno sučeljavanje stvarnog sa knjigovodstvenim stanjem zemljišta (7.494.908 KM), građevinskih objekata (59.108.388 KM), obaveza (88.574.753 KM) i potraživanja (10.813.104 KM).** Također, stanje iskazanih potraživanja u Izvještaju Centralne popisne komisije ne odgovara knjigovodstvenom stanju na 31. 12. 2022. godine.

¹⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 48/16

Naime, iskazana potraživanja u Izvještaju centralne popisne komisije iznose 8.429.561 KM, dok potraživanja iskazana u Bilansu stanja na 31. 12. 2022. godine iznose 10.813.104 KM. Iz prezentirane dokumentacije nije moguće utvrditi na šta se odnosi razlika. Popisna komisija nije konstatovala razlike kod popisa potraživanja.

Prema Zakonu o računovodstvu i reviziji u slučaju kada je vrijeme popisa imovine i obaveza prije 31. decembra komisija za popis je dužna na osnovu knjigovodstvenih isprava naknadno unijeti u popisne liste podatke o promjenama koje su nastale između dana popisa i 31. decembra tekuće godine, te izvršiti usklađivanje i sravnjenje knjigovodstvenog i stvarnog stanja sa 31. 12. tekuće godine. **Uvidom u popisne liste opreme i inventara konstatovano je da je komisija vršila popis sa stanjem na 18. 11. 2022. godine. Prezentovane su prirodne liste popisane opreme i inventara. Komisija nije vršila popis naknadno nabavljene i donirane opreme niti je izvršila usklađivanje i sravnjenje popisnih listi na 31. 12. 2022. godine. Konstatovali smo da oprema koja je nabavljena i evidentirana krajem 2022. godine u najmanjem iznosu od 489.726 KM nije popisana. Navedeno nije u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.**

Prilikom popisa lijekova Federalnog fonda solidarnosti utvrđen je manjak u iznosu od 161.697 KM. Upravni odbor Federalnog Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja donio je Odluku o načinu likvidacije manjka zaliha lijekova iskazanih po popisu na 31. 12. 2022. godine. **Konstatujemo da je knjiženje navedenog manjka izvršeno 28. 2. 2023, a ne 31. 12. 2022. godine, što nije u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.**

Nismo se uvjerali da je komisija provela popis zemljišta (7.494.908 KM), građevinskih objekata (59.108.388 KM), obaveza (88.574.753 KM) i potraživanja (10.813.104 KM). Također, popis opreme i sitnog inventara je izvršen sa stanjem na 18. 11. 2022, te nije vršeno usklađivanja i sravnjenja popisnih listi na 31. 12. 2022. godine u najmanjem iznosu od 489.726 KM. Knjiženje utvrđenog manjka po popisu u iznosu od 161.697 KM nije izvršeno sa 31. 12. 2022. godine. Navedeno upućuje da popis kao ni usaglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem nije izvršeno u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Preporuka:

- **godišnjim popisom utvrditi stvarno stanje zemljišta, građevinskih objekata, obaveza i potraživanja, usaglasiti knjigovodstveno sa stvarnim stanjem i utvrđene rezultate popisa evidentirati na način i u rokovima propisanim Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.**

6.3 IZVJEŠTAJ O GOTOVINSKIM TOKOVIMA

U Izvještaju o tokovima gotovine, iskazano je povećanje gotovine u iznosu od 8.784.432 KM. S obzirom da je iznos gotovine na početku perioda iznosio 2.897.554 KM, stanje gotovine na kraju perioda iznosilo je 11.681.986 KM. Iskazano stanje gotovine na početku i na kraju perioda slaže se sa iznosima u Bilansu stanja i sa izvodima stanja računa u bankama. Izvještaj o tokovima gotovine sačinjen je po indirektnoj metodi i u skladu sa Pravilnikom o sadržaju i formi finansijskih izvještaja za privredna društva.

6.4 IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

Izvještaj o promjenama u kapitalu za 2022. godinu sačinjen je u skladu sa Pravilnikom o sadržaju i formi obrasca izvještaja o promjenama na kapitalu. Iskazane vrijednosti na pojedinim pozicijama usklađene su sa iskazanim vrijednostima u Bilansu stanja i Bilansu uspjeha.

6.5 BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

U skladu sa zahtjevima MRS-a 1 – Presentacija finansijskih izvještaja, bilješke sadrže dopunske informacije u odnosu na one prezentovane u izvještaju o finansijskom položaju, izvještaju o dobiti i gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, izvještaju o promjenama na kapitalu i izvještaju o novčanim tokovima. Bilješke sadrže tekstualni opis ili raščlanjivanje stavki prezentovanih u tim izvještajima, i informacije o stavkama koje ne ispunjavaju uslove za priznavanje u tim izvještajima. Osim navedenog, i ostali Međunarodni računovodstveni standardi i Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja kao i član 37. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH sadrže zahtjeve za objavama u bilješkama uz finansijske izvještaje i da one moraju pružiti istinit i objektivan prikaz finansijskog položaja i uspješnosti poslovanja pravnih lica. Prema Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH, članom 4. propisano je da su pravna lica dužna da sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i objavljivanje informacija u finansijskim izvještajima vrše u skladu sa ovim zakonom, Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

U Bilješkama uz finansijske izvještaje nisu date informacije i dodatna pojašnjenja pojedinih značajnih bilansnih pozicija korisnicima finansijskih izvještaja (npr. stalna sredstva i zalihe). Također, nisu obrazložena pojedinačna stanja sumnjivih i spornih potraživanja, niti obrazložene planirane aktivnosti i način njihovog rješavanja. Bolnica je u bilješkama navela da se materijalna imovina vodi po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrijednosti. Kao što je navedeno, **Bolnica je provela knjigovodstveno evidentiranje efekata revalorizacije, što je uticalo na povećanje vrijednosti stalnih sredstava u iznosu oko 15,5 miliona, a ova informacija nije objavljena u bilješkama uz finansijske izvještaje.** Pored navedenog, u Bilješkama se navodi da Bolnica primjenjuje MSFI za MSS, iako revizijom nije utvrđeno da se primjenjuju. Na potpisanoj izjavi o primijenjenom standardu finansijskog izvještavanja navedeno je da je Bolnica pri sačinjavanju finansijskih izvještaja koristila MRS/MSFI (velika pravna lica). Napominjemo da je obaveza subjekata čiji su finansijski izvještaji usklađeni sa MSFI-jevima, u skladu sa MRS-om 1 – Presentacija finansijskih izvještaja, dužni obaviti izričitu i bezrezervnu izjavu o toj usklađenosti.

U skladu s tačkom 25. MRS-a 1 – Presentacija finansijskih izvještaja, uprava treba, pri sastavljanju finansijskih izvještaja, procijeniti sposobnost subjekta da nastavi poslovati u vremenski neograničenom periodu. Subjekt je dužan sastavljati finansijske izvještaje na osnovu principa stalnosti poslovanja, osim ako uprava ne namjerava da likvidira subjekt ili da prestane poslovati ili ako nema realnu alternativu osim da postupi tako. Kada je uprava, prilikom procjenjivanja, svjesna značajnih neizvjesnosti vezanih za događaje ili uslove koji mogu dovesti u veliku sumnju mogućnost subjekta da nastavi poslovati u neograničenom periodu, subjekt je dužan da objavi svaku takvu neizvjesnost.

U Bilješkama uz finansijske izvještaje dati su statistički podaci po bilansnim pozicijama (povećanje, smanjenje...), kao i dio pokazatelja analize finansijskih izvještaja, a nisu date potrebne informacije i dodatna objašnjenja korisnicima finansijskih izvještaja. Bolnica ima akumulirani gubitak iz ranijih godina do visine kapitala u iznosu od 46.922.564 KM. Ukupne obaveze na 31. 12. 2022. godine iznosile su 88.574.753 KM, od čega se na dugoročne obaveze odnosi 24.246.027 KM, a na kratkoročne obaveze 63.190.865 KM (struktura kratkoročnih obaveza: obaveze prema dobavljačima 46.088.402 KM, obaveze za plaće, naknade plaća i ostala primanja zaposlenih 8.075.037 KM i druge obaveze 9.027.426 KM). Tekuća imovina na 31. 12. 2022. godine iznosila je 34.397.992 KM (na računima iskazano stanje 11.681.986 KM). Navedeno ukazuje da Bolnica tekućim sredstvima nije u mogućnosti blagovremeno izmirivati dospelje obaveze. To više dobiva na važnosti ako se uzme u obzir da osnivači nisu zaključili ugovor kojim bi se regulisala međusobna prava, obaveze i odgovornosti osnivača, a da osnivači za obaveze Bolnice odgovaraju supsidijarno i to do visine preuzetih obaveza (detaljnije obrazloženo u tački 4. Izvještaja). Kao što je navedeno u tački 9.1 Izvještaja, u okviru finansijske konsolidacije za Bolnicu su planirana sredstva u iznosu od 29.000.000 KM, od čega je za 2022. godinu planirano 9.666.667 KM, što je priznato kao prihod.

Bolnica je u 2022. godini iskazala negativan finansijski rezultat u iznosu od 744.967 KM, a ukupne obaveze su veće za 12.421.040 KM. Ove okolnosti stvaraju sumnju u sposobnost Bolnice da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Pri sastavljanju finansijskih izvještaja Bolnica nije procijenila sposobnost da nastavi poslovati u vremenski neograničenom periodu, niti objavila značajnu neizvjesnost u vezi stalnosti poslovanja. Samim tim finansijski izvještaji ne sadrže objavu značajnih neizvjesnosti u skladu s tačkom 25. MRS-a 1 – Presentacija finansijskih izvještaja.

Navedeno ukazuje da, iako su osigurana dodatna sredstva kroz finansijsku konsolidaciju, to neće biti dovoljno za saniranje nastalih gubitaka.

Bilješke uz Godišnje finansijske izvještaje nisu sačinjene u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, zahtjevima MRS-a 1 – Presentacija finansijskih izvještaja, i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.

Preporuka:

- *izvršiti procjenu sposobnosti Bolnice da nastavi poslovati u vremenski neograničenom periodu i sačiniti bilješke uz finansijske izvještaje u skladu sa zahtjevima MRS-a 1 – Presentacija finansijskih izvještaja, i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda, Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja i Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.*

7. VANBILANSNA EVIDENCIJA

Vanbilansna evidencija iskazana u Bilansu stanja iznosi 19.835.949 KM. Najznačajniji iznosi iskazani u vanbilansnoj evidenciji odnose se na zalihe lijekova i potrošnog materijala koji predstavljaju robu FZZOIR-a (5.773.971 KM), vrijednost stalnih sredstava (4.971.710 KM), objekat kasarna Mirsad Fidahić (4.608.200 KM) i vrijednost respiratora Federalne uprave civilne zaštite (3.159.000 KM).

Vrijednost stalnih sredstava u iznosu od 4.971.710 KM odnosi se na vrijednost rashodovane imovine iz tekućeg i prethodnih obračunskih perioda.

Odlukom Vlade FBiH o davanju na korištenje nekretnina na kojima je nosilac prava upravljanja i korištenja Federalno ministarstvo odbrane iz 2005. godine kasarna „Mirsad Fidahić“ data je na korištenje – bez naknade Vladi Kantona za potrebe Bolnice.

Bolnica je zaključila više ugovora o ustupanju medicinske opreme na korištenje sa farmaceutskim kompanijama, UNDP-jem i Federalnom upravom civilne zaštite, a koji su najvećim dijelom potpisani prethodnih godina. Prema uzetom uzorku, oprema je davana na korištenje na neodređeno ili na određeni vremenski period od godinu dana, pod uslovima upotrebe, brižnog korištenja, ovlaštenog rukovanja, zaštite od krađe, oštećenja i sl. Medicinska oprema koja je predmet ovih ugovora nije knjigovodstveno evidentirana u vanbilansnoj evidenciji Bolnice, kao obaveza prema vlasnicima ove imovine. Prema uzetom uzorku, u ugovorima nije navedena finansijska vrijednost imovine. Nije nam prezentirana dokumentacija da je Bolnica zatražila vrijednost ove imovine od vlasnika, niti je sama vršila procjenu njihove vrijednosti. Skrećemo pažnju da je u skladu sa članom 17. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH definisano da Glavna knjiga vanbilansnih evidencija obuhvaća određene poslovne događaje koji u trenutku nastanka nemaju utjecaja na promjene u Bilansu stanja i Bilansu uspjeha, ali osiguravaju dodatne informacije o korištenju tuđe imovine, budućih potencijalnih obaveza, kontrole pojedinih poslovnih poduhvata i informisanja.

Neevidentiranje opreme date na korištenje u vanbilansnoj evidenciji nije u skladu sa članom 17. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o kontnom okviru i sadržaju konta za privredna društva, po kojem bi se ova imovina trebala evidentirati na kontima klase 8. Shodno navedenom, Bilans stanja je potcijenjen za finansijsku vrijednost ove opreme. Efekte na finansijske izvještaje nismo mogli procijeniti jer u ugovorima o davanju sredstava na korištenje nisu iskazane vrijednosti tih stalnih sredstava.

Preporuka:

- **utvrditi vrijednost tuđe imovine date na korištenje Bolnici i evidentirati u vanbilansnoj evidenciji u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o kontnom okviru i sadržaju konta za privredna društva.**

8. JAVNE NABAVKE

Upravni odbor je 28. 12. 2021. godine usvojio Plan javnih nabavki Bolnice za 2022. godinu. Izvršene su četiri izmjene i dopune plana, te konačan Plan javnih nabavki Bolnice sa posljednjom od četiri izvršene izmjene iznosio je 56.825.611 KM.¹⁹ Izmjene i dopune planova javnih nabavki odnosile su se na uvođenje postupaka nabavke opreme i izmjene procijenjene vrijednosti. **Plan javnih nabavki Bolnice je sačinjen na način da je planirano 17 grupa postupaka u okviru kojih je planirano provođenje više pojedinačnih postupaka. Procijenjena vrijednost je utvrđena za svaku grupu postupaka u dijelu nabavke roba, usluga i opreme, ali ne i za svaki pojedinačni postupak. U Planu su izdvojeni postupci koji se odnose na nabavku opreme. Navedena je procijenjena vrijednost za svaki ovaj postupak, ali ostali elementi plana nisu popunjeni.**

Planiranje i provođenje javnih nabavki u Bolnici je u 2022. godini bilo uređeno Pravilnikom o javnim nabavkama koji je Upravni odbor donio 2. 7. 2015. godine, te njegovim izmjenama i dopunama (2. 8. 2019. i 31. 8. 2020). Pravilnikom je utvrđeno da Plan javnih nabavki Bolnice sadrži sljedeće elemente: predmet nabavke, ekonomski kod ili CVP oznaku, procijenjenu vrijednost, vrstu postupka nabavke, da li se zaključuje okvirni sporazum i na koji period, planirani početak postupka, planirano trajanje ugovora. Također, Plan ne sadrži sve postupke javnih nabavki koji su se proveli u 2022. godini. Planom je obuhvaćeno samo šest direktnih postupaka, a u 2022. godini provedeno je ukupno 107 direktnih postupaka javnih nabavki. Direktni sporazumi u vrijednosti od 447.460 KM nisu planirani. Dakle, Plan javnih nabavki za 2022. godinu nije sačinjen na način da se detaljno planira potrošnja sredstava putem provođenja jednog od postupaka koji je propisan Zakonom o javnim nabavkama, niti su za sve planirane postupke utvrđene procijenjene vrijednosti, što je imalo za posljedicu da nije osigurano potpuno transparentno provođenje javnih nabavki, što nije u skladu s članom 3. Zakona. Bolnica je usvojila Plan javnih nabavki za 2023. godinu koji sadrži sve elemente u skladu sa Zakonom, zbog čega nije dana preporuka po ovom osnovu.

Uvidom u izvještaj o provedenim postupcima utvrđeno je da je provedeno ukupno 182 postupka u ukupnoj vrijednosti od 33.072.795 KM, od čega 67 otvorenih postupaka ukupne vrijednosti od 29.824.343 KM, pet pregovaračkih postupaka ukupne vrijednosti od 2.670.096 KM, 107 direktnih sporazuma ukupne vrijednosti od 458.148 KM i tri konkurentna zahtjeva ukupne vrijednosti od 120.208 KM.

Izvršen je uvid u procedure nabavke sedam otvorenih postupaka ukupne ugovorene vrijednosti od 9.229.909 KM, 11 direktnih sporazuma ukupne ugovorene vrijednosti od 47.112 KM i jedan postupak putem konkurentnog zahtjeva koji je poništen. Kod pregovaračkih postupaka izvršena je provjera osnovanosti njihova pokretanja i nisu konstatovane nepravilnosti.

- Revidirali smo otvoreni postupak nabavke lijekova ugovorene vrijednosti 4.869.456 KM. Nabavka je pokrenuta 27. 7. 2022. godine. Procijenjena vrijednost nabavke je iznosila 7.412.785 KM. Nabavka je provedena u 499 lotova, 21 dobavljač je preuzeo tendersku dokumentaciju, a dostavljeno je 15 ponuda. Pristigle su ponude za 253 lota dok za 246 lotova nije bilo ponuda. Ponude za 30 lotova su odbačene u skladu sa članom 68. stav (4) Zakona jer ponuda ne zadovoljava uslove postavljene u tenderskoj dokumentaciji, odnosno ponuđeni lijekovi nisu registrovani kod Agencije za lijekove ili lijekovi ne odgovaraju po tehničkoj specifikaciji traženom lijeku.

¹⁹Sve iskazane vrijednosti javnih nabavki su sa uključenim PDV-om.

Komisija je izvršila pregled i ocjenu ponuda u skladu sa Zakonom, te je donesena Odluka o izboru najpovoljnijih dobavljača. Zaključeno je ukupno 13 okvirnih sporazuma za 234 lota. Ukupno je poništeno 246 lotova jer nije dostavljena nijedna ponuda u određenom krajnjem roku, 3 lota su poništena jer nijedna od primljenih ponuda nije bila prihvatljiva odnosno bile su nepotpune, a 2 lota su poništena jer su ponuđene cijene bile znatno više od osiguranih sredstava. Nakon dostavljanja Obavještenja ponuđačima o rezultatima postupka određeni ponuđači su poslali dopise o odustajanju od ponuda te je za jedan lot poništen postupak. Za sve lotove u kojima je dostavljeno više prihvatljivih ponuda provedena je e-aukcija.

- Revidirali smo dva otvorena postupka nabavke reagenasa i medicinskog potrošnog materijala. Nabavka reagenasa i medicinskog potrošnog materijala primjenjivog na Architect i1000 i Cell-Dyn RYBY Abbot Diagnostic ugovorene vrijednosti 404.193 KM pokrenuta je 19. 5. 2022. godine. Nabavka je provedena u dva lota. Devet ponuđača je preuzelo tendersku dokumentaciju, a jedan je dostavio ponudu koja je ocijenjena kao prihvatljiva, te je zaključen ugovor s Hercegovinalijek d.o.o. Mostar. Revidirali smo i nabavku reagenasa i medicinskog potrošnog materijala na analizatoru Alinity ugovorene vrijednosti 1.508.816 KM. Postupak je prvobitno pokrenut 28. 6. 2022. godine, te je poništen 29. 9. 2022. godine jer je zaprimljena samo jedna ponuda koja nije bila kvalifikovana. Nabavka je ponovo pokrenuta 5. 10. 2022. godine. Sedam ponuđača je preuzelo tendersku dokumentaciju, a dostavljena je jedna ponuda koja je ocijenjena kao prihvatljiva te je zaključen ugovor s Hercegovinalijek d.o.o Mostar. **Pri reviziji realizacije ugovora konstatovano je da je pri nabavci određenih reagenasa (Troponin, CRP, CKMB reagens i dr.) ostvaren promet veći od vrijednosti na koje su zaključeni okvirni sporazumi sa dobavljačima, kao i da su vršene nabavke u periodu dok je trajao postupak, između zaključivanja dva okvirna sporazuma, odnosno bez zaključenog okvirnog sporazuma i ugovora.**
- Bolnica je pokrenula postupak nabavke prehrambenih proizvoda 3. 2. 2022. godine ugovorene vrijednosti 243.611 KM. Postupak je proveden u tri lota (mliječni proizvodi, kafa i povrće). Tendersku dokumentaciju je preuzelo 13 ponuđača. Za lot 1 su dostavljene dvije ponude, za lot 2 su dostavljene četiri ponude i za lot 3 je dostavljeno pet ponuda. Sve ponude su ocijenjene kao prihvatljive, te nije bilo odbacivanja ponuda. Provedena je e-aukcija i ugovori su zaključeni za lot 1 sa Lala i Lačo d.o.o Bijeljina, za Lot 2 sa Redex d.o.o Banovići i za lot 3 sa Monopson d.o.o Gračanica. Nakon zaključenog Okvirnog sporazuma na dvije godine, dobavljač je dostavio zahtjev za izmjenom cijena mliječnih proizvoda i povrća. Članom 75. Zakona o javnim nabavkama utvrđeno je da izuzetno od odredbi člana 72. stav (5) ovog Zakona, ugovor o javnoj nabavci može se izmijeniti tokom njegovog trajanja bez sprovođenja novog postupka javne nabavke ako su kumulativno ispunjeni sljedeći uslovi: a) do potrebe za izmjenom došlo je zbog okolnosti koje pažljiv i savjestan ugovorni organ nije mogao predvidjeti; b) izmjenom se ne mijenja cjelokupna priroda ugovora; c) svako povećanje cijene nije veće od 30% vrijednosti prvobitnog ugovora i ne može imati za cilj izbjegavanje primjene ovog Zakona. Vrijednost okvirnog sporazuma nije izmijenjena na više od 30%, te je postupljeno u skladu sa Zakonom.
- Revidirali smo i otvoreni postupak nabavke testova, reagenasa, i potrošnog materijala za dijagnostiku COVID-19 ugovorene vrijednosti od 1.458.451 KM, koji je pokrenut 15. 8. 2022. godine. Postupak je proveden u 17 lotova. Tendersku dokumentaciju je preuzelo 28 ponuđača, a 11 dobavljača je dostavilo ponude. Tri ponude su odbačene u skladu sa članom 68. Zakona o javnim nabavkama, jer nisu ispunjavale zahtjeve iz tenderske dokumentacije odnosno dostavljene ponude nisu bile potpune. Nakon ocjene prispjelih ponuda održana je e-aukcija za sve lotove u kojima je pristiglo dvije ili više ponuda. Donesena je odluka o izboru najpovoljnijih dobavljača i odluka o poništenju tri lota jer nije dostavljena ponuda za određeni lot ili dostavljena ponuda ne ispunjava uslove iz tenderske dokumentacije. Zaključeni su ugovori sa osam najpovoljnijih dobavljača. Uz ovaj postupak revidiran je i postupak nabavke testova za RTPCR dijagnostiku SARS-COV-2 iz respiratornih uzoraka.

Pristiglo je šest ponuda, od kojih je su dvije ponude odbačene u skladu sa članom 68. Zakona o javnim nabavkama jer nisu ispunjavale zahtjeve iz tenderske dokumentacije. Održana je e-aukcija i zaključen okvirni sporazum u iznosu od 156.780 KM. Procijenjena vrijednost u ovom postupku je bila 737.500 KM. Obrazloženje razlike u procijenjenoj i ugovorenoj vrijednosti je jer je Bolnica za planiranje koristila cijene PCR testova koje su u prethodnom periodu u početku epidemije COVID -19 bile znatno veće.

- Bolnica je 10. 2. 2022. godine pokrenula otvoreni postupak nabavke higijene i sredstava za čišćenje. Podnesena je žalba 28. 2. 2022. godine na objavljenu tendersku dokumentaciju koja se odnosila na diskriminatorne uslove u tenderskoj dokumentaciji. Ured za razmatranje žalbi je poništio postupak, te je Bolnica ponovo pokrenula postupak 1. 9. 2022. godine. Nabavka je provedena u tri lota. Dostavljene su dvije ponude koje su ocijenjene kao prihvatljive, jedna za lot 1 i jedna za lot 2 i 3. Bolnica je zaključila okvirne sporazume sa InelMed d.o.o Sarajevo za lot 1 ugovorene vrijednosti 217.035 KM i za lot 2 i 3 sa TuzlaFarm d.o.o Tuzla u vrijednosti od 471.629 KM.

Bolnica je tokom 2022. godine zaključila veći broj okvirnih sporazuma. Uvidom u revidirani uzorak i tenderske dokumentacije utvrđeno je da se okvirni sporazum zaključuje sa jednim ponuđačem na period od jedne ili dvije godine odnosno do finansijskog ispunjenja, a stupa na snagu danom obostranog potpisivanja. Tenderskim dokumentacijama i okvirnim sporazumima je utvrđeno i da će na osnovu okvirnog sporazuma ugovorne strane zaključiti pojedinačne ugovore kojima će bliže regulisati prava i obaveze za realizaciju okvirnog sporazuma, čija finansijska vrijednost odnosno period trajanja maksimalno može biti do iznosa i perioda utvrđenog u prethodnom stavu, a što će ovisiti od potreba ugovornog organa. Prema odredbama Zakona o javnim nabavkama okvirni sporazum je sporazum između jednog ili više ugovornih organa i više dobavljača, zaključen u pisanom obliku, kojim se definišu uslovi pod kojim se mogu dodijeliti ugovori tokom određenog perioda, u skladu s predviđenom cijenom i gdje je moguće, predviđenim količinama. **Pojedinačni ugovori nisu zaključivani s dobavljačima, što nije u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama, tenderskim dokumentacijama i zaključenim okvirnim sporazumima. Bolnica je u 2023. godini počela zaključivati pojedinačne ugovore prema sklopljenim okvirnim sporazumima.**

Uvidom u provedene direktne postupke javnih nabavki konstatovali smo da se nisu poštovale odredbe Pravilnika o postupku direktnog sporazuma za nabavku roba, usluga i radova u Bolnici, kojim je utvrđeno da se postupak javne nabavke putem direktnog sporazuma može započeti samo ako je takva nabavka predviđena planom nabavke ili kada direktor donese posebnu odluku o pokretanju direktnog sporazuma. **Konstatovali smo da direktni postupci u iznosu od 447.460 KM nisu bili planirani Planom javnih nabavki Bolnice niti su donesene posebne odluke o pokretanju postupka, što nije u skladu sa članom 17. stav 1. Zakona o javnim nabavkama.**

Članom 15. stav 6. Zakona o javnim nabavkama utvrđeno je da je zabranjeno dijeljenje predmeta nabavke s namjerom izbjegavanja primjene određenog postupka nabavke definisanog Zakonom. Uvidom u provedene direktne postupke javnih nabavki utvrđeno je da je provedeno šest direktnih postupaka nabavke prehrambenih proizvoda i napitaka ukupne vrijednosti od 27.376 KM iako je provedeno i pet otvorenih postupaka nabavke prehrambenih proizvoda i napitaka u vrijednosti od 468.937 KM. Također utvrđeno je da je proveden otvoreni postupak nabavke reagenasa i potrošnog materijala primjenjivog na analizatoru Alinity ugovorene vrijednosti 1.508.816 KM, a također je proveden i direktni sporazum za istu vrstu reagenasa ugovorene vrijednosti 5.968 KM. Proveden je i otvoreni postupak javne nabavka reagenasa i potrošnog materijala primjenjivog na Architect i 1000 i Cell-Dyn Ryby, Abbot Diagnostic ugovorene vrijednosti 404.193 KM kao i direktni sporazum ugovorene vrijednosti 6.786 KM za istu vrstu reagenasa. Proveden je otvoreni postupak nabavke testova, reagenasa i potrošnog materijala za dijagnostiku COVID-19 ugovorene vrijednosti 1.458.451 KM, a proveden je i direktni postupak nabavke brzih antigenskih testova ugovorene vrijednosti 6.786 KM. Konstatovano je i da je provedeno više direktnih sporazuma za nabavku servisa medicinskih aparata i opreme u najmanjem iznosu od 31.210 KM iako su provođeni i otvoreni postupci nabavke servisiranja medicinske opreme što nije u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama.

Nabavke ugovorene vrijednosti u iznosu od najmanje 71.331 KM nisu izvršene u skladu s članom 15. Zakona o javnim nabavkama, gdje je definisano kako ugovornom organu nije dozvoljeno dijeljenje predmeta nabavke s namjerom izbjegavanja primjene odgovarajućeg postupka.

Bolnica je u 2022. pet puta pokušavala provesti nabavku bankarskih usluga putem konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda. Postupak je svaki puta poništen jer nije dostavljena nijedna ponuda u određenom krajnjem roku. Bolnica je 24. 11. 2022. provela direktni postupak i zaključen je ugovor na šest mjeseci odnosno do isteka sredstava s ASA bankom d.d Sarajevo u iznosu od 7.020 KM.

Konstatovali smo da zaposlenici u bolničkoj apoteci vrše provjeru faktura i cijena sa zaključenim okvirnim sporazumima. Međutim, bolnička apoteka nema uspostavljen sistem praćenja ukupne realizacije prema zaključenim okvirnim sporazumima niti imaju evidenciju utrošenih količina prema određenom okvirnom sporazumu. **Na osnovu uzoraka za nabavke lijekova i reagenasa utvrđeno je da je ostvaren promet veći od vrijednosti na koje su zaključeni okvirni sporazumi sa dobavljačima, kao i da su vršene nabavke u periodu između zaključivanja dva okvirna sporazuma, odnosno bez zaključenog okvirnog sporazuma i ugovora. Ukupnu vrijednost prometa iznad zaključenih okvirnih sporazuma i nabavki bez zaključenog okvirnog sporazuma i ugovora nismo mogli kvantificirati.**

Prilikom analize faktura po okvirnim sporazumima za održavanje medicinske opreme konstatovali smo da je Bolnica zaključila Okvirni sporazum na dvije godine za održavanje medicinske opreme Elekta u vrijednosti od 358.979 KM. Konstatovali smo da zamjena dijela u vrijednosti od 31.527 KM nije navedena uz prilog okvirnog sporazuma odnosno nije na spisku dijelova sa priloženim cijenama na osnovu kojeg je zaključen okvirni sporazum. Također Bolnica je zaključila okvirni sporazum za servisiranje medicinske opreme proizvođača Drager u vrijednosti od 354.763 KM, te je revidirana faktura servisiranja aparata za anesteziju Primus gdje ne možemo potvrditi cijenu zamjene dijela u iznosu od 4.949 KM jer nije navedena uz prilog okvirnog sporazuma u dijelu rezervnih dijelova i cijena. Također izvršeno je servisiranje aparata Evita 4 gdje također ne možemo potvrditi zamjenu dijelova u iznosu od 8.045 KM. Bolnica je zaključila ugovor za održavanje medicinske opreme aparata proizvođača Cobas e 411 i Cobas 480 hamilton. Dio koji je zamijenjen u iznosu od 12.904 KM nije u prilogu uz okvirni sporazum. **Konstatujemo da su izvršene nabavke održavanja i popravke opreme dijelovima koji nisu bili predmet tenderske dokumentacije niti okvirnog sporazuma u najmanjem iznosu od 57.155 KM. Prema usmenim obrazloženjima zaposlenika, radi se o staroj medicinskoj opremi koju može servisirati većinom samo jedan dobavljač koji ne prezentuje sve rezervne dijelove u svojoj ponudi. Rezervni dijelovi koji se nalaze u tenderskoj dokumentaciji se uzimaju iz kataloga dobavljača, a u njima nisu navedeni svi rezervni dijelovi.**

Plan javnih nabavki Bolnice za 2022. godinu ne sadrži sve propisane elemente utvrđene Pravilnikom o javnim nabavkama Bolnice. Također, ne sadrži sve postupke javnih nabavki koji su se proveli u 2022. godini. Najveći dio direktnih postupaka nije bio planiran niti su donesene posebne odluke o pokretanju postupka, što nije u skladu sa članom 17. stav 1. Zakona o javnim nabavkama. Nabavke ugovorene vrijednosti u iznosu od najmanje 71.331 KM nisu izvršene u skladu s članom 15. Zakona o javnim nabavkama, gdje je definisano kako ugovornom organu nije dozvoljeno dijeljenje predmeta nabavke s namjerom izbjegavanja primjene odgovarajućeg postupka. U toku 2022. godine nisu se zaključivali pojedinačni ugovori sa dobavljačima na osnovu zaključenih okvirnih sporazuma. Bolnička apoteka nema sistem praćenja i realizacije ugovora. Utvrđeno je da je kod nabavki lijekova i medicinskog potrošnog materijala ostvaren promet veći od vrijednosti na koje su zaključeni okvirni sporazumi sa dobavljačima, kao i da su vršene nabavke u periodu između zaključivanja dva okvirna sporazuma, odnosno bez ugovora ili zaključenog okvirnog sporazuma. Ukupnu vrijednost prometa iznad zaključenih ugovora nismo mogli kvantificirati. Izvršene su nabavke održavanja i popravke opreme dijelovima koji nisu bili predmet tenderske dokumentacije niti okvirnog sporazuma u najmanjem iznosu od 57.155 KM. Navedeno nije u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama.

Preporuke:

- ***nabavke roba i usluga vršiti u skladu s procedurama propisanim Zakonom o javnim nabavkama, a izbor dobavljača i postupke javnih nabavki provoditi uz dosljedno poštovanje principa i odredbi Zakona i s ciljem izbjegavanja dijeljenja postupaka i primjene odgovarajućeg postupka;***
- ***uspostaviti sistem praćenja realizacije ugovora kako bi se osiguralo dosljedno poštovanje svih odredbi zaključenih okvirnih sporazuma.***

9. OSTALI NALAZI

9.1 Finansijska konsolidacija

Zakon o finansijskoj konsolidaciji i restrukturiranju javnih zdravstvenih Ustanova u FBiH donesen je 28. 4. 2022. godine (u daljem tekstu: Zakon). Ovim Zakonom uređuje se finansijska konsolidacija i restrukturiranje javnih zdravstvenih Ustanova čiji je osnivač općina, kanton, FBiH i jedan ili više kantona zajedno, te FBiH u skladu sa članom 53. Zakona o zdravstvenoj zaštiti. Finansijska konsolidacija i restrukturiranje provodi se s ciljem postizanja stanja likvidnosti i solventnosti javnih zdravstvenih ustanova, jačanja odgovornosti u upravljanju rizikom u poslovanju, kao i povećanja kvaliteta i efikasnosti u pružanju zdravstvenih usluga. Finansijska konsolidacija zdravstvenih Ustanova obuhvata rješavanja dugovanja zdravstvenih Ustanova kod kojih je evidentirana nelikvidnost u smislu odredbi Zakona o finansijskom poslovanju i/ili postoji akumulirani gubitak, po osnovu: doprinosa za PIO iz i na plate; doprinosa za osnovno zdravstveno osiguranje iz i na plate; poreza i drugih javnih prihoda, izuzev PDV-a; komunalnih usluga (struja, voda, gas, grijanje); isporučenih roba neophodnih za rad zdravstvene ustanove dobavljačima roba (lijekovi, potrošni materijali i sl.) i neisplaćenih neto plaća zaposlenika. U skladu sa ovim Zakonom zdravstvene Ustanove su u obavezi sačiniti program finansijske konsolidacije i/ili restrukturiranja u roku od dvanaest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona. Shodno članu 20. Zakona, Program finansijske konsolidacije i/ili restrukturiranja se zasniva na principima zabrane daljeg akumuliranja duga i gubitaka, te utvrđivanjem prioriteta trošenja.

Za implementaciju Zakona Vlada FBiH planirala su ukupna sredstva u iznosu od 225.000.000 KM, od čega su za finansijsku konsolidaciju i restrukturiranje tri univerzitetsko-kliničke bolnice planirana sredstva u ukupnom iznosu od 119.000.000 KM. Budžetom FBiH za 2022. godinu planirana su sredstva za ove namjene u iznosu od 75.000.000 KM, od čega se na konsolidaciju i restrukturiranje tri sveučilišno-kliničke bolnice odnosi 39.666.667 KM.

Za Bolnicu su planirana sredstva u iznosu od 29.000.000 KM, od čega je za 2022. godinu planirano 9.666.667 KM. Bolnica je 22. 7. 2022. godine s Federalnim ministarstvom zdravstva potpisala Ugovor o dodjeli sredstava „Tekući transfer drugim nivoima vlasti i fondovima – transfer za sanaciju zdravstvenih Bolnica u FBiH“ u vrijednosti od 9.666.667 KM. Ugovorom je predviđena isplata iznosa od 4.833.333,50 KM na transakcijski račun Bolnice, a ugovoreno je da će se preostali iznos isplaćivati kvartalno po ispunjenju uslova iz ugovora (dostavljanje Odluke i Programa finansijske konsolidacije), a na namjenski račun za provođenje postupka finansijske konsolidacije. Zahtjev za pokretanje postupka finansijske konsolidacije podnesen je 29. 8. 2022. Upravnom odboru, koji ga je odobrio 6. 9. 2022. godine. Uplata prvog dijela izvršena je 13. 9. 2022. godine. Zahtjev je 24. 11. 2022. dostavljen Federalnom ministarstvu zdravstva.

Program finansijske konsolidacije i/ili restrukturiranja Bolnice usvojio je Upravni odbor Bolnice 22. 11. 2022. godine. Vlada FBiH je 8. 12. 2022. donijela Odluku o finansijskoj konsolidaciji i/ili restrukturiranju Bolnice i Odluku o usvajanju programa finansijske konsolidacije i/ili restrukturiranja Bolnice. Doznačena sredstva evidentirana su kao prihod u 2022. godini. Upravni odbor Bolnice je 29. 12. 2022. godine usvojio Izvještaj o realizaciji programa finansijske konsolidacije i/ili restrukturiranje i namjenskom utrošku sredstava doznačenih iz Budžeta FBiH.

Uvidom u izvode banaka, odnosno izvršena plaćanja dobavljačima, kao i sačinjeni Izvještaj, konstatovano je da su doznačena sredstva u potpunosti utrošena na izmirenje obaveza prema dobavljačima za lijekove i potrošni materijal, što je u skladu sa zaključenim ugovorom. Izvještaj o realizaciji Programa finansijske konsolidacije i/ili restrukturiranja Bolnice za period I-VI 2022. godine dostavljen je Federalnom ministarstvu zdravstva 29. 12. 2022. godine. Ostatak sredstava za 2022. godinu u iznosu od 4.833.333,50 KM doznačen je 6. 1. 2023. godine, a priznavanje prihoda izvršeno je u 2022. godini. Sredstva su iskorištena za izmirenje obaveza prema dobavljačima za lijekove i potrošni materijal u januaru 2023. godine. Izvještaj o realizaciji za period VII-XII 2022. godine dostavljen je Federalnom ministarstvu zdravstva 26. 1. 2023. godine.

Vlada FBiH je 19. 4. 2023. godine donijela Odluku o usvajanju navedenih izvještaja o realizaciji programa finansijske konsolidacije i/ili restrukturiranja Bolnice za 2022. godinu.

Shodno navedenom, konstatujemo da je Bolnica finansijska sredstva za konsolidaciju utrošila u skladu sa zaključenim Ugovorom o dodjeli sredstava „Tekući transferi drugim nivoima vlasti i fondovima – transfer za sanaciju zdravstvenih Bolnica u FBiH“ i Programom finansijske konsolidacije Bolnice.

9.2 IT revizija

Za podršku radnim i poslovnim procesima Bolnica koristi kupljene softverske pakete za podršku zdravstvenim procesima i softverski paket razvijen od strane stručnog osoblja IT sektora Bolnice. Informacioni sistem Bolnice je dio integralnog zdravstvenog sistema Kantona. Krajem 2021. godine Bolnica je usvojila dokument „Strategija informacionih tehnologija i medicinskih uređaja za period od 2021. - 2024. godina“, koji predstavlja IT strategiju za period od tri godine. Međutim, nisu prezentirani akcioni planovi za provođenje u cilju izgradnje informacionog sistema u skladu sa poslovnim ciljevima Bolnice.

Bolnica je u periodu 2008.-2011. godine izvršila informatizaciju ključnih medicinskih procesa. Od 2008. godine za podršku procesu slikovne dijagnostike koristi IMPAX rješenje Medit d.o.o /Agfa. U isti su uključeni svi aparati za CT, MR i ultrazvučni digitalni aparati koji podržavaju generiranje slike u standardnom formatu, osim analognih ultrazvučnih aparata za koje je potrebna kupovina dodatne opreme, a isto je ocijenjeno kao neisplativo. Održavanje softverske aplikacije i podršku korisnicima vrši implementator za iznos fiksne mjesečne naknade što je regulisano ugovorom. Navodimo da je 2011. godine izvršena informatizacija radnih procesa laboratorija mikrobiologije, biohemije, patologije i transfuzije kupovinom licenci i implementacijom laboratorijskog informacionog sistema (LIS-a) rješenja firme „Wizard Computer“ d.o.o. Mostar. Od isteka garantnih rokova iz implementacije sa istom firmom su zaključena dva trogodišnja ugovora o servisiranju 2013. godine i 2015. godine na iznos mjesečne fiksne naknade. Pored navedenog, 2011. godine je implementiran bolnički informacioni sistem rješenje Medit d.o.o. Sarajevo/T-Systems kojim je podržan elektronski bolnički karton pacijenata. Po Zaključku Vlade Kantona BIS je određen kao dio integralnog informacionog sistema zdravstva Kantona i u 2016. godini izvršeno je izmještanje baze podataka BIS-a u prostorije Kantonalnog Zavoda, te je predviđeno da će održavanje BIS-a biti u nadležnosti Kantonalnog zavoda zdravstvenog osiguranja. U revidiranoj godini održavanje informacionih sistema: PACS - sistem za arhiviranje radioloških slika, RIS - radiološki informacioni sistem, LIS - laboratorijski informacioni sistem i BIS - bolnički informacioni sistem su u nadležnosti Kantonalnog zavoda.

Osim navedenih informacionih sistema Bolnica koristi i interno razvijeno softversko rješenje (Visus) za podršku finansijskog i robno-materijalnog knjigovodstva, fakturisanja usluga za ambulantne i bolničke pacijente, blagajne, kadrovske evidencije, obračuna plata, evidencije radnog vremena, javne nabavke, bolničke kuhinje, evidencije lijekova, evidencije prijave kvarova, helpdesk portal. Projektovanje, održavanje i razvoj vrše zaposlenici IT sektora. Visus sistemom se obrađuju značajna finansijska sredstva i imaju značajnost za finansijske izvještaje.

U sistemu za evidencije i obračun plata revizijom 2016. godine smo utvrdili da se ne koriste razvijene funkcionalnosti (elektronski obrasci prisutnosti se popunjavaju po organizacionim dijelovima, i podaci se u procesu obrade ponovo manuelno unose) kao i sati za obračun naknada po osnovu pripravnosti i dežurstava, toplog obroka. Kako se u navedenim sistemima obrađuju masovni podaci, uvođenjem automatskih kontrola se smanjuju mogućnosti ljudske greške. Ured za reviziju je dao preporuku da se osigura korištenje razvijenih funkcionalnosti aplikativnog sistema Visus kao i razvoj novih funkcionalnosti kontrole radnog vremena, što je i učinjeno. Izmijenjena je aplikacija u modulu za kadrovsku evidenciju i obračun plaća, proširen je broj izvještaja u modulu za kadrovsku evidenciju i implementirana je opcija za preuzimanje evidentiranih sati rada i odsustva iz evidencije prisustva na radu (šihtarica) u obračun plaća.

Uvidom u aplikativni sistem za podršku procesu evidencija apoteka ustanovili smo da isti nije usklađen sa zakonskom regulativom (u aplikaciji apoteka, evidentiranje i izdavanje lijeka se vrši po komadu, a po Zakonu o evidencijama u oblasti zdravstva je definirano da se isto vrši po kutijama). Prema navodima odgovornih u klinikama isto nije provedeno jer isto nije praktično. Također zaposlenici kliničkih apoteka nemaju mogućnost uvida u stanje zaliha glavne apoteke. Ured za reviziju institucija FBiH je dao preporuku da se razmotri mogućnost usklađivanja sa zakonskom regulativom i inicira izmjena zakonskog propisa u dijelu neprovođenosti. Nije prezentovana relevantna dokumentacija da je inicirana izmjena zakonskog propisa, a od nadležnih iz IT sektora smo dobili prikaz aplikativnog sistema za podršku procesu evidencija apoteka gdje je prezentovano da se evidentiranje i izdavanje lijeka može vršiti po kutijama/pakovanju. Isto tako je prezentovano da je moguće vidjeti zalihe glavne apoteke.

Potrebno je provesti usklađivanje medicinske evidencije izdavanja lijekova s važećom zakonskom regulativom, posebno sa Zakonom o evidencijama u oblasti zdravstva u dijelu evidencije o prometu i potrošnji lijekova i inicirati izmjene zakonskog propisa u dijelu neprovođenosti.

Bolnica ima više izrađenih i usvojenih politika i procedura iz 2009. godine kojim je regulirana sigurnost informacija i upravljanje sa IT. Iako je istim definirano da se revidiraju svake tri godine, dio procedura je revidiran samo jednom a drugi nikako. Ured za reviziju je dao preporuku da Bolnica treba redovno provoditi ažuriranje navedenih procedura u cilju osiguranja adekvatnog upravljanja sa IT i zaštite IT resursa od oštećenja, što je i učinjeno.

Uvidom u IT infrastrukturu ustanovili smo da nedostaju kontrole okruženja. Prostorija za serversku opremu se nalazi ispod mokrog čvora i više puta je plavljena i stalno izložena prijetnji od plavljenja. Uslijed nedostatka tehničkog i trajnog rješenja ovog problema uposlenici IT sektora su pronašli privremeno, improvizirano rješenje zaštite serverske opreme. Prostorija za serversku opremu igra ključnu ulogu u održavanju pouzdane i sigurne infrastrukture informacijskih sistema. Izlaganje prostorije plavljenju predstavlja značajan rizik od oštećenja opreme, gubitka podataka i prekida rada. Osim toga, nedostatak kontrola okruženja može negativno utjecati na radne uvjete, temperaturu i vlagu, što dalje može utjecati na pouzdanost i performanse serverske opreme.

Potrebno je izraditi i implementirati tehničko rješenje zaštite prostorije za serversku opremu od potencijalnog plavljenja. Također, potrebno je uvesti sistem kontrole okruženja koji će pratiti i održavati optimalne uvjete za serversku opremu, uključujući temperaturu, vlagu, protok zraka i prašinu. Ovo će osigurati pouzdan rad i produžiti životni vijek opreme.

Također, revizijom smo uočili u dijelu sistemskog softvera starije operativne sisteme za servere što ukazuje da se ne vrši redovna nadogradnja istih. Bolnica je implementirala centralni backup IT sistema, ali zbog neprovođenja nabavki za proširivanje IT infrastrukture centralni backup sistem ne radi u punom kapacitetu.

Bolnica je više puta zaključivala okvirni sporazum sa kompanijom „Optima IT“ d.o.o. Mostar, i to 2016. godine za nabavku računarske opreme u vrijednosti od 249.415KM, 2017. godine za nabavku opreme za proširivanje sistema za digitalizaciju slika na PACS sistemu u vrijednosti od 116.939KM i 2019. godine za nabavku računarske i telekomunikacione opreme u vrijednosti od 149.957KM.

U posljednje tri godine Bolnica nije provodila javne nabavke za proširivanje i održavanje IT infrastrukture iako su sredstva bila planirana za tu namjenu. Smatramo da Bolnica ne izdvaja dovoljno sredstava za IT infrastrukturu, što je već prouzrokovalo prekide ključnih procesa. Napredne softverske i hardverske komponente omogućile bi brže i sigurnije procesiranje podataka, te kontinuitet rada ključnih procesa, što bi u konačnici smanjilo vrijeme čekanja i poboljšalo korisničko iskustvo.

Preporučujemo da Bolnica kontinuirano vrši nadogradnju i održavanje IT infrastrukture u skladu s raspoloživim finansijskim mogućnostima. Ova mjera osigurat će sigurnost, pouzdanost i učinkovitost IT okruženja.

Preporuke:

- *razmotriti mogućnost usklađivanja medicinske evidencije izdavanja lijekova, shodno Zakonu o evidencijama u oblasti zdravstva, u dijelu evidencije o prometu i potrošnji lijekova i inicirati izmjene zakonskog propisa u dijelu neprovodivosti;*
- *izraditi i usvojiti akcione planove za provođenje strateškog plana razvoja u cilju izgradnje informacionog sistema u skladu sa poslovnim ciljevima Bolnice;*
- *izraditi i implementirati tehničko rješenje zaštite prostorije za serversku opremu od potencijalnog plavljenja, te osigurati adekvatne kontrole okruženja IT resursa i njihov monitoring;*
- *kontinuirano vršiti nadogradnju i održavanje IT infrastrukture Bolnice kako bi se osigurala sigurnost, pouzdanost i učinkovitost IT okruženja.*

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Na dostavljeni Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2022. godinu Bolnica je 7. 8. 2023. godine dostavila komentar, uz dodatnu dokumentaciju.

Obrazloženja su data na nalaze i preporuke u vezi sa: izvještavanjem o unutrašnjem nadzoru; uspostavljanjem interne revizije; usvajanjem godišnjeg obračuna; Pravilnikom o plaćama koji nije usklađen sa Zakonom o radu i Kolektivnim ugovorom o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u oblasti zdravstva na području Tuzlanskog kanton, obračunom i isplatom plaća pomoćnicima direktora i obračunom i isplatom stimulacija zaposlenicima; brojem sati redovnog rada zaposlenika; vođenjem evidencija o radnom vremenu; brojem sati prekovremenog rada; isplatom plaća i pripadajućih doprinosa; iskazivanjem stalnih sredstava u skladu s MRS-om 36 – Umanjenje vrijednosti imovine; iskazivanjem prihoda i povezanih potraživanja po osnovu međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju; knjigovodstvenim evidentiranjem rashodovanih stalnih sredstava; utvrđivanjem činjeničnog stanja i preispitivanjem prava vlasništva i korištenja dijela zemljišta i građevinskih objekata; nedonošenjem akta o osnivanju u skladu sa članom 6. Zakona o ustanovama i nezaključivanjem ugovora između Bolnice i osnivača; provođenjem godišnjeg popisa sredstava i obaveza; i nabavkom reagensa i medicinskog potrošnog materijala.

Uvažen je i inkorporiran u konačan Izvještaj komentar koji se odnosi na izvještavanje o unutrašnjem nadzoru. Uz komentar je dostavljen Zaključak Upravnog odbora od 16. 5. 2023. godine, kojim se prihvata Informacija o Izvještaju o stanju kvaliteta i sigurnosti zdravstvenih usluga i unutrašnjem nadzoru nad radom organizacionih jedinica i zdravstvenih radnika za 2022. godinu, i Izvod iz zapisnika sa sjednice Stručnog vijeća od 5. 7. 2023. godine u kojem je navedeno da Stručno vijeće prima k znanju ovaj Izvještaj.

Također, uvažen je i inkorporiran u Izvještaj komentar koji se odnosi na iskazivanje prihoda i povezanih potraživanja po osnovu međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju. Uz komentar je dostavljena dokumentacija iz koje je vidljivo da se ova potraživanja i prihodi u 2023. godini priznaju u skladu sa Konceptualnim okvirom za finansijsko izvještavanje.

Uvažen je komentar u vezi uspostavljanja interne revizije u kojem je navedeno da su u Službi za internu reviziju u periodu od 1. 1. do 6. 9. 2022. godine radila dva interna revizora, a od 6. 9. do 31. 12. 2022. godine radi samo jedan revizor (rukovodilac). Navedeno je inkorporirano u Izvještaj kao dodatna informacija, ali to nije uticalo na izmjenu nalaza u Izvještaju, jer se u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Zaključkom Vlade FBiH²⁰ iz 2020. i 2021. godine interna revizija smatra funkcionalnom sa popunom od najmanje dva izvršioca u Jedinici za internu reviziju.

Za obrazloženja koja nisu prihvaćena jer nisu prezentovane nove činjenice, niti je dostavljena dokumentacija koja bi uticala na izmjene nalaza, dajemo sljedeća pojašnjenja:

- u vezi sa usvajanjem godišnjeg obračuna u komentaru je navedeno da Bolnica prilikom revizije finansijskih izvještaja prethodnih godina nije imala primjedbi i preporuka društava za reviziju i Ureda za reviziju na odluke o usvajanju Izvještaja o radu i poslovanju, kao i odluke o utvrđivanju finansijskih izvještaja za potrebe njihove predaje ovlaštenoj instituciji, te da su odluke identične za 2022. i za prethodne godine. Skrećemo pažnju da se data preporuka odnosi na obavezu Upravnog odbora da usvoji godišnji obračun, a ne na odluke o usvajanju izvještaja o radu i odluke o utvrđivanju finansijskih izvještaja za potrebe njihove predaje ovlaštenoj instituciji. Obrazloženje nije imalo uticaja na izmjene nalaza u Izvještaju jer je obaveza Upravnog odbora da usvoji godišnji obračun propisana članom 65. Zakona o zdravstvenoj zaštiti i članom 38. Statuta;
- vezano za neusklađenost Pravilnika o plaćama sa Zakonom o radu i Kolektivnim ugovorom, u dijelu obračuna i isplate plaća pomoćnicima direktora i stimulacija zaposlenicima, navedeno je da je stav o neskladnosti Pravilnika neutemeljen. Istaknuto je da je članom 19. stav 3. Zakona o radu, te članom 9. stav 3. Kolektivnog ugovora definiran princip primjene povoljnijeg prava, kao jednog od osnovnih principa radnog prava. Također, navedeno je da u skladu s tim Bolnica ne bi trebala utvrditi manji obim ili za radnike nepovoljnija prava, ali je dopušteno utvrditi veći obim ili za radnika povoljnija prava kao što je utvrđeno za pomoćnike direktora. Vezano za obračun i isplatu stimulacija zaposlenicima navedeno je da Kolektivni ugovor u članu 55. sadrži upućujuću odredbu kojom je definisano upravo da poslodavac svojim internim pravilnikom utvrđuje uslove i postupak za nagrađivanje radnika, tako da ni u tom kontekstu ne može biti govora o neusklađenosti Pravilnika o plaćama sa Kolektivnim ugovorom.

Članom 70. Kolektivnog ugovora utvrđeno da su poslodavci i radnici u svim javnim zdravstvenim ustanovama dužni pridržavati se odredbi Kolektivnog ugovora i u skladu s njim donijeti pravilnike o radu u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu, te zaključiti ugovore o radu sa radnicima. Ovom odredbom je utvrđeno da Bolnica mora poštovati Kolektivni ugovor i ne može određene zaposlenike dovoditi u povoljniji položaj. Također konstatujemo da odredbama Pravilnika o plaćama nije primijenjeno pravilo povoljnijeg prava zaposlenicima, nego su im data nova prava u odnosu na ostale zaposlenike kojima je način obračuna plaća utvrđen Kolektivnim ugovorom. Odluke Upravnog odbora kojima se utvrđuju plaće za pomoćnike direktora nisu donesene u skladu s odredbama Kolektivnog ugovora. Odluke su donesene pozivajući se na član 6. Zakona o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija FBiH i javnih preduzeća u većinskom vlasništvu FBiH.

S obzirom na to da niti jednim aktom nije utvrđeno da su pomoćnici direktora članovi Uprave Bolnice, ne možemo potvrditi osnovanost donošenja odluka Upravnog odbora, a samim tim niti utvrđeni način obračuna plaće pomoćnicima direktora. Vezano za obračun i isplatu stimulacija zaposlenicima, ističemo da je Kolektivnim ugovorom utvrđeno da se radnik može nagraditi po osnovu ostvarenih ušteda, racionilizacija i inovacija u procesu rada, dok je Pravilnikom utvrđeno da i direktor može svojom odlukom uvećati plaću radniku koji kvalitetno i efikasno obavlja poslove i radne zadatke ili obavlja poslove čiji je obim vanredno

²⁰ Zaključak V. broj: 1339/2020 od 1. 10. 2020. godine i dopuna Zaključka V. broj: 1592/2021 od 21. 10. 2021. godine

povećan ili na svom radnom mjestu trpi povećan napor ili u drugim opravdanim okolnostima. Samim tim, odredbe Pravilnika o radu nisu usaglašene sa odredbama Kolektivnog ugovora.

- u obrazloženju vezanom za vođenje evidencija o radnom vremenu navedeno je da je Bolnica postupila po preporuci datoj u Nacrtu Izvještaja. U komentaru se navodi da se evidencije o radnom vremenu vode u svim organizacionim jedinicama, kao i da odgovorni radnici koji vode ših liste istovremeno vode i evidencije o radnom vremenu, što služi kao osnov za elektronsku izradu ših liste, na osnovu koje se vrši obračun plaća. Kao dokaz Bolnica je dostavila uzorak evidencija o radnom vremenu za juni 2023. godine Klinike za hirurgiju (jedan zaposlenik) i Ureda direktora (jedan zaposlenik). Imajući u vidu da je u dostavljenim evidencijama o radnom vremenu iskazan identičan početak i kraj radnog dana za određenu smjenu, izražavamo sumnju u njihovu vjerodostojnost. Također, s obzirom na to da Bolnica ima preko 2.500 zaposlenika, dostavljeni uzorak evidencija o radnom vremenu za dva zaposlenika nije dovoljan da bi se na osnovu njega izveo odgovarajući zaključak;
- u vezi sa brojem sati prekovremenog rada u komentaru je navedeno da na osnovu povećanja sedmičnog fonda sati sa 37,5 na 40 h (Aneks Kolektivnog ugovora), od 1. 1. 2023. godine u Bolnici nema prekovremenog rada, na osnovu čega se konstatuje da je preporuka u vezi prekovremenog rada realizovana. Dato obrazloženje nije uticalo na izmjene nalaza s obzirom na to da nije dokumentovano;
- u vezi sa knjigovodstvenim evidentiranjem rashodovanih stalnih sredstava navedeno je da je data preporuka realizovana, odnosno da su rashodovana stalna sredstva koja su iskazana u vanbilansnoj evidenciji isknjižena iz bilansne evidencije. Dato obrazloženje nije uticalo na izmjene nalaza s obzirom na to da nije dostavljena dokumentacija da je izvršeno isknjižavanje rashodovanih stalnih sredstava iz bilansne knjigovodstvene evidencije;
- u obrazloženju vezanom za preporuku koja se odnosi na to da se isplata plaća i uplata pripadajućih doprinosa vrši istovremeno, u skladu sa odredbama Zakona o doprinosima, navedeno je da Bolnica od plaće za maj 2023. godine istovremeno isplaćuje plaću i pripadajuće doprinose, na osnovu čega se konstatuje da je preporuka realizovana. Dato obrazloženje nije uticalo na izmjene nalaza s obzirom na to da nije dostavljena dokumentacija iz koje bi bilo vidljivo da se uplata doprinosa vrši istovremeno uz isplatu plaća zaposlenicima.

Data su dodatna obrazloženja i navedene su poduzete aktivnosti koje nisu imale uticaja na konstatovane nalaze, a odnose se na sljedeće:

- vezano za preporuku koja se odnosi na utvrđivanje činjeničnog stanja i preispitivanje prava vlasništva i korištenja nad zemljištem i građevinskim objektima na lokalitetima Kojšino i Krajiška ulica, u komentaru je navedeno da ovo zemljište i građevinski objekti nisu u stvarnom posjedu Bolnice i da ih Bolnica ne koristi, te da su poduzete aktivnosti u cilju realizacije preporuke (Bolnica je uložila Žalbu na Rješenje Službe za geodetsko i imovinsko-pravne poslove grada Tuzle od 7. 7. 2023. godine);
- u vezi s činjenicom da osnivači nisu donijeli akt o osnivanju u skladu sa članom 6. Zakona o ustanovama, kojim se, između ostalog, reguliše iznos sredstava za osnivanje i početak rada i način njihovog osiguravanja, izvori i način obezbjeđenja sredstava za rad, međusobna prava i obaveze između osnivača i Bolnice i dr., te da su osnivači bili u obavezi, u skladu sa članom 7. Zakona o ustanovama i članom 4. Statuta, zaključiti ugovor kojim bi se regulisala međusobna prava, obaveze i odgovornosti osnivača, u komentaru je navedeno da je Skupština Tuzlanskog kantona 6. 7. 2023. godine donijela Zaključak kojim je formirala radnu grupu. Radna grupa ima zadatak da u ime Skupštine započne pregovore sa Vladom FBiH o izradi i sadržaju Ugovora o međusobnim pravima, obavezama i odgovornostima osnivača Bolnice, sa posebnim fokusom na preuzimanje finansijskih obaveza spram preuzetih osnivačkih prava, te da o rezultatima svojih aktivnosti obavijesti Vladu i Skupštinu Kantona.

Reviziju Javne zdravstvene Ustanove Univerzitetski klinički centar Tuzla obavio je revizorski tim u sastavu: Sabina Selesković – voditeljica tima, Jelena Lovrić – članica tima, i Emir Skalonjić – član tima.

Voditeljica tima

Sabina Selesković, s. r.

**Rukovoditeljica Sektora
za razvoj, metodologiju i upravljanje
kvalitetom**

Mia Buljubašić, s. r.

**Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju
zavoda, fondova i agencija**

Marijana Milićević, s. r.

V. PRILOZI

- 1. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI**
- 2. IZJAVA RUKOVODSTVA**

JZU UKC d.d. Tuzla

Naziv pravnog lica

Tuzla, TRNOVAC BB

Sjedište i adresa pravnog lica

Djelatnosti bolnica

Djelatnost

Intesa Sanpaolo Banka d.d. BiH

Naziv banke

1549212013777322

Broj računa

4209390440007

Identifikacioni broj za direktne poreze

209390440007

Identifikacioni broj za indirektne poreze

86.10

Šifra djelatnosti po KDBiH 2010

094

Šifra opštine

**IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU NA KRAJU PERIODA
(BILANS STANJA)
na dan 31.12.2022. godine**

- u KM -

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
	IMOVINA				
A.	Dugoročna imovina (002+009+014+015+020+021+022+023+024+025+028+033+034)		001	85.153.690	72.977.913
1.	Nekretnine, postrojenja i oprema (003 do 008)		002	85.152.373	72.122.047
1.1.	Zemljište		003	7.494.908	7.455.220
1.2.	Građevinski objekti		004	59.706.965	51.249.317
1.3.	Postrojenja, oprema i namještaj		005	17.011.565	13.071.190
1.4.	Transportna sredstva		006	54.380	
1.5.	Ostala dugoročna materijalna imovina		007	355.047	72.105
1.6.	Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi		008	529.508	274.215
2.	Imovina s pravom korištenja (010 do 013)		009		354.502
2.1.	Zemljište		010		
2.2.	Građevinski objekti		011		354.502
2.3.	Postrojenja i oprema		012		
2.4.	Nematerijalna imovina		013		
3.	Ulaganja u investicijske nekretnine		014		
4.	Nematerijalna imovina (016 do 019)		015	102	498.939
4.1.	Kapitalizirana ulaganja u razvoj		016		
4.2.	Koncesije, patenti, licence i druga prava		017		
4.3.	Ostala nematerijalna imovina		018	102	498.939
4.4.	Nematerijalna imovina u pripremi		019		

1025370439

Kontrolni broj: 1025370439

str. 1 od 4

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
5.	Biološka imovina		020		
6.	Ulaganja u zavisne subjekte		021		
7.	Ulaganja u pridružene subjekte		022		
8.	Ulaganja u zajedničke poduhvate		023		
9.	Goodwill		024		
10.	Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat (026+027)		025		
10.1.	Ulaganja u instrumente kapitala		026		
10.2.	Obveznice, dati krediti i ostali dužnički instrumenti		027		
11.	Finansijska imovina po amortizovanom trošku (029 do 032)		028	1.215	2.425
11.1.	Depoziti kod banaka		029		
11.2.	Dati krediti		030		
11.3.	Obveznice		031		
11.4.	Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku		032	1.215	2.425
12.	Potraživanja po finansijskim najmovima		033		
13.	Ostala imovina i potraživanja		034		
B.	Odgodena porezna imovina		035		
C.	Kratkoročna imovina (037+043+044+045+049+054+055+056+057+058+059)		036	34.397.992	24.656.948
1.	Zalihe (038 do 042)		037	11.805.195	11.784.385
1.1.	Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar		038	11.726.089	11.738.155
1.2.	Proizvodnja u toku, poluproizvodi i nedovršene usluge		039		
1.3.	Gotovi proizvodi		040		
1.4.	Roba		041	360	424
1.5.	Dati avansi		042	78.746	45.806
2.	Dugoročna imovina namijenjena prodaji i imovina poslovanja koje se obustavlja		043		
3.	Ugovorna imovina		044	49.530	
4.	Potraživanja od kupaca (046 do 048)		045	9.606.055	8.469.081
4.1.	Kupci - povezane strane		046		
4.2.	Kupci u zemlji		047	9.606.055	8.469.081
4.3.	Kupci u inostranstvu		048		
5.	Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku (050 do 053)		049		
5.1.	Depoziti kod banaka		050		
5.2.	Dati krediti		051		
5.3.	Obveznice		052		
5.4.	Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku		053		
6.	Potraživanja po finansijskim najmovima		054		
7.	Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti ili gubitku		055		

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
8.	Derivatni finansijski instrumenti		056		
9.	Novac i novčani ekvivalenti (isključujući prekoračenja po bankovnim računima)		057	11.681.986	2.897.554
10.	Akontacije poreza na dobit		058		
11.	Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja		059	1.255.226	1.505.928
D.	UKUPNO IMOVINA (001+035+036)		060	119.551.682	97.634.861
E.	VANBILANSNA EVIDENCIJA		061	19.835.949	15.998.725
F.	UKUPNO IMOVINA I VANBILANSNA EVIDENCIJA (060+061)		062	139.387.631	113.633.586
	KAPITAL				
1.	Vlasnički kapital (102-103+104+105+106)		101	61.917.709	61.917.709
1.1.	Dionički kapital		102		
1.2.	Otkupljene vlastite dionice		103		
1.3.	Udjeli članova društva sa ograničenom odgovornošću		104		
1.4.	Državni kapital		105	61.917.709	61.917.709
1.5.	Ostali oblici vlasničkog kapitala		106		
2.	Dionička premija		107		
3.	Rezerve (109+110)		108		
3.1.	Statutarne rezerve		109		
3.2.	Ostale rezerve		110		
4.	Revalorizacione rezerve (112+113+114)		111	14.507.250	4.266.502
4.1.	Revalorizacione rezerve za nekretnine, postrojenja i opremu		112	14.507.250	4.266.502
4.2.	Revalorizacione rezerve za finansijsku imovinu mjerenu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		113		
4.3.	Ostale revalorizacione rezerve		114		
5.	Dobit (116+117)		115	2.219.501	2.219.501
5.1.	Akumulirana, neraspoređena dobit iz prethodnih perioda		116	2.219.501	2.219.501
5.2.	Dobit tekućeg perioda		117		
6.	Gubitak (119+120)		118	47.667.531	46.922.564
6.1.	Akumulirani, nepokriveni gubici iz prethodnih perioda		119	46.922.564	43.820.835
6.2.	Gubitak tekućeg perioda		120	744.967	3.101.729
7.	Kapital koji pripada vlasnicima matičnog društva (101+107+108+111+115-118)		121	30.976.929	21.481.148
8.	Kapital koji pripada vlasnicima manjinskih interesa		122		
A.	UKUPNO KAPITAL (121+122)		123	30.976.929	21.481.148
	OBAVEZE				
B.	Dugoročne obaveze (125+130+131+132)		124	24.246.027	21.680.535
1.	Finansijske obaveze po amortizovanom trošku (126+127+128+129)		125	48.019	1.048.666
1.1.	Obaveze po uzetim kreditima		126	48.019	1.048.666

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
1.2.	Obaveze po osnovu najmova		127		
1.3.	Obaveze po izdatim dužničkim instrumentima		128		
1.4.	Ostale finansijske obaveze po amortizovanom trošku		129		
2.	Odgodeni prihod		130	23.175.276	
3.	Rezervisanja		131	1.022.732	575.652
4.	Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja		132		20.056.217
C.	Odgodene porezne obaveze		133	1.137.861	
D.	Kratkoročne obaveze (135+142+143+144+145+146+147)		134	63.190.865	54.473.178
1.	Finansijske obaveze po amortizovanom trošku (136+137+138+139+140+141)		135	46.088.402	39.807.476
1.1.	Obaveze prema dobavljačima		136	46.088.402	39.807.476
1.2.	Ugovorne obaveze		137		
1.3.	Obaveze po uzetim kreditima		138		
1.4.	Obaveze po osnovu najmova		139		
1.5.	Obaveze po izdatim dužničkim instrumentima		140		
1.6.	Ostale finansijske obaveze po amortizovanom trošku		141		
2.	Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		142		
3.	Derivatni finansijski instrumenti		143		
4.	Odgodeni prihod		144	7.895.791	
5.	Rezervisanja		145		
6.	Obaveze za porez na dobit		146	27.010	
7.	Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja		147	9.179.662	14.665.702
E.	UKUPNO OBAVEZE (124+133+134)		148	88.574.753	76.153.713
F.	UKUPNO KAPITAL I OBAVEZE (123+148)		149	119.551.682	97.634.861
G.	VANBILANSNA EVIDENCIJA		150	19.835.949	15.998.725
H.	UKUPNO KAPITAL, OBAVEZE I VANBILANSNA EVIDENCIJA (149+150)		151	139.387.631	113.633.586

Tuzla, 21.02.2023.

Mjesto i datum

LJAJIĆ (SAFET) JASMINKA

Certificirani računovođa

CR-6519/5

Broj licence

Denijal Tulumović

Direktor

M.P.

Kontrolni broj: 1025370439

str. 4 od 4

JZU UKC d.d. Tuzla

Naziv pravnog lica

Tuzla, TRNOVAC BB

Sjedište i adresa pravnog lica

Djelatnosti bolnica

Djelatnost

Intesa Sanpaolo Banka d.d. BiH

Naziv banke

1549212013777322

Broj računa

4209390440007

Identifikacioni broj za direktne poreze

209390440007

Identifikacioni broj za indirektno poreze

86.10

Šifra djelatnosti po KDBiH 2010

094

Šifra opštine

**IZVJEŠTAJ O UKUPNOM REZULTATU ZA PERIOD
(BILANS USPJEHA)**

za period od 01.01.2022. do 31.12.2022. godine

- u KM -

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
	BILANS USPJEHA				
A.	Prihodi iz ugovora s kupcima (202+206+210)		201	139.499.213	131.273.992
1.	Prihodi iz ugovora sa povezanim stranama (203 do 205)		202		
1.1.	Prihodi od prodaje robe		203		
1.2.	Prihodi od prodaje gotovih proizvoda		204		
1.3.	Prihodi od pruženih usluga		205		
2.	Prihodi iz ugovora sa nepovezanim stranama na domaćem tržištu (207 do 209)		206	139.499.213	131.273.992
2.1.	Prihodi od prodaje robe		207	1.265	1.362
2.2.	Prihodi od prodaje gotovih proizvoda		208		
2.3.	Prihodi od pruženih usluga		209	139.497.948	131.272.630
3.	Prihodi iz ugovora sa nepovezanim stranama na inostranom tržištu (211 do 213)		210		
3.1.	Prihodi od prodaje robe		211		
3.2.	Prihodi od prodaje gotovih proizvoda		212		
3.3.	Prihodi od pruženih usluga		213		
B.	Ostali prihodi i dobici (215+230+241+242+243+244+245+246+247+251)		214	13.703.083	18.442.106
1.	Dobici od dugoročne nefinansijske imovine (216 do 229)		215		
1.1.	Neto dobici od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme		216		

114187925

Kontrolni broj: 114187925

str. 1 od 5

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
1.2.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme		217		
1.3.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od promjene revalorizovane vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme za koje nije bilo postojećih revalorizacionih rezervi		218		
1.4.	Neto dobiti od otuđenja ulaganja u investicijske nekretnine		219		
1.5.	Neto povećanja vrijednosti ulaganja u investicijske nekretnine koja se vode po fer vrijednosti		220		
1.6.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti investicijskih nekretnina		221		
1.7.	Neto dobiti od otuđenja nematerijalne imovine		222		
1.8.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti nematerijalne imovine		223		
1.9.	Neto dobiti od prestanka priznavanja imovine s pravom korištenja		224		
1.10.	Neto dobiti od otuđenja biološke imovine		225		
1.11.	Neto povećanja vrijednosti biološke imovine koja se vodi po fer vrijednosti		226		
1.12.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti biološke imovine		227		
1.13.	Neto dobiti od dugoročne imovine namijenjene prodaji		228		
1.14.	Ostali neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti dugoročne nefinansijske imovine		229		
2.	Dobici od finansijske imovine (231 do 240)		230		
2.1.	Neto otpuštanja ranije priznatih kreditnih gubitaka od finansijske imovine po amortizovanom trošku		231		
2.2.	Neto otpuštanja ranije priznatih kreditnih gubitaka od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		232		
2.3.	Neto dobiti od prestanka priznavanja finansijske imovine po amortizovanom trošku		233		
2.4.	Neto dobiti od modifikacija finansijske imovine po amortizovanom trošku koje nisu rezultirale prestankom priznavanja		234		
2.5.	Neto dobiti od otuđenja finansijske imovine po amortizovanom trošku		235		
2.6.	Neto povećanja vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		236		
2.7.	Neto dobiti od otuđenja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		237		
2.8.	Neto dobiti od otuđenja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		238		
2.9.	Neto dobiti od reklasifikacija finansijske imovine između poslovnih modela		239		
2.10.	Ostali neto dobiti od finansijske imovine		240		
3.	Neto otpuštanja rezervisanja		241		
4.	Neto dobiti od trgovanja derivatima		242		
5.	Prihodi od prodaje materijala, neto		243	3.412	4.328
6.	Viškovi i ostala pozitivna usklađenja zaliha		244	5.815	3.646
7.	Prihodi od dividendi		245		

Kontrolni broj: 114187925

str. 2 od 5

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
8.	Udio u dobiti pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela		246		
9.	Finansijski prihodi (248+249+250)		247	99.590	143.183
9.1.	Prihodi od kamata		248	26.592	10.033
9.2.	Neto pozitivne kursne razlike		249	9.604	
9.3.	Ostali finansijski prihodi		250	63.394	133.150
10.	Ostali prihodi i dobici		251	13.594.266	18.290.949
C.	Ukupno prihodi (201+214)		252	153.202.296	149.716.098
D.	Poslovni rashodi (254+255+256+257+258+262+269+270)		253	153.009.724	151.985.894
1.	Nabavna vrijednost prodane robe		254	759	683
2.	Promjene u zalihama gotovih proizvoda, poluproizvoda i proizvodnje u toku, neto (+) / (-)		255		
3.	Troškovi sirovina i materijala		256	37.492.602	40.622.189
4.	Troškovi energije i goriva		257	2.128.313	2.041.562
5.	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja (259 do 261)		258	105.316.686	102.396.880
5.1.	Bruto plaće zaposlenih		259	90.478.733	90.848.862
5.2.	Ostale naknade zaposlenih		260	14.416.831	11.325.399
5.3.	Troškovi ostalih angažovanih fizičkih lica, uključujući članove odbora		261	421.122	222.619
6.	Amortizacija (263 do 268)		262	4.214.084	3.817.662
6.1.	Nekretnine, postrojenja i oprema		263	4.214.084	3.817.662
6.2.	Investicijske nekretnine		264		
6.3.	Imovina s pravom korištenja		265		
6.4.	Nematerijalna imovina		266		
6.5.	Biološka imovina		267		
6.6.	Ostala dugoročna imovina po osnovu ugovora sa kupcima		268		
7.	Troškovi primljenih usluga		269	2.891.604	2.219.658
8.	Ostali poslovni rashodi i troškovi		270	965.676	887.260
E.	Ostali rashodi i gubici (272+287+298+299+300+301+302+303+304+308)		271	910.529	815.136
1.	Gubici od dugoročne nefinansijske imovine (273 do 286)		272		
1.1.	Neto gubici od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme		273		
1.2.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme		274		
1.3.	Neto gubici od promjene revalorizovane vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme za koje nema postojećih revalorizacionih rezervi		275		
1.4.	Neto gubici od otuđenja ulaganja u investicijske nekretnine		276		
1.5.	Neto smanjenja vrijednosti ulaganja u investicijske nekretnine koja se vode po fer vrijednosti		277		
1.6.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti investicijskih nekretnina		278		
1.7.	Neto gubici od otuđenja nematerijalne imovine		279		
1.8.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti nematerijalne imovine		280		

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
1.9.	Neto gubici od prestanka priznavanja imovine s pravom korištenja		281		
1.10.	Neto gubici od otuđenja biološke imovine		282		
1.11.	Neto smanjenja vrijednosti biološke imovine koja se vodi po fer vrijednosti		283		
1.12.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti biološke imovine		284		
1.13.	Neto gubici od dugoročne imovine namijenjene prodaji		285		
1.14.	Ostali neto gubici od umanjenja vrijednosti dugoročne nefinansijske imovine		286		
2.	Gubici od finansijske imovine (288 do 297)		287		
2.1.	Neto kreditni gubici od finansijske imovine po amortizovanom trošku		288		
2.2.	Neto kreditni gubici od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		289		
2.3.	Neto gubici od prestanka priznavanja finansijske imovine po amortizovanom trošku		290		
2.4.	Neto gubici od modifikacija finansijske imovine po amortizovanom trošku koje nisu rezultirale prestankom priznavanja		291		
2.5.	Neto gubici od otuđenja finansijske imovine po amortizovanom trošku		292		
2.6.	Neto smanjenja vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		293		
2.7.	Neto gubici od otuđenja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		294		
2.8.	Neto gubici od otuđenja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		295		
2.9.	Neto gubici od reklasifikacija finansijske imovine između poslovnih modela		296		
2.10	Ostali neto gubici od finansijske imovine		297		
3.	Troškovi rezervisanja, neto		298	688.536	
4.	Neto gubici od trgovanja derivatima		299		
5.	Rashodi od prodaje materijala, neto		300		
6.	Manjkovi i ostala negativna usklađenja zaliha		301	1.345	2.695
7.	Udio u gubitku pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela		302		
8.	Umanjenje vrijednosti goodwill-a		303		
9.	Finansijski rashodi (305 do 307)		304	28.742	6.273
9.1.	Rashodi od kamata		305	21.572	6.273
9.2.	Neto negativne kursne razlike		306	6.863	
9.3.	Ostali finansijski rashodi		307	307	
10.	Ostali rashodi i gubici		308	191.906	806.168
F.	Ukupno rashodi (253+271)		309	153.920.253	152.801.030
G.	Dobit iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (252-309)		310	0	0
H.	Gubitak iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (309-252)		311	717.957	3.084.932
I.	Porez na dobit (313+314)		312	27.010	16.797
1.	Tekući porez na dobit		313	27.010	16.797
2.	Odgodeni porez na dobit (315-316+317-318)		314		
2.1.	Efekat smanjenja odgođene porezne imovine		315		

Kontrolni broj: 114187925

str. 4 od 5

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
2.2.	Efekat povećanja odgođene porezne imovine		316		
2.3.	Efekat povećanja odgođenih poreznih obaveza		317		
2.4.	Efekat smanjenja odgođenih poreznih obaveza		318		
J.	Dobit iz redovnog poslovanja (310-312)		319	0	0
K.	Gubitak iz redovnog poslovanja (311+312)		320	744.967	3.101.729
L.	Dobit ili gubitak od obustavljenog poslovanja		321		
M.	Dobit (319+321)		322	0	0
N.	Gubitak (320-321)		323	744.967	3.101.729
	IZVJEŠTAJ O OSTALOM UKUPNOM REZULTATU				
O.	Ostali ukupni rezultat (325+331)		324		
1.	Stavke koje mogu biti reklasifikovane u bilans uspjeha (326+327+328+329-330)		325		
1.1.	Povećanje/(smanjenje) fer vrijednosti dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		326		
1.2.	Efekti proistekli iz transakcija zaštite ("hedging")		327		
1.3.	Udio u ostalom ukupnom rezultatu pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela		328		
1.4.	Ostale stavke koje mogu biti reklasifikovane u bilans uspjeha		329		
1.5.	Porez na dobit koji se odnosi na ove stavke		330		
2.	Stavke koje neće biti reklasifikovane u bilans uspjeha (332+333+334+335+336+337-338)		331		
2.1.	Revalorizacija zemljišta i građevina		332		
2.2.	Povećanje/(smanjenje) fer vrijednosti instrumenata kapitala po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		333		
2.3.	Aktuarski dobici/(gubici) od planova definiranih primanja		334		
2.4.	Dobici ili gubici po osnovu preračunavanja finansijskih izvještaja inostranog poslovanja		335		
2.5.	Udio u ostalom ukupnom rezultatu pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela		336		
2.6.	Ostale stavke koje neće biti reklasifikovane u bilans uspjeha		337		
2.7.	Porez na dobit koji se odnosi na ove stavke		338		
P.	UKUPNI REZULTAT (322-323+324)		339	-744.967	-3.101.729
	Zarada po dionici				
	a) Osnovna zarada po dionici		340		
	b) Razrijeđena zarada po dionici		341		
	Dobit/(gubitak) koja pripada:				
	a) Vlasnicima matičnog društva		342	-744.967	-3.101.729
	b) Vlasnicima manjinskih interesa		343		
	Ukupni rezultat koji pripada:				
	a) Vlasnicima matičnog društva		344	-744.967	-3.101.729
	b) Vlasnicima manjinskih interesa		345		

Tuzla, 21.02.2023.

Mjesto i datum

LJAJIĆ (SAFET) JASMINKA

Certificirani računovođa

CR-6519/5

Denijal Tulumović

Direktor

M.P.

Kontrolni broj: 114187925

str. 5 od 5

JZU UKC d.d. Tuzla
Naziv pravnog lica
Tuzla, TRNOVAC BB
Sjedište i adresa pravnog lica

4209390440007
Identifikacioni broj za direktne poreze,
209390440007
Identifikacioni broj za indirektno poreze

Djelatnosti bolnica
Djelatnost
Intesa Sanpaolo Banka d.d. BiH
Naziv banke
1549212013777322
Broj računa

86.10
Šifra djelatnosti po KDBiH 2010
094
Šifra opštine

**IZVJEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
(IZVJEŠTAJ O GOTOVINSKIM TOKOVIMA)**
(Indirektna metoda)
za period od 01.01.2022. do 31.12.2022. godine

- u KM -

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka (+)/(-)	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6	7
1.	GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI					
1.1.	Dobit/(gubitak) prije oporezivanja		(+)(-)	501	-744.967	-3.101.729
1.2.	Usklađenja:					
1.2.1.	Amortizacija		(+)	502	4.214.084	3.817.662
1.2.2.	(Dobit)/gubitak od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme, neto		(+)(-)	503		
1.2.3.	(Dobit)/gubitak od otuđenja ulaganja u investicijske nekretnine, neto		(+)(-)	504		
1.2.4.	(Dobit)/gubitak od otuđenja nematerijalne imovine, neto		(+)(-)	505		
1.2.5.	(Dobit)/gubitak od dugoročne imovine namijenjene prodaji, neto		(+)(-)	506		
1.2.6.	Umanjenje vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme		(+)	507		
1.2.7.	Umanjenje vrijednosti investicijskih nekretnina		(+)	508		
1.2.8.	Umanjenje vrijednosti nematerijalne imovine		(+)	509		
1.2.9.	Efekte promjene fer vrijednosti ulaganja u investicijske nekretnine, neto		(+)(-)	510		
1.2.10.	Efekte promjene fer vrijednosti biološke imovine, neto		(+)(-)	511		
1.2.11.	Efekte promjene vrijednosti instrumenata kapitala po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		(+)(-)	512		
1.2.12.	(Dobit)/gubitak od prodaje dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat, neto		(+)(-)	513		

1723542851

Kontrolni broj: 1723542851

str. 1 od 4

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka (+)/(-)	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6	7
1.2.13.	(Otpuštanje)/Ispravka vrijednosti za gubitke od dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat, neto		(+)(-)	514		
1.2.14.	(Otpuštanje)/Ispravka vrijednosti za gubitke od potraživanja od kupaca, neto		(+)(-)	515		
1.2.15.	(Otpuštanje)/Ispravka vrijednosti za gubitke od ugovorne imovine, neto		(+)(-)	516		
1.2.16.	(Otpuštanje)/Ispravka vrijednosti za gubitke od ostale finansijske imovine po amortizovanom trošku, neto		(+)(-)	517		
1.2.17.	Viškovi, manjkovi, otpisi i prilagodavanje vrijednosti zaliha, neto		(+)(-)	518	-4.470	
1.2.18.	Otpisane obaveze		(-)	519		
1.2.19.	(Otpuštanje)/dodatno priznata rezervisanja, neto		(+)(-)	520		
1.2.20.	Udio u rezultatu pridruženog društva i zajedničkog poduhvata		(+)(-)	521		
1.2.21.	Umanjenje vrijednosti goodwill-a		(+)	522		
1.2.22.	Prihod od dividendi priznat u bilansu uspjeha		(-)	523		
1.2.23.	Prihodi od kamata i finansijskog najma priznati u bilansu uspjeha		(-)	524	-26.592	
1.2.24.	Finansijski rashodi priznati u bilansu uspjeha		(+)	525	28.742	
1.3.	Promjene u obrtnom kapitalu					
1.3.1.	Smanjenje/(povećanje) zaliha		(+)(-)	526	-20.810	188.448
1.3.2.	Smanjenje/(povećanje) potraživanja od kupaca		(+)(-)	527	-1.136.974	-3.140.055
1.3.3.	Smanjenje/(povećanje) ostale imovine i potraživanja		(+)(-)	528	250.702	37
1.3.4.	Smanjenje/(povećanje) ugovorne imovine		(+)(-)	529	-49.530	473.222
1.3.5.	Povećanje/(smanjenje) obaveza prema dobavljačima		(+)(-)	530	6.280.926	3.530.947
1.3.6.	Povećanje/(smanjenje) ostalih obaveza		(+)(-)	531	-6.679	-1.300.857
1.3.7.	Povećanje/(smanjenje) ugovornih obaveza		(+)(-)	532		-4.175.736
1.4.	Plaćeni porez na dobit		(-)	533		
A.	Neto gotovinski tok koji je generisan/(korišten) u poslovnim aktivnostima (501 do 533)		(+)(-)	534	8.784.432	-3.708.061
2.	GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI					
2.1.	Odlivi po osnovu kupovine nekretnina, postrojenja i opreme		(-)	535		-2.650.429
2.2.	Prilivi po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme		(+)	536		
2.3.	Odlivi po osnovu kupovine investicijskih nekretnina		(-)	537		
2.4.	Prilivi po osnovu prodaje investicijskih nekretnina		(+)	538		
2.5.	Odlivi po osnovu kupovine nematerijalne imovine		(-)	539		
2.6.	Prilivi po osnovu prodaje nematerijalne imovine		(+)	540		
2.7.	Odlivi po osnovu kupovine biološke imovine		(-)	541		
2.8.	Prilivi po osnovu prodaje biološke imovine		(+)	542		
2.9.	Prilivi po osnovu prodaje dugoročne imovine namijenjene prodaji		(+)	543		1.101.200

Kontrolni broj: 1723542851

str. 2 od 4

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka (+)/(-)	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6	7
2.10.	Ulaganja u finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		(-)	544		
2.11.	Prilivi od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		(+)	545		
2.12.	Ulaganja u finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		(-)	546		
2.13.	Prilivi od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		(+)	547		
2.14.	Ulaganja u ostalu finansijsku imovinu po amortizovanom trošku		(-)	548		
2.15.	Prilivi od ostale finansijske imovine po amortizovanom trošku		(+)	549		
2.16.	Primljena kamata i prihod od finansijskog najma		(+)	550		
2.17.	Naplaćena potraživanja od finansijskog najma		(+)	551		
2.18.	Naplaćena potraživanja od finansijskog podnajma		(+)	552		
2.19.	Kupovina udjela u zavisnim društvima		(-)	553		
2.20.	Prilivi od otuđenja udjela u zavisnim društvima		(+)	554		
2.21.	Kupovina udjela u pridruženim društvima		(-)	555		
2.22.	Prilivi od otuđenja udjela u pridruženim društvima		(+)	556		
2.23.	Kupovina udjela u zajedničkim poduhvatima		(-)	557		
2.24.	Prilivi od otuđenja udjela u zajedničkim poduhvatima		(+)	558		
2.25.	Primljene dividende		(+)	559		
2.26.	Prilivi po osnovu trgovanja derivatnim finansijskim instrumentima		(+)	560		
2.27.	Odlivi po osnovu trgovanja derivatnim finansijskim instrumentima		(-)	561		
2.28.	Ostali prilivi iz ulagačkih aktivnosti		(+)	562		
2.29.	Ostali odlivi iz ulagačkih aktivnosti		(-)	563		
B.	Neto gotovinski tok koji je generisan/(korišten) u ulagačkim aktivnostima (535 do 563)		(+)(-)	564		-1.549.229
3.	GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI					
3.1.	Prilivi od emisije dionica/uplaćeni vlasnički kapital		(+)	565		
3.2.	Sticanje vlastitih dionica		(-)	566		
3.3.	Prilivi od prodaje stečenih vlastitih dionica		(+)	567		
3.4.	Isplaćene dividende		(-)	568		
3.5.	Prilivi od uzetih kredita		(+)	569		
3.6.	Otplata glavnice uzetih kredita		(-)	570		
3.7.	Otplata kamate po uzetim kreditima		(-)	571		
3.8.	Otplata glavnice po najmovima		(-)	572		
3.9.	Otplata kamate po najmovima		(-)	573		
3.10.	Prilivi po osnovu izdatih dužničkih instrumenata		(+)	574		
3.11.	Odlivi po osnovu otplate izdatih dužničkih instrumenata		(-)	575		
3.12.	Ostali prilivi iz finansijskih aktivnosti		(+)	576		
3.13.	Ostali odlivi iz finansijskih aktivnosti		(-)	577		

Kontrolni broj: 1723542851

str. 3 od 4

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka (+)/(-)	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6	7
C.	Neto gotovinski tok koji je generisan/(korišten) u finansijskim aktivnostima (565 do 577)		(+)(-)	578		
4.	NETO POVEĆANJE/(SMANJENJE) GOTOVINE I GOTOVINSKIH EKVIVALENATA (A+B+C)		(+)(-)	579	8.784.432	-5.257.290
5.	GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA POČETKU PERIODA		(+)(-)	580	2.897.554	8.154.844
6.	EFEKTI PROMJENE DEVIZNIH KURSEVA GOTOVINE I GOTOVINSKIH EKVIVALENATA		(+)(-)	581		
7.	GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA KRAJU PERIODA (4+5+6)		(+)(-)	582	11.681.986	2.897.554

Tuzla, 21.02.2023.
Mjesto i datum

LJAJIĆ (SAFET) JASMINKA
Certificirani računovoda
CR-6519/5
Broj licence

Denijal Tulumović
M.P.
Direktor

JZU UKC d.d. Tuzla

Naziv pravnog lica

Tuzla, TRNOVAC BB

Sjedište i adresa pravnog lica

Djelatnosti bolnica

Djelatnost

Intesa Sanpaolo Banka d.d. BiH

Naziv banke

1549212013777322

Broj računa

4209390440007

Identifikacioni broj za direktne poreze

209390440007

Identifikacioni broj za indirektne poreze

86.10

Šifra djelatnosti po KDBIH 2010

094

Šifra opštine

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

od 01.01.2022. do 31.12.2022. godine

Tuzla

Mjesto

LJAJIĆ (SAFET) JASMINKA

Certificirani računovođa

CR-6519/5

Broj licence

Denijal Tulumović

Direktor

21.02.2023.

Datum

035/303-300

Kontakt

1802767169

Kontrolni broj: 1802767169

str. 1 od 2

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

za period koji završava na dan 31.12.2022. godine

VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	Oznaka za AOP	KAPITAL KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG DRUŠTVA						Akumulirana neraspoređena dobit/ (nepokriveni gubitak)	UKUPNO (3+4+5+6+7+8+9)	KAPITAL KOJI PRIPADA VLASNICIMA MANJINSKIH INTERESA	UKUPNI KAPITAL (10+11)
		Dionički kapital	Dionička premija	Rezerve	Revalorizacijske rezerve za nekretnine, postrojenja i opremu	Revalorizacijske rezerve za finansijsku imovinu mjerenu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	Ostale revalorizacijske rezerve				
		Vlasnički udjeli									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. Stanje na dan 31.12.2020. godine	901	61.917.709			4.266.502			-41.601.334	24.582.877		
2. Efekti retroaktivne primjene promjena računovodstvenih politika	902										
3. Efekti retroaktivnog prepravljivanja iznosa priznatih u skladu sa MRS 8	903										
4. Ponovno iskazano stanje na dan 31.12.2020., odnosno 01.01.2021. (901+902+903)	904	61.917.709			4.266.502			-41.601.334	24.582.877		
5. Dobit/(gubitak) za period	905							-3.101.729	-3.101.729		
6. Ostali ukupni rezultat za period	906										
7. Ukupni rezultat (905+906)	907							-3.101.729	-3.101.729		
8. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja vlasničkog kapitala	908										
9. Sticanje vlastitih dionica i drugi oblici smanjenja vlasničkog kapitala	909										
10. Objavljene dividende	910										
11. Drugi oblici rasporeda dobiti i pokrīće gubitka	911										
12. Ostale promjene	912										
13. Stanje na dan 31.12.2021. godine (904+907+908-909-910+911+912)	913	61.917.709			4.266.502			-44.703.063	21.481.148		
14. Efekti retroaktivne primjene promjena računovodstvenih politika	914										
15. Efekti retroaktivnog prepravljivanja iznosa priznatih u skladu sa MRS 8	915										
16. Ponovo iskazano stanje na početku perioda 01.01.2021. godine (913+914+915)	916	61.917.709			4.266.502			-44.703.063	21.481.148		
17. Dobit/(gubitak) za godinu	917							-744.967	-744.967		
18. Ostali ukupni rezultat za godinu	918										
19. Ukupni rezultat (917+918)	919							-744.967	-744.967		
20. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja vlasničkog kapitala	920										
21. Sticanje vlastitih dionica i drugi oblici smanjenja vlasničkog kapitala	921										
22. Objavljene dividende	922										
23. Drugi oblici rasporeda dobiti i pokrīće gubitka	923										
24. Ostale promjene	924				10.240.748				10.240.748		
25. Stanje na kraju perioda na dan 31.12.2022. godine (916+919+920-921-922+923+924)	925	61.917.709			14.507.250			-45.448.030	30.976.929		

Kontrolni broj: 1802767169

str. 2 od 2

Datum: 03.08.2023. godine

Broj:

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH

IZJAVA UPRAVE

Ova izjava (u skladu sa zahtjevima ISSAI 2580) se daje u vezi sa vašom finansijskom revizijom **Javne zdravstvene ustanove Univerzitetski klinički centar Tuzla** za 2022. godinu, za svrhe izražavanja mišljenja o tome da li finansijski izvještaji daju istinit i objektivni prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH, Međunarodnim računovodstvenim standardima, Konceptualnim okvirom za finansijsko izvještavanje i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Izjava se daje takođe sa svrhom potvrđivanja da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima **Javne zdravstvene ustanove Univerzitetski klinički centar Tuzla** u svim materijalno značajnim aspektima usklađene sa nadležnom zakonskom i drugom pravnom regulativom.

Potvrđujemo sljedeće (*po našem najboljem znanju i uvjerenju, nakon ispitivanja koje smo smatrali neophodnim kako bi smo se odgovarajuće informisali*):

Finansijski izvještaji

- Ispunili smo svoju odgovornost za pripremu finansijskih izvještaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH, Međunarodnim računovodstvenim standardima, Konceptualnim okvirom za finansijsko izvještavanje i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.
- Značajne pretpostavke koje smo koristili u izradi računovodstvenih procjena, uključujući i one mjerene po fer vrijednosti su razumne i osnovane.
- Odnosi i transakcije između povezanih strana su adekvatno računovodstveno obuhvaćene i objavljene u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH, Međunarodnim računovodstvenim standardima, Konceptualnim okvirom za finansijsko izvještavanje i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.
- Svi događaji nakon datuma finansijskih izvještaja i za koje Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja zahtijevaju prepravljavanje ili objavljivanje bili su prepravljani ili objavljeni.
- Pravilno smo procijenili, evidentirali i objavili sve gubitke po osnovu nenaplativih potraživanja, preuzetih obaveza i obezvrjeđivanja imovine.

- Preduzeli smo neophodne aktivnosti da spriječimo prevare i zloupotrebe javnih sredstava, za slučajeve koji su nam bili poznati.
- Nije bilo neusklađenosti sa zahtjevima nadležne zakonske i druge pravne regulative, koje bi, u slučaju nepoštovanja, mogle imati materijalno značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Nabavke roba, usluga i radova smo proveli u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, rukovodeći se principima racionalnog trošenja javnih sredstava i obezbjeđivanja najboljeg kvaliteta nabavljenih roba, usluga i radova.
- Postupili smo u skladu sa svim aspektima odredbi ugovora (koje smo zaključili tokom godine ili u ranijem periodu), a koje bi, u slučaju nepridržavanja, mogle imati materijalno značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Sve transakcije evidentirane u računovodstvenim evidencijama i prezentovane su u finansijskim izvještajima.
- Omogućili smo vam:
 - Pristup svim poslovnim knjigama, evidencijama i dokumentaciji za koje smatramo da su relevantne za pripremu finansijskih izvještaja.
 - Pristup svim informacijama o sudskim sporovima u toku pokrenutih **protiv Javne zdravstvene ustanove Univerzitetski klinički centar Tuzla** i pokrenutih od **Javne zdravstvene ustanove Univerzitetski klinički centar Tuzla**, procjene ishoda tih sporova, kao i procjenu rezervisanja za iste.
 - Pristup dokumentaciji vezanoj za sudska poravnjanja i isplate po tim osnovama.
 - Dodatne informacije koje ste zahtijevali od nas za potrebe revizije.
 - Neograničen pristup osobama u **Javnoj zdravstvenoj ustanovi Univerzitetski klinički centar Tuzla** za koje ste vi utvrdili da je neophodno da daju revizorske dokaze.

Pružene informacije

- Dali smo vam sve značajne informacije vezane za finansijske izvještaje koje zahtijevaju odredbe važećih zakonskih i drugih relevantnih propisa kojima je isto utvrđeno.
- Otkrili smo vam sve poznate slučajeve neusklađenosti sa zakonskom i drugom pravnom regulativom ili sumnjama da one postoje.
- Otkrili smo vam indentitet subjektivih povezanih stranaka i sve odnose i transakcije koje su nam poznate.
- Dali smo vam sve informacije u vezi sa prijevarom i sumnjom da ona postoji za koje imamo saznanja i koja može uticati na instituciju, a uključuje:
 - Rukovodstvo
 - Zaposlene koji imaju značajnu ulogu u internoj kontroli
 - Ostale, u situacijama gdje prijevara može imati materijalno značajan efekat na finansijske izvještaje.

V.D. DIREKTOR
Prof.dr.med./sci Denijal Tulumović

